

วารสาร

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

ปีที่ 5 ฉบับที่ 8 สิงหาคม 2503

ความรู้แก่ข้าราชการในทางปฏิบัติงานและสอบเลื่อนชั้น:

วารสารข้าราชการ

หนังสือรายเดือนของข้าราชการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ.

คณะกรรมการดำเนินงาน

เลขาธิการ ก.พ. เป็นประธาน รองเลขาธิการ ก.พ. เป็นรองประธาน
ผู้อำนวยการกอง และ หัวหน้ากอง โฆษกสำนักงาน ก.พ. เป็นกฤษฎีกา

บรรณาธิการ และผู้จัดการ

นายประวิณ ณ นคร

กองบรรณาธิการ

นายโสรัจ สุจริตกุล

นายสายบัว พุ่มแดง

นายชูชาติ ประมูลผล

ระเบียบการรับ คำบำรุงรวมค่าตั้งมีละ ๓๒ บาท บอกรับพร้อมทั้งส่งเงินคำบำรุงล่วงหน้า
ไปยัง "ผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร" จ่ายเงินที่
ทำการไปรษณีย์หน้าพระตาน (สำหรับตามกระทรวงทบวงกรมในพระนคร) ส่งทางโทรศัพท์
๒๕๗๐๓ ก็ได้

พิมพ์ที่ ร.พ. จ้างองศิลป์ ๔๐ ถนนบำรุงเมือง พระนคร นายสุกิจ เชื้อวิวัฒน์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๓

ปกนี้ สำนักงาน ก.พ. (Public Service Board) ของประเทศออสเตรเลีย ตั้งอยู่ในกรุง
แคนเบอร์รา มีเจ้าหน้าที่ประมาณ ๓๗๐ คน และมีสำนักงานสาขาประจำรัฐต่าง ๆ อีก ๖ แห่ง

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ของออสเตรเลีย ประกอบด้วยกรรมการ ๓ ท่าน ทำ
หน้าที่ออกกฎ ก.พ. และระเบียบต่าง ๆ ตามคุณสมบัติให้กระทรวงต่าง ๆ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน จัดแบ่งส่วนราชการและจัดวิธีปฏิบัติงาน (Organization & Management) รวม
ทั้งการกำหนดตำแหน่งและอันดับเงินเดือน (Position Classification) ของข้าราชการพลเรือนทุก
ตำแหน่ง.

ถ้วยแกลง

ในฉบับนี้มีหลายเรื่องหลายประเด็นขอให้ท่านสมาชิกได้เลือกอ่านเลือกศึกษาตามเคย ท่านที่คิดจะสอบเลื่อนฐานะ ก็จะได้เลือกอ่านเรื่องตามหลักสูตรสอบ เช่น ภาษาอังกฤษ (เรียงความ และแปล), เหตุการณ์ปัจจุบัน (เตรียมไว้สอบสัมภาษณ์) ภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์, ระเบียบข้าราชการพลเรือน, และความรู้เกี่ยวกับการปกครองบังคับบัญชา (ในเรื่อง "หัวหน้าต้องการลูกน้องอย่างไร") เป็นต้น ท่านที่ใครจะทราบหลักวิชาเกี่ยวกับการจัดระเบียบข้าราชการ ก็มีเรื่อง "การบริหารงานบุคคล" เสนอในทางหลัก และเรื่อง "ระเบียบข้าราชการพลเรือนในต่างประเทศ" เสนอในทางปฏิบัติ ในฉบับนี้ ถึงตอนที่ว่าด้วยแบบการสอบ ซึ่งทั้งผู้ที่จะสอบและจะเป็นกรรมการสอบควรจะได้สนใจไว้ เพื่อจะมีการเปลี่ยนแปลงการสอบเป็นแบบ Objective test บ้าง จะได้คุ้นเคยก่อน นอกจากนั้นคุณประเสริฐ เหมจันทร์ ได้เล่าเรื่อง "สวัสดิการของพนักงานธนาคารชาติญี่ปุ่น" ให้อ่านผ่านไปพลาด ๆ ว่า เราจะมีย่างนี้ได้อย่างไรบ้างไหมหนอ? ส่วนท่านที่จะศึกษาระเบียบไว้ประกอบการปฏิบัติงานก็มีระเบียบใหม่ ๆ และปัญหาต่าง ๆ ให้อ่านตามเคย

ท่านที่ชอบสนุกกับ "สอบเขาวน" เจริญมาของคิดกันชีวิต ภาพหลังปกมาจากคำพิงเพย บทใด เดือนที่แล้วไม่มีใครตอบถูก บางคนตอบว่า "เกาไม่ถูกที่คัน" บางคนตอบว่า "ยิ่งเกา ยิ่งคัน" ยังไม่ถูก ขอไขให้คิดกันว่า เครื่องแบบทหารรักษาพระองค์นั้นมีความหมายมากทีเดียว พอจะนึกออกหรือยังครับ? นักแดงตอบสอบเขาวนหน้าเก่าหงายหลังกราวรูตไปแล้ว ท่านจะไม่ต้องแสดงฝีมือของท่านบ้างหรือครับ? เงิน ๓๐๐ บาทพร้อมกับการปรบมือชมเชยจากสมาชิก ๕๐๐๐ คน อาจเป็นของท่านก็ได้

บรรณาธิการ

อะไรใหม่ในเงื่อนไข

กฎหมาย

มีกฎ ก.พ. ออกตามความใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ว่าด้วย การเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในสำนักงานสภาพการศึกษาแห่งชาติ กรมการแพทย์ และกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ประกาศไว้แล้ว (รายละเอียดอยู่กลางเล่ม)

ระเบียบ

มีระเบียบออกใหม่ ดังนี้-

(๑) มติ ก.พ. ตาม น.ว. ๑๓/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๐๓ ว่าการเลื่อน ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาเป็นชั้นตรี ตามมาตรา ๕๗ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ นั้น ไม่ต้องให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๒) มติ ก.พ. ตาม น.ว. ๑๔/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๐๓ กำหนดอัตรา ค่าธรรมเนียมการสมัครสอบคัดเลือกไว้ดังนี้-

ก. กรณีสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการชั้นโท เสียค่าธรรมเนียม ๖๐ บาท

ข. กรณีสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นตรีเป็นชั้นโท และชั้นโทเป็นชั้นเอก ไม่จำต้อง เรียกเก็บค่าธรรมเนียม

ค. กรณีสอบคัดเลือกผู้ได้รับประกาศนียบัตรจากโรงเรียนของกรมใดกรมหนึ่ง โดย เฉพาะ ถ้าโรงเรียนในกรมบางกรมเป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับ ราชการในกรมนั้นโดยเฉพาะ และ ก.พ. อนุมัติให้ถือเอาผลการสอบไล่ในปีสุดท้ายเป็นผลใน การสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุได้เสีย ไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมสอบ แต่ถ้าโรงเรียนในกรมบาง กรมเป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นโดยถือมีตลาดวิชา ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาอาจเข้าประจำทำงานใน กรมที่จัดตั้งขึ้น หรือส่วนราชการอื่นก็ได้ และการบรรจุก็กระทำโดยวิธีสอบคัดเลือกใหม่ เรียกเก็บค่าธรรมเนียมสอบได้ตามระเบียบ (คือชั้นจัตวา ๒๐ บาท ชั้นตรี ๔๐ บาท)

บุคคล

กระทรวงสหกรณ์ แต่งตั้งนายถนอม พัฒนศิริ พนักงานสหกรณ์โท รักษาการในตำแหน่งผู้ตรวจราชการ กระทรวงสหกรณ์ เขต ๒ แทน นายประมุน วิทยานนท์ ซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาอุปสมบทตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๐๓ ถึง ๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๓

นายคำพิมพ์ พรหมวรัตน์ สหกรณ์จังหวัดโท จังหวัดอุดรธานี ได้ขอเปลี่ยนชื่อ เป็น "คำรณ"

แต่งตั้งนายสมบูรณ์ ผดุงวัตร เลขาธิการกรมสหกรณ์ธกษ รักษาการในตำแหน่งอธิบดีกรมสหกรณ์ธกษ เนื่องจากนายสมฤทธิ์ เลิศบุศย์ อธิบดีกรมสหกรณ์ธกษไปประชุมสัมมนาและดูงานสหกรณ์ทางเกษตรกรรม ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ตั้งแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๐๓ เป็นต้นไป

จังหวัดจันทบุรี นายประยูร สุวระ สุจริต ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นเอก ตำแหน่งนายอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เหตุรับราชการนาน ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๐๓

สำนักนายกรัฐมนตรี มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้

๑. นายบุญชนะ อัดถาวร อาจารย์ชั้นพิเศษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ตั้งแต่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๐๓
 ๒. นายชัชวาลย์ โอสถานนท์ ศาสตราจารย์ ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล
 ๓. นายชลอ โสฬสจินดา ศาสตราจารย์ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะเภสัชศาสตร์
 ๔. พ.ท. สี่ สิริสิงห์ ศาสตราจารย์ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๐๓
- เลื่อนนายอัมพร คุณากร ขึ้นเป็นข้าราชการชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองทะเบียนประวัติ สำนักงาน ก.พ. ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๐๓

กระทรวงมหาดไทย เลื่อนนายสมอาจ กุชยกานนท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย ขึ้นเป็นข้าราชการชั้นพิเศษ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๐๓

ตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด คือ

๑. พ.ต.อ. นรินทร์ ชัยนาม ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่
๒. นายประพันธ์ ฬพัลลุง ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๓. นายแสวง รุจิรัต ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา
๔. นายจันทร์ สมบูรณ์กุล ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี
๕. นายสันต์ เอกมหาชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช
๖. นายประกอบ ทรัพย์มณี ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท

๙. นายสอาด ปาษะนันท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี

๑๐. นายประจักษ์ วัชรปาน ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าราชการ
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑๑. นายวิชาญ บรรณโสภณรัฐ ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง รักษาการในตำแหน่งผู้ว่า
ราชการจังหวัดน่าน

๑๒. พ.ต.อ. สิริ กชหิรัญ ผู้บังคับการตำรวจภูธรเขต ๑ รักษาการในตำแหน่งผู้ว่า
ราชการจังหวัดยะลา

๑๓. นายประทวน อรรถโกวิท หัวหน้ากองโรงงานและพัสดุ กรมโยธาเทศบาล รักษา
การในตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก

๑๔. นายรังสรรค์ รังสิกุล ผู้ตรวจราชการกรมมหาดไทย รักษาการในตำแหน่งผู้ว่า
ราชการจังหวัดชัยภูมิ

๑๕. นายสวัสดิ์ มีเพียร ผู้ตรวจราชการกรมมหาดไทย รักษาการในตำแหน่งผู้ว่า
ราชการจังหวัดพัทลุง

๑๖. นายพล อุทางกูร ผู้ตรวจราชการกรมมหาดไทย รักษาการในตำแหน่งผู้ว่า
ราชการจังหวัดอ่างทอง

๑๗. นายเคลื่อน จิตรสำเริง ปลัดจังหวัดเอก จังหวัดนครศรีธรรมราช รักษาการใน
ตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่

๑๘. นายสมชาย กลิ่นแก้ว ปลัดจังหวัดเอก จังหวัดนครราชสีมา รักษาการในตำแหน่ง
ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น

ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๐๓

กระทรวงการต่างประเทศ แต่งตั้ง

๑. น.ส. อารีโพ สำเนียงพิน ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท ดำรงตำแหน่งเลขานุการ
โท กองแปล กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

๒. นายเสมห์ จามริก ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท ดำรงตำแหน่งเลขานุการโท
กองการสังคม กรมองค์การระหว่างประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๐๓

๓. นายบุญจบ ศิริผล ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท ดำรงตำแหน่งเลขานุการโท
สถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๐๓

๔. นายจินดา อัดตะนันท์ เลขานุการโท สถานเอกอัครราชทูต ณ ไช้ฉ้วน ดำรง
ตำแหน่งเลขานุการโท กองสนเทศเศรษฐกิจและการค้ากรมเศรษฐกิจ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม
๒๕๐๓

กระทรวงสาธารณสุข นายแพทย์โกมล เฟ็งศรีทอง รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ออกจากราชการ
รับบำเหน็จบำนาญเหตุนับราชการนาน ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๐๓

กระทรวงเกษตร เลื่อนชั้นและแต่งตั้งข้าราชการดังต่อไปนี้

๑. เลื่อนนายณัติ ชมะสุนทร หัวหน้าแผนกช่าง กองบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ กรมประมง เป็นข้าราชการชั้นเอก ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการ กรมประมง
๒. เลื่อนนายประสิทธิ์ ทัดเทียมรมย์ เป็นข้าราชการชั้นเอก ดำรงตำแหน่งป่าไม้เขตเชียงราย และให้รักษาการในตำแหน่งป่าไม้จังหวัดเชียงรายอีกตำแหน่งหนึ่ง
๓. เลื่อนนายอนันต์ สุวรรณแสง เป็นข้าราชการชั้นเอก ดำรงตำแหน่งป่าไม้เขตพิษณุโลก และให้รักษาการในตำแหน่งป่าไม้จังหวัดพิษณุโลกอีกตำแหน่งหนึ่ง
๔. เลื่อนนายเฉลียว จันวิทย์ เป็นข้าราชการชั้นเอก ดำรงตำแหน่งป่าไม้เขตลำปาง และให้รักษาการในตำแหน่งป่าไม้จังหวัดลำปางอีกตำแหน่งหนึ่ง
๕. เลื่อนนายเต็ม สมิตินันท์ หัวหน้าแผนกพฤกษศาสตร์และสัตวศาสตร์กองคันควัว ขึ้นเป็นข้าราชการชั้นเอก ดำรงตำแหน่งป่าไม้เอก ประจำกองคันควัวและให้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าแผนกพฤกษศาสตร์และสัตวศาสตร์ กองคันควัวอีกตำแหน่งหนึ่ง
๖. เลื่อนนายรัตน์ พนมขวัญ นักวิชาการป่าไม้โท ประจำป่าไม้เขตแพร่ ขึ้นเป็นข้าราชการชั้นเอก ดำรงตำแหน่งพนักงานป่าไม้เอก ประจำกรมป่าไม้ (ทำหน้าที่ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าไม้แพร่) ตั้งแต่วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๐๓

กระทรวงศึกษาธิการ ส่งแต่งตั้ง

๑. เรือเอกหลวงบุททวินัยพิเนต หัวหน้ากองกีฬา ไปดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองกรีฑาสถาน กรมพลศึกษา
๒. นายวงศ์ หิรัญยเลขา หัวหน้ากองกรีฑาสถาน ไปดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองกีฬา กรมพลศึกษา
ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๐๓

กระทรวงการคลัง ส่งแต่งตั้ง

๑. นายบัณฑิต ธนสิทธิ์ สรรพากรจังหวัดเอก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดำรงตำแหน่งสรรพากรจังหวัดเอก จังหวัดนครราชสีมา
๒. นายเพ็ญ เปรมปรีดิ์ สรรพากรจังหวัดเอก จังหวัดนครราชสีมา ดำรงตำแหน่งสรรพากรจังหวัดเอก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓. นายจารุ ศรีชลัมภ์ ประจำกองวิชาการและประมวลสถิติ ดำรงตำแหน่งนักวิจัยกองวิชาการและประมวลสถิติ กรมสรรพากร
๔. ร.ท. ไอพาร ไกรฤกษ์ ประจำกองวิชาการและประมวลสถิติ ดำรงตำแหน่งนักวิจัย กองวิชาการและประมวลสถิติ กรมสรรพากร
ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๐๓

กระทรวงอุตสาหกรรม มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ นายสอาด มีชูธน ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม ตั้งแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๐๓.

ข่าวสอบข้าราชการ

ข่าวสอบแข่งขัน

ทราบว่าส่วนราชการต่อไปนี้ จะเปิดสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีในไม่ช้านี้ คือ

- (๑) สำนักงานปลัดกระทรวงสหกรณ์
- (๒) กรมการขนส่ง
- (๓) กรมการค้าต่างประเทศ

ข่าวสอบคัดเลือก

ทราบว่า กรมต่อไปนี้ จะเปิดสอบคัดเลือกบรรจุผู้ได้รับปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ปริญญาทางเศรษฐศาสตร์ หรือพาณิชยศาสตร์ หรือทางการบัญชี หรือเทียบเท่า ชั้นตรีชั้น ๕๐๐ บาท ๒ อัตรา
๒. กรมราชทัณฑ์ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงแผนกอุตสาหกรรมศิลป์ จากวิทยาลัยเทคนิค ชั้นตรีชั้น ๑๕๐ บาท ๒ อัตรา
๓. สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต ชั้นตรีชั้น ๕๐๐ บาท ๒ อัตรา
๔. กรมอนามัย อนุปริญญาวิชาเทคนิคการแพทย์ จากมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ชั้นตรีชั้น ๑๕๐ บาท ๒ อัตรา
๕. สำนักเลขาธิการ ค.ร.ม. ประกาศนียบัตรเนติบัณฑิตสภา ชั้นตรีชั้น ๑,๑๐๐ บาท ๑ อัตรา
๖. สำนักงานประมง ประกาศนียบัตรวิชาสังคมสงเคราะห์จากสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ชั้นตรีชั้น ๑,๑๐๐ บาท ๑ อัตรา
๗. สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปริญญาทางการบัญชีหรือปริญญาพาณิชยศาสตร์บัณฑิต ชั้นตรีชั้น ๕๐๐ บาท ๒ อัตรา

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย.....ชาติ เอี่ยมกระสินธุ์

๓๐. มิ.ช. - มีการสถาปนาคองโกซึ่งเดิมเป็นอาณานิคมของเบลเยียมทางย่านแอฟริกาเป็นสาธารณรัฐเอกราช มีชื่อเรียกว่า "สาธารณรัฐคองโก"
- นายลามุมบา นายกรัฐมนตรีคนแรกของสาธารณรัฐคองโก ส่งโทรเลขไปยังนายคัสซัมมารีโซลด์ เลขาธิการสหประชาชาติ ขอร้องให้รับสาธารณรัฐคองโกเข้าเป็นสมาชิกสหประชาชาติ
- คณะมนตรีความมั่นคงสหประชาชาติลงมติ เป็นเอกฉันท์เสนอแนะให้รับสาธารณรัฐมาดากัสการ์เข้าเป็นสมาชิกสหประชาชาติ
- ประเทศกานาได้สถาปนาใหม่เป็นสาธารณรัฐกานา ประธานาธิบดีเอ็นกรูมาที่ได้จัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่
๑. ก.ค. - มีการสถาปนาเอกราชใหม่ทางย่านแอฟริกา คือการรวมอาณานิคมโซมาลีแลนด์ของอังกฤษ กับอาณานิคมโซมาเลียของอิตาลีเข้าด้วยกันเป็นประเทศเอกราช มีชื่อว่า "สาธารณรัฐโซมาลี"
- เกิดการปะทะระหว่างพวกเดินขบวนที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกันในงาเนดลองเอกราชของสาธารณรัฐโซมาเลีย มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ
๓. ก.ค. - รัฐสภาให้อำนาจแก่ประธานาธิบดีไอเซนเฮอว์กำหนดโควตาน้ำมันที่ซื้อจากคิวบาเป็นการโต้ตอบการกระทำของคิวบาที่ขีดโรงงานกลั่นน้ำมันของสหรัฐในเมื่อโรงงานกลั่นน้ำมัน เหล่านั้นปฏิเสธที่จะกลั่นน้ำมันดิบที่คิวบาซื้อจากโซเวียต
- มีการต่อสู้ระหว่างชนต่างเผ่าซึ่งเป็นศัตรูต่อกันตามหมู่บ้านหลายแห่งใกล้กรุงเลโอโปลด์วิลล์ นครหลวงของสาธารณรัฐคองโก
- หัวหน้ารัฐบาลของ ๔ รัฐในเครือประชาคมฝรั่งเศสคือ รัฐบาลอง รัฐคองโกของฝรั่งเศส รัฐแอฟริกากลางและรัฐชาด เข้าพบประธานาธิบดีเดอโกลเพื่อเจรจาถึงปัญหาเอกราชที่รัฐเหล่านี้ต้องการ
๑๑. ก.ค. - เซอร์ฮิวจ์ฟุต ผู้สำเร็จราชการของอังกฤษประจำไซปรัส ประกาศสถาปนาเอกราชของสาธารณรัฐไซปรัสในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ศกนี้
๑๔. ก.ค. - นายโนบุสุเกะ กิชิ ผู้กำลังพ้นตำแหน่งนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นถูกคนร้ายใช้มีดแทงที่ขา
๑๕. ก.ค. - คณะรัฐมนตรีญี่ปุ่นลาออกเพื่อเปิดทางให้รัฐสภาญี่ปุ่นเลือกนายกรัฐมนตรีคนใหม่
- กำลังหน่วยแรกของสหประชาชาติ ประกอบด้วยทหารของประเทศกานาและตูนิเซียเดินทางไปสหสาธารณรัฐคองโกตามมติคณะมนตรีความมั่นคงสหประชาชาติ และคำขอร้องของรัฐบาลคองโกภายหลังเกิดสถานการณ์ร้ายแรงขึ้น

News Summary

๒๕๐๖.๗.๒๖

สรุปข่าว

HOME

- 1 July. At the Chapel Royal, the Princess Regent anointed in ordination 7 Buddhist monks.
- 2 July. The Interior Ministry appointed or transferred 16 provincial commissioners.
- 4 July. Among those who called on the Premier was 27 students who had been awarded scholarships for further studies abroad, introduced by the Secretary-General to the Civil Service Commission.
- 5 July. In his speech to the 12th relay contingent of soldiers who were leaving for Korea, the Defence Minister warned against the danger of Communist expansion.
- 6 July. Deputy Premier General Thanorn Kittikhachorn presided over a meeting of the Thammasat University Council. It was decided to revise regulations for the admittance of students of the vocational schools.

ในประเทศ

- ๑ ก.ค. สมเด็จพระราชชนนีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เสด็จทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทรงผนวช และอุปสมบทนาคหลวง ๗ นาค ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
- ๒ ก.ค. กระทรวงมหาดไทย สั่งแต่งตั้ง โขกย้ายผู้ว่าราชการจังหวัด ๑๖ จังหวัด
- ๔ ก.ค. เลขาธิการ ก.พ. ได้นำนักเรียนทุนรัฐบาลซึ่งจะเดินทางไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศจำนวน ๒๗ คน เข้าพบท่านนายกรัฐมนตรี
- ๕ ก.ค. พลเอกถนอม กิตติขจร รองนายกรัฐมนตรี ได้ให้โอวาทแก่บรรดาทหารกล้าที่ ๑๒ ที่จะเดินทางไปปฏิบัติราชการ ณ ประเทศเกาหลี เตือนให้สังวรอันตรายจากการขยายตัวของคอมมิวนิสต์
- ๖ ก.ค. พลเอกถนอม กิตติขจร รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานในการประชุมสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ประชุมอนุมัติ ให้แก้ไขข้อบังคับ ใหม่ให้รับสมัครผู้สำเร็จประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูงเข้าศึกษาได้

7 July. The Constituent Assembly passed a Forestry Bill, a Bill for retransferring expropriated lands in Muang Angthong district to former owners, and another Bill for the Honorable Order of Rama.

Deputy Premier Gen. Thanorn Kittikhachorn explained the national policy concerning ideological warfare to about 300 divisional chiefs.

The Fine Arts University observed the annual paying respects to teacher ceremony.

The Mayor of Bangkok called a meeting of owners of cinema halls.

8 July. The Civil Service Commission held a meeting presided over by Deputy Premier Prince Wan.

The Commander of the Metropolitan Police disclosed that the police had arrested 252 cyclists who had contravened traffic regulations during the past weeks.

9 July. The Interior Minister opened the zoological gardens and the children's playground in the vicinity of the Victory Monument.

10 July. A number of about 200 suspected hooligans were rounded up in Bangkok and Dhonburi.

Fire gutted 5 houses and 3 tenement rooms in Talad Phlu, Dhonburi, causing one death and 2 serious injuries.

๗ กค. สภาร่างรัฐธรรมนูญได้อนุมัติให้ใช้ร่าง พรบ ป่าไม้, ร่าง พรบ. โอนกรรมสิทธิ์อสังหาริมทรัพย์ที่อำเภอเมืองอ่างทองและร่าง พรบ. เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี

พลเอกถนอม กิตติขจร รองนายกรัฐมนตรีได้ประชุมชี้แจงข้าราชการ ชั้นหัวหน้า ส่วนราชการประมาณ ๓๐๐ คนถึงเรื่องนโยบายของรัฐเกี่ยวกับสงครามจิตวิทยา

มหาวิทยาลัยศิลปากรจัดให้มีพิธีไหว้ครูประจำปี

นายกเทศมนตรี นครกรุงเทพ เชิญเจ้าของโรงภาพยนตร์เข้าร่วมประชุม

๘ กค. เสด็จในกรมฯ รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานในการประชุม ก.พ.

ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลแจ้งว่าสัปดาห์ที่แล้วตำรวจได้จับกุมผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ฝ่าฝืนกฎจราจรได้ ๒๕๒ คน

๙ กค. รัฐมนตรีมหาดไทยทำพิธีเปิดสนามเด็กเล่นและสวนตัวอย่างบริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

๑๐ กค. ผู้ต้องสงสัยเป็นอันธพาลประมาณ ๒๐๐ คนได้ถูกล้อมจับในพระนครและธนบุรี

ได้เกิดเพลิงไหม้บ้านเรือน ๕ หลัง และห้องแถว ๓ ห้องที่ตลาดพลู ธนบุรี มีผู้เสียชีวิต ๑ คน บาดเจ็บสาหัส ๒ คน

11 July. The Premier opened the new office of the National Research Council.

The Co-operatives Minister opened a training course for 50 third grade officials.

The Commander-in Chief opened a training course for public relations air officers.

12 July. The Cabinet approved a proposal to send Thai athletes to compete in the 17th Olympic Games in Rome.

The Vice President of the National Scouts Board opened a training course for scout commandants of the 12th region.

14 July. The Constituent Assembly passed a Bill for establishing the National Economic Development Council.

๑๑ กค. นายกรัฐมนตรีได้ทำพิธีเปิดที่ทำการใหม่ของ สภาวิจัยแห่งชาติ

รัฐมนตรีสหกรณ์ได้ทำพิธีเปิดการฝึกอบรมข้าราชการชั้นตรี ๕๐ คน

ผู้บัญชาการทหารอากาศได้ทำพิธีเปิดการฝึกอบรม หลักสูตรนายทหารประจำสัมพันธ์ทหารอากาศ

๑๒ กค. คณะรัฐมนตรีลงมติอนุมัติให้จัดส่งนักกีฬาไทย ไปแข่งขันกีฬาโอลิมปิกระหว่างประเทศครั้งที่ ๑๗ ณ กรุงโรมตามที่เสนอ

อุปนายกสภากรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติได้ ทำ พิธี เปิด การ อบรม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ สามัญของภาคศึกษา ๑๒

๑๔ กค. สภาร่างรัฐธรรมนูญได้อนุมัติให้ร่าง พรบ. สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

๕ เก็บตก

เอาผิดจนได้

ข้าราชการหนุ่ม (แต่มีเมียมีลูกแล้ว) ย้ายไปรับราชการต่างจังหวัด (โดยไม่พาเมียไป) ใช้เวลาราชการ (ประมาณ ๑๕.๐๐ น.) หลังกาแฟลอบเข้าหาสาวใช้รูปงามของหัวหน้า โดยคิดว่า หัวหน้าคงมีสวสละจนมกงานอยู่ไม่รู้อะไร แต่ที่ไหนได้ หัวหน้าคนขยันเกิดหงสาวใช้ขึ้นมา รีบวิ่งไปแจ้งความและพาเจ้าหน้าที่ตำรวจมาจับโดยตั้งข้อหาว่า "ข่มขืนสาวใช้" แต่แล้วหัวหน้า ก็ต้องหงาขหลัง เพราะสาวใช้ยืนยันว่าหล่อนยินยอมพร้อมใจต่างหากละ :

หัวหน้าเคืองมาก เรื่องอื่นพอกับกันได้ แต่เรื่องเข้าหาสาวใช้ของฉันทันนี้มันหนักหนากัน ซัด ๆ ต้องเอาผิดให้ได้ จึงตั้งข้อหาใหม่ว่า ข้าราชการหนุ่มผู้นี้ใช้เวลาราชการไปเร่รังเกี เป็น การ ผิดวินัย คราวนี้ไฉไล ข้าราชการหนุ่มต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ

พุทโธ, โหงจิ่งไม่เป็นเวล่ำเวลาเสียเลย ท่านให้อุทิศเวลาแก่ราชการ แต่ คุณกลับเอา เวลาราชการไปประจำกระຈี่เสียโหม็ด.....

S.P.C.

หัวหน้าต้องการลูกน้องที่ (ต่อจากฉบับก่อน)

□ ร่วมมือร่วมใจกันทำงาน

งานใหญ่ย่อมทำคนเดียวไม่สำเร็จ ต้องแบ่งกันไปทำหลาย ๆ คน แต่ไม่ใช่แบ่งเด็ดขาด ยังต้องประสานกัน และมารวมเป็นงานเดียวกันในที่สุด ทุกคนในหน่วยงานนั้นจึงต้องร่วมมือ ร่วมใจกันทำงานเป็น Team work (มีได้หมายถึงร่วมกันกันเป็น Team work) งานจึงจะสำเร็จ ไปด้วยดี อันเป็นความดีที่หัวหน้าได้รับอย่างภาคภูมิใจ หัวหน้าจึงชอบลูกน้องที่ร่วมมือร่วมใจ กันทำงาน ถ้าใครคอยแตกพวก คอยกินแรงเพื่อน คอยอิจฉาริษยา หรือเป็นจระเข้ขวาง คลอง หรือหนักกว่านั้นถึงขนาด "มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ" ตะกี้, แน่นอน หัวหน้าย่อมไม่ชอบ ลูกน้องชนิดนี้.

□ **หาวิธีทำงานให้ดียิ่งขึ้น**

การทำงานนั้นไม่ใช่
สักแต่ว่า ทำ—ทำสั่งเดช
หรือ ทำตามที่เขาเคยทำทำ
กันมา แต่จะต้องตั้งใจทำ
ให้ดี หาวิธีทำให้ง่าย ทุ่ม
เวลา ทุ่มแรง ทุ่มทรัพย์
และได้ผลมาก ลูกน้องที่มี
คุณสมบัตืเช่นนี้ ย่อมเป็น
ของแน่ที่จะต้องเป็นที่ชอบ
ใจของหัวหน้า

□ **ปลื้มใจในผลงานของตนเองที่ทำได้**

บางคนทำงานคล้ายกับว่าทำให้หมด
เวลาไปวันหนึ่งๆ เท่านั้น งานที่ทำจะไ้ผลดี
หรือเด้ออย่างไรก็ไม่มีความรู้สึก บางคนทำ
งานไ้ผลดีแต่ความรู้สึกภูมิใจ หรือปลื้มใจใน
ผลงาน อย่างที่ฝรั่งเรียกว่า "Get a bang out
of a job well done" การที่มความปลื้มใจ
ในผลงานเช่นนี้ ย่อมทำให้เกิดกำลังใจที่จะ
ทำงานทุกชั้นให้ดียิ่งขึ้น และมากขึ้น ถึงใคร
จะว่า "คด่งงาน" แต่หัวหน้าก็ชอบคนชนิดนี้

□ **ถามเมื่อสงสัย**

หัวหน้าย่อมพอใจใน
 ลูกน้องที่ทำงานได้ตรงตามที่หัว
 หน้าคิด หรือ ต้อง การ ให้ ทำ
 เพราะฉะนั้นถ้าคำสั่ง หรืองาน
 อะไรมีปัญหา หรือมีข้อสงสัย
 หรือคำสั่งที่ได้รับนั้น ไม่ชัดเจน
 ลูกน้องที่ดี จะต้องถาม หัวหน้า
 ให้รู้ จุด ประสงค์ ที่แท้จริงเสีย

ก่อน ถ้า “ฟังไม่ได้ศัพท์จับเอาไปกระเดียด” หรือเดาใจหัวหน้าว่าคงจะเอาอย่างนั้น คงจะ
 เอาอย่างนี้ บางทีผิดความประสงค์ เสียไปเลย เช่นเคยมีหัวหน้าคนหนึ่งให้ลูกน้องเอาเงิน
 ๕๐๐ บาทไปให้ “จ้” (หมายถึงอนุภรรยา) ลูกน้องไม่กล้าถามว่า “จ้” ไหน นึกเอา
 เองว่า คงเป็น “จ้” ลูกสาวของท่านหัวหน้า จึงได้เอาเงินไปให้ “จ้” ลูกสาว ลูกสาว
 หัวหน้าตั้งใจไปบอกคุณแม่ว่า “วันนี้นักคุณพ่อใจดีจัง ฝากเงินมาให้หนู ๕๐๐ บาท” ความเสีย
 แแตกอนนั้นเองว่าหัวหน้ามีเมียช้อย นึกเพราะไม่ถามเมื่อสงสัย

□ **รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง**

การทำงานมักจะเผชิญปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ นานาทางแก้ ๒ ทาง ทางหนึ่งสอบถามผู้ทรงปัญ
 ญาซึ่งได้มีประสบการณ์มาแล้ว อีกทางหนึ่งคือแก้
 ปัญหาด้วยตนเอง วิธีหลังนี้เป็นวิธีที่ผู้ทำงานจะต้อง
 พยายามปฏิบัติเป็นอันดับแรก เพราะว่า พระเจ้าจะช่วย
 ก็ต่อเมื่อเราช่วยตัวเอง จึงต้องแก้ปัญหาด้วยตัวเอง
 ก่อน ไม่ใช่อะไรนึกก็ถาม อะไรหน้อยก็ถามโดยไม่
 คิดเองเลย โบราณว่าถ้าเห็ดก้ำดั่งดาก จึงออกปาก
 บอกแขกช่วยแบกหาม ถ้าถามหัวหน้าเสียตะบันไปก็จะ
 กลายเป็นขี้ขี้โทะหรือโทะษณาชายาแก้ปวดหัวไป

(ต่อฉบับหน้า)

คำบรรยาย

การบริหารงานบุคคล (Personnel Administration)

โดย.....สงัด ศรีวัฒน์

(บรรยายในการฝึกอบรมข้าราชการชั้นหัวหน้า ในสำนักงาน ก.พ.)

(ต่อจากฉบับก่อน)

๑๐. การบังคับบัญชาและรักษาวินัย (Supervision and Discipline)

การบังคับบัญชาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างหนึ่งในการบริหารงานต่าง ๆ สำหรับเรื่องนี้ผมขอแยกอธิบายเป็นหัวข้อ ๆ ตามลำดับ

๑. ชนิดของงานบังคับบัญชา ข้าราชการทุกคนนอกจากผู้บังคับบัญชาสูงสุดในกระทรวง ย่อมอยู่ใต้บังคับบัญชาของข้าราชการที่เป็นผู้บังคับบัญชาเหนือคน การบังคับบัญชานี้ อาจเป็นการบังคับบัญชาโดยตรงและต่อเนื่องกันไป (direct and continuous) หรืออาจเป็นโดยปริยายและไม่ต่อเนื่อง (indirect and infrequent) ก็ได้

ข้าราชการที่เข้าใหม่และที่เป็นข้าราชการชั้นรอง ๆ ย่อมถูกบังคับบัญชาโดยตรงและต่อเนื่องกัน ยังเป็นข้าราชการสูงขึ้นไปก็ยิ่งถูกบังคับบัญชาน้อยลง ข้าราชการในงานบางอย่างก็ถูกบังคับบัญชาเข้มข้นกว่าอย่างอื่น เช่น ที่เกี่ยวกับการเงิน เป็นต้น

๒. ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาย่อมมีความรับผิดชอบที่จำเพาะ คือ ต้องรับผิดชอบในผลสำเร็จของราชการในหน้าที่ที่บังคับบัญชาอยู่และต้องเป็นผู้ให้คำแนะนำและฝึกอบรมแก่คนในบังคับบัญชา

การบังคับบัญชามีผลกว่าการออกคำสั่งหรือแนะนำต่อง ใช้ถ้อยคำที่ชัดเจนเข้าใจได้โดยง่าย และไม่มีที่ขัดแย้ง กล่าวคือ คำสั่งอันหนึ่งจะต้องไม่ขัดกับอีกอันหนึ่ง ต้องมีข้อความพอสมควรไม่ใช่เกินหรือสั้นเกินไป

ผู้บังคับบัญชาจะต้องรับผิดชอบในเรื่องวินัยของข้าราชการด้วย เพราะว่าเป็นผู้ที่รู้ความประพฤติของข้าราชการในบังคับบัญชาและมีอำนาจในการลงโทษทางวินัยอีกด้วย

๓. คุณสมบัติของผู้บังคับบัญชาพึงมี เพื่อให้สัมพันธ์กันจะเป็นผู้บังคับบัญชา ข้าราชการที่เป็นผู้บังคับบัญชาก็จะต้องมีความรู้และความชำนาญดังต่อไปนี้

- ก. ความรู้ในหน้าที่การงานในหน่วยของตน
- ข. ความรู้ในการจัดวางระเบียบราชการของกระทรวงทบวงกรมที่ตนสังกัดอยู่ และที่ส่วนราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ค. ความชำนาญในการติดต่อและให้คำแนะนำตั้งแต่ออกไปให้ผู้บังคับบัญชา
- ง. ความชำนาญในเรื่องมนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะคนชั้นผู้บังคับบัญชาจะต้องติดต่อกับคนอื่นอยู่เสมอ ต้องเข้าใจภาวะของคน ต้องทำหน้าที่ให้เป็นที่ยอมรับของคน รู้วิธีขจัดปัญหาส่วนตัวและความยุ่งยากของผู้อื่น มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำ ซึ่งในเรื่องนี้ก็จะได้มีท่านผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายเป็นพิเศษต่อไป

๔. วินัยข้าราชการ วินัยได้แก่เครื่องควบคุมความประพฤติและการกระทำของข้าราชการ อาจมีได้ ๒ ประการ

๑. โดยกฎหมายระเบียบข้อบังคับและคำสั่ง
๒. โดยคำแนะนำตั้งสอน ฝึกอบรมและความเจตคติในการรับผิดชอบในหน้าที่

ประการแรกเป็นลักษณะของการบังคับ (authoritarian หรือ punitive) ประการหลังเป็นลักษณะของความรับผิดชอบในตัวเอง (self-discipline) ทั้งสองประการนี้เป็นสิ่งจำเป็นในวงราชการ

ถ้ารับกฎหมาย คำสั่ง และระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ นั้น ควรต้องกล่าวให้ชัดแจ้ง เมื่อมีการฝ่าฝืนก็ต้องลงโทษอย่างใดอย่างหนึ่งตามสมควรโดยไม่ชักช้า แต่มีข้อควรคำนึงว่าการบังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนมีลักษณะผิดกับการบังคับบัญชาทางฝ่ายทหาร เพราะโดยมากเป็นผู้ที่

จะให้รับราชการจะต้องเป็นผู้มีความรู้และสติปัญญามาแล้ว ตามหลักเกณฑ์ในเรื่องการบรรจุทางราชการย่อมหวังที่จะได้บุคคลาวินิจฉัย ความริเริ่ม และความคิดเห็นต่าง ๆ ในการบริหารราชการจากข้าราชการเหล่านี้ การให้มั่งงโทษทางวินัย อาจเป็นการกีดกันไม่ให้ข้าราชการแสดงความคิดเห็นและแก้ไขราชการ โดยเฉพาะจะเป็นเหตุให้เกิดความเกรงกลัวและย่อท้อและความเกลียดชังในวงราชการแทนที่จะได้ผลดี

ผู้บังคับบัญชาควรส่งเสริมให้เกิดวินัยในทางความรู้สึกลึกซึ้งชอบในตนเองของข้าราชการมากกว่า เท่าที่เป็นอยู่ในบ้านเมืองเรา ก็มีบทกฎหมายข้อบังคับและระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการบังคับบัญชาอยู่มากมาย โดยเฉพาะวินัยข้าราชการได้บัญญัติไว้เป็นขั้นที่ฐานเมื่อข้าราชการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกัย่อมจะได้รับโทษตามโทษานุโทษ แต่ก็มีไม่น้อยที่อาจคลุมเคลือและเฉื่อยชยเป็นเหตุให้ทั้ง ข้าราชการผู้ อยู่ใต้บังคับบัญชาและ ผู้บังคับ บัญชา ปฏิบัติ ตามและดำเนิน การไม่อยู่ในมาตรฐานอันเดียวกันได้ อาทิเช่น วินัยที่ว่า ข้าราชการต้องรักษารชือเสียงมิให้ช่นช่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วเป็นต้น ซึ่งเป็นการยากที่จะวินิจฉัยได้ว่า ผู้ประพฤติชื้อนั้นแค่ไหน การกระทำอย่างหนึ่งของข้าราชการคนหนึ่งผู้บังคับบัญชาอาจไม่ดำเนินการลงโทษเพราะถือว่าไม่ผิดวินัย แต่ขณะเดียวกัน ข้าราชการอีกคนหนึ่งกระทำกรอย่างเดียวกันแต่ผู้บังคับบัญชอีกคนหนึ่ง หรือคนเดียวกันนั้นเองอาจเห็นว่าเป็นการผิดวินัยและดำเนินการลงโทษก็ได้ พฤติการณ์เช่นนี้จึงเป็นการเห็นได้ชัดว่าปัญหาเรื่อง การบังคับบัญชาและการรักษาวินัยเป็นเรื่องสำคัญ และถ้ามิได้เป็นไปตามหลักการที่คิดแล้ว ก็อาจเป็นผลเสียหายช่นได้

อย่างไรก็ตามสำหรับเรื่องเกี่ยวกับวินัยนั้น เราก็มองการเพื่อรักษาความยุติธรรมและให้หลักประกันแก่ข้าราชการอยู่พอสมควร เช่น ให้ผู้บังคับบัญชช่นเห็นช่นไปมีอำนาจพิจารณาและแก้ไขเปลี่ยนแปลงการลงโทษของผู้บังคับบัญชช่นรอง ๆ ลงไปได้ การให้อุทธรณ์คำสั่งการลงโทษได้ ตลอดจนกระทั่งการให้ความคุ้มครองและรักษาระดับการลงโทษโดยคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนอาจแนะนำและวางระดับการลงโทษให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน เป็นต้น

สำหรับเรื่องการบังคับบัญชาและรักษาวินัยนั้น อาจเกี่ยวพันกับหัวข้อเรื่องอื่น ๆ อาทิ เช่นมนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) และการออกจากราชการซึ่งผมจะได้กล่าวในโอกาสต่อไป

๑๑. การประเมินผลปฏิบัติงาน (Performance evaluation)

การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการเพื่อพิจารณาความดีความชอบแก่ข้าราชการได้แก่การสังเกต การจับบันทึกและการพิจารณางานและความประพฤติของข้าราชการโดยผู้บังคับบัญชาของข้าราชการนั้น ๆ โดยปกติการประเมินผลการทำงานมักจะทำเป็นแบบฟอร์มจัดอันดับความดีความชอบ (rating) ซึ่งอาจจะเรียกว่าการจัดอันดับสมรรถภาพ (efficiency) การจัดอันดับการปฏิบัติงาน (service) หรือการจัดอันดับคุณวุฒิ (merit) ของข้าราชการก็ได้ การประเมินผลการทำงานติดกับการประเมินงานหรือตำแหน่ง (job evaluation) ซึ่งผมได้เคยกล่าวมาแล้ว กล่าวคือ job evaluation นั้น ได้แก่การกำหนดว่างานหรือตำแหน่งอะไรควรจัดลำดับหรือให้เงินเดือนขั้นไหนอันดับใด และผู้ที่ควรบรรจุในตำแหน่งนั้น ควรจะบรรจุจากผู้ที่มอบคุณวุฒิหรือคุณสมบัติอย่างไร แต่การประเมินผลการทำงาน (Performance evaluation) นั้นวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาหรือกำหนดว่าผู้ที่ประจำทำงานอยู่ในตำแหน่งหรืองานนั้นปฏิบัติงานได้ผลดีเพียงใด กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือการประเมินงาน (job evaluation) นั้น เพื่อจะรู้ว่า “คนงานทำงานอะไร” และการประเมินผลการทำงาน (Performance evaluation) นั้น เพื่อจะรู้ว่า “คนงานทำงานได้ผลดีอย่างไร”

ความมุ่งหมายในการประเมินผลการทำงานนั้น มีประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลหลายอย่างหลายประการ อาทิเช่น เพื่อใช้ประโยชน์ในการพิจารณาเงินเดือนการเลื่อนตำแหน่ง การจัดฝึกอบรม การพิจารณาวิสัย ตลอดจนการปรับปรุงหรือแก้ไขวิธีปฏิบัติงานต่างๆ นอกจากนี้ยังใช้ประโยชน์ในการพิจารณาว่าวิธีการรับสมัครข้าราชการที่กระทำอยู่ใช้ได้ผลเหมาะสมหรือไม่เพียงใด ถ้าหากเราไม่มีการประเมินผลการทำงานของข้าราชการเลยแล้วก็จะเท่ากับว่าไม่มีหลักเกณฑ์อะไรในการพิจารณาความดีความชอบหรือดงโทษข้าราชการเลย การพิจารณาที่ได้กระทำไปก็เท่ากับเป็นการกระทำอย่างเดาสุ่มหรือพิจารณาตามใจชอบ อันเป็นการไม่ชอบด้วยระบบประชาธิปไตย โดยเฉพาะระบบการส่งเสริมข้าราชการโดยใช้คุณวุฒิเป็นบันทัดฐาน การกระทำเช่นนี้แม้แต่ข้อครหาและก่อให้เกิดความเกลียดชังและระแวงระคายในหมู่ข้าราชการ

ไม่ว่าจะมีบทกฎหมายหรือกฎข้อบังคับวางไว้หรือไม่ ในการบริหารบุคคลหรือระเบียบข้าราชการที่ดี ผู้บังคับบัญชาจะต้องจัดให้มีการพิจารณาหรือประเมินผลปฏิบัติงานของข้าราชการ

ไว้เสมอ ผู้บังคับบัญชาย่อมจะพ้นเสียจากความคิดเห็นหรือความรอบรู้ในงานและความประพฤติก
 ของผู้อยู่ในบังคับบัญชามิได้ อย่างน้อยผู้บังคับบัญชาก็ต้องรู้อย่างกว้าง ๆ ว่า ข้าราชการได้บังคับ
 บัญชาคนใดปฏิบัติงาน “ดีมาก” หรือ “ปานกลาง” หรือ “ค่อนข้างเลว” อยู่แล้ว แต่เพื่อที่จะมี
 ให้การพิจารณาเป็นไปในสภาพลวก ๆ อันอาจไม่เป็นธรรมและเพื่อให้เป็นเครื่องประกอบการ
 พิจารณาที่ดีพอสมควร จึงได้มีการปรับปรุงวิธีการในเรื่องนี้กันอยู่เสมอ

วิธีประเมินผลงานของข้าราชการซึ่งเป็นวิธีที่ง่ายและเห็นได้ชัดแจ้งที่สุดได้แก่การพิจารณา
 ปริมาณหรือขนาด (volume) ของงานที่ข้าราชการแต่ละคนได้ปฏิบัติมา วิธีนี้อาจใช้ได้แก่
 ข้าราชการหรือคนงานที่ปฏิบัติงานที่อาจนับหรือแคะเห็นได้อย่างเช่นผู้ที่ทำหน้าที่ผลิตสิ่งใด ๆ ออกมา ผู้
 ทำหน้าที่เกี่ยวกับเครื่องจักรเครื่องกล และผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน (office work) เช่น
 พนักงานพิมพ์ พนักงานเก็บเรื่อง พนักงานเจาะบัตร เขียนบัตร อะไรเหล่านี้ เป็นต้น แต่งานที่
 ข้าราชการปฏิบัติอยู่นั้นมีอื่น ๆ อีกที่ไม่อาจวัดได้ด้วยผลงานที่ผลิตออกมา เนื่องจากลักษณะหรือ
 บัญญัติต่าง ๆ อาทิเช่นงานที่ต้องการคุณภาพ งานเกี่ยวกับประชาสัมพันธ์ งานค้นคว้า ตลอดจน
 ปัญหาอื่น ๆ เช่นที่เกี่ยวกับภารกิจความร่วมมือ (co-operativeness) หรือความพร้อมเพียง
 (team-work) เป็นส่วนใหญ่ เป็นต้น

ได้มีความพยายามที่จะหาวิธีวัดและจัดอันดับผลหรือความสามารถในการปฏิบัติงานกัน
 อยู่เสมอมา เป็นต้นว่าจัดให้มีวิธีการแสดงผลในรายการที่กำหนดไว้ (check-lists) การทำทะเบียน
 ประวัติ การทำรายงาน เป็นต้น แต่วิธีการต่าง ๆ ก็ยังไม่สามารถทำให้ปรากฏผลให้มีการจัดและวัด
 ดัชนีผลหรือความสามารถในการปฏิบัติงานของข้าราชการหรือคนงานได้อย่างถ่องแท้แน่นอน เพราะ
 วิธีการเหล่านี้บางทีก็ละเอียดหยาบหยาบและยุ่งยากเกินไป หรือมีฉันทนกันเป็นด้วยวิธีการต่าง ๆ เหล่านี้
 ยังไม่มีอิทธิพลพอที่จะจัดเรื่องความดี ความชอบพอเป็นส่วนตัว หรืออุปาทานของผู้บังคับ
 บัญชาเสียได้ แม้ในประเทศสหรัฐอเมริกาเอง ก็ยังต้องหลีกเลี่ยงไม่ใช้วิธีหรือแบบการจัดลำดับผล
 หรือความสามารถในการปฏิบัติงานที่ยุ่ยากต่าง ๆ เสีย และใช้วิธีที่สะดวกและง่ายกว่าแทน

ข้อที่ลำบากอย่างยิ่งในการประเมินผลหรือความสามารถในการปฏิบัติงานก็คือ การที่ไม่มี
 มาตรฐานในการปฏิบัติงานได้ทุกชนิดทุกอย่าง จะเห็นได้ว่าอย่างการปฏิบัติงานเกี่ยวกับหน้าที่ควบคุม
 เครื่องจักรอาจจะถือเอาผลงานที่ผลิตออกมาได้วันหนึ่งก็ขึ้นเป็นมาตรฐานก็อาจจะกระทำได้ แต่ผล

งานของราชการตำรวจหรือของข้าราชการชั้นผู้บังคับบัญชาต่ำกว่าเขาอะไรเป็นมาตรฐานที่แน่นอนได้ แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้จะเป็นเรื่องยากก็จริงแต่ก็ไม่เป็นการสุดวิสัยที่จะวาง กฎเกณฑ์ หรือวิธีการที่จะวัดผลหรือความสามารภในการปฏิบัติงานทุก ๆ อย่างเสียทีเดียว โดยการวางเกณฑ์ผลหรือความสามารภปฏิบัติงานแต่ละอย่างไว้เป็นมาตรฐานเสียก่อน แล้วก็ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาว่า ข้าราชการหรือคนงานคนใดมีผลงานหรือปฏิบัติงานถึงเกณฑ์ที่ได้วางไว้หรือไม่หรือเปล่า ถ้าผู้ใดทำงานได้ถึงเกณฑ์ที่วางไว้หนักก็เป็นผู้ที่อยู่ในข่ายได้รับความดีความชอบ ถ้าไม่ถึงก็ไม่ได้รับ นอกจากนั้นอาจจะวางเกณฑ์ขั้นต่อไปไว้สำหรับผู้ที่ทำงานเกินกว่าเกณฑ์ที่วางไว้ ซึ่งอาจได้รับการพิจารณาได้รับความดีความชอบสูงหรือมากขึ้น เป็นกรณีพิเศษก็ได้

ทุกถ้าวางเป็นเพียงหลักกว้าง ๆ ถ้าจะพิจารณาระเอียดก็จะต้องพิจารณาดังลักษณะงานต่าง ๆ วิธีวางแบบและการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ก็ออกมาหลาย และขอให้ระลึกว่าทุกถ้าวางในตอนนี้เป็นเรื่องการพิจารณาวัดผลงานหรือความสามารภของ ข้าราชการ หรือคนงานในการเลื่อนเงินเดือนแต่ละคนเท่านั้น ถ้าเป็นกรณีเลื่อนตำแหน่งและผู้ที่อยู่ในข่ายจะได้รับการพิจารณาเลื่อนมีหลายคนด้วยกัน ก็อาจนำหลักหรือวิธีการในเรื่องที่กล่าวแล้วมาใช้ก็ได้ แต่คงที่สมได้เคยกล่าวมาแล้วว่า ถ้าได้รับการเลื่อนตำแหน่งในราชการของเรามากจะอาศัยการเลื่อนขั้นเป็นมาตรฐาน การเลื่อนขั้นต่าง ๆ นอกจากขั้นเอกเป็นขั้นพิเศษ ก็ต้องมี การสอบคัดเลือก วิธีการพิจารณาก็เป็นไปอีกรื่องหนึ่ง เขาอยู่ในเรื่องที่ว่าด้วยการสอบคัดเลือกได้กล่าวมาแล้ว อย่างไรก็ตามสำหรับกรณีเลื่อนขั้นนั้น ความกฎหมายหรือระเบียบของเรายังเปิดโอกาสแก่ผู้บังคับบัญชาว่าจะไม่เลื่อนให้แก่ผู้ใดรับ คณะผู้บังคับก็ได้ ฉะนั้น หลักและวิธีการพิจารณาประเมินผลงานของข้าราชการที่ได้อ่านมาข้างต้นนี้ จึงยังมีความเกี่ยวพันและเป็น ประโยชน์ในการ ใช้เป็นเครื่องประกอบ การพิจารณาของผู้บังคับบัญชาได้เป็นอันมาก

เมื่อกล่าวถึงหลักและวิธีประเมินผลงานดังกล่าวแล้ว สำหรับที่ปฏิบัติกันอยู่ในประเทศเรา ผมได้ทราบว่าเราเคยมีวิธีการอยู่เหมือนกัน ซึ่งเรียกว่าแบบจรรยาบรรณ ซึ่งให้ผู้บังคับบัญชามันที่กวดงาน ความประพฤติ ของข้าราชการสำหรับเป็นเครื่องประกอบการพิจารณาความดีความชอบด้วย แต่ในปัจจุบันนี้ดูเหมือนจะไม่ได้ปฏิบัติกันแล้ว สำหรับรายละเอียดและวิธีการดำเนินการในเรื่องการประเมินผลของการปฏิบัติงานนั้น ผมได้ทราบว่าจะมีหัวข้อบรรยายเป็นพิเศษ โดยท่านทรงคุณวุฒิท่านอื่นเป็นอีกส่วนหนึ่งแล้ว.

(ยังมีต่อ)

ระเบียบข้าราชการพลเรือนในต่างประเทศ

โดย.....ประวิณ ณ นคร

(ต่อจากฉบับก่อน)

ตอนที่ ๖

การหาคนมาบรรจุเข้ารับราชการ

หลักการ

ในการหาคนมาบรรจุเข้ารับราชการนั้น ทั้งในอังกฤษและสหรัฐอเมริกาได้ถือหลักการเหมือนกัน คือ ถือระบบคุณวุฒิ (Merit System) โดยพยายามสรรหาและคัดเลือกเอาคนที่มีความรู้ความสามารถสูงเข้ารับราชการ แต่ทั้งนี้อังกฤษและสหรัฐอเมริกามีแนวคิดต่างกัน กล่าวคือ

อังกฤษ เห็นว่า คุณวุฒิอยู่ที่ตัวคน ถ้าคนเก่งแล้วฝึกให้ทำอะไรก็ทำได้ตั้งนั้น จึงเลือกคน “มีแววดี” หรือ “เก่ง” ด้ด ๆ จากโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย การสอบเพื่อคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการจึงสอบความรู้ทั่ว ๆ ไปที่เรียนมาจากโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ อังกฤษต้องการข้าราชการให้เป็น **Generalist** แต่งตั้งหมุนเวียนกันได้ทั่วไปในสายกว้าง ๆ โดยปกติอังกฤษรับบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเฉพาะชั้นต่ำซึ่งรับจากผู้สำเร็จออกมาจากโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยเท่านั้น ไม่รับบรรจุชั้นกลาง ๆ เพราะเกรงว่าถ้ารับชั้นกลาง ๆ พวกข้าราชการชั้นต่ำจะไม่ได้เลื่อนชั้นไป จะทำให้จิตใจหรือขวัญ (Morale) ของข้าราชการเล็ดด้วยความรู้สึกที่ว่า “ฉันทำงานมาก่อนมีความรู้ความชำนาญในหน้าที่นี้พอ ไม่ยกได้เลื่อนชั้นไป กลับรับใครก็ไม่รู้มาบรรจุข้ามหัวไป” อย่างนี้ทำให้ข้าราชการท้อถอย แต่การที่จะใช้วิธีเลื่อนกันทางเดียวก็อาจทำให้คุณภาพของคนต่ำ ในเมื่อไม่มีคนดี คนไม่สามารรถก็ได้เลื่อนขึ้นมาด้วย ฉะนั้น ถ้าหากคนดีเลื่อนชั้นไม่ได้

ที่รับบรรจุชั้นกลาง ๆ จากคนที่เคยทำงานบริษัทเอกชนบ้าง โดยกรมการสอบไล่ของ ก.พ. เป็นผู้ตั้งเกณฑ์คัดเลือก ไม่สอบเขียน แต่การบรรจุชั้นกลาง ๆ นั้นใช้น้อยที่สุด เคยทำกันแต่ในเวลาสงครามเท่านั้น.

สหรัฐอเมริกา เห็นว่า คุณวุฒิอยู่ที่งานต้องการ จึงเลือกคนชำนาญงานเฉพาะอย่าง มาสำหรับบรรจุให้ทำงานนั้นโดยเฉพาะ ต้องการข้าราชการให้เป็น Specialist เลื่อนขึ้นไปเฉพาะสายที่แคบ ๆ การสอบเพื่อคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการจึงสอบความรู้เฉพาะอย่างตามที่จำเป็นจะต้องใช้ทำงานเฉพาะหน้าที่นั้น สหรัฐอเมริการับบรรจุบุคคลเข้ารับราชการทุกชั้นทุกระดับ โดยยอมรับความชำนาญงานจากธุรกิจเอกชนเป็นคุณวุฒิอย่างหนึ่งสำหรับบรรจุเข้ารับราชการได้ด้วย โดยปกติทางราชการรับบรรจุผู้ชำนาญงานจากธุรกิจเอกชนเข้าเป็นข้าราชการในระดับดังนี้

จากงานบริษัท	รับบรรจุเป็นข้าราชการ	ชั้น—เงินเดือนปีละ
ผู้อำนวยการ	หัวหน้าชั้นนโยบาย	(GS-18) ๓๗,๕๐๐ เหยี่ยญ
ผู้ชำนาญงาน	หัวหน้าชั้นสูง	(GS-16) ๓๔,๓๘๐ เหยี่ยญ
๖ ถึง ๓๐ ปี	หัวหน้าชั้นกลาง	(GS-13) ๘,๘๘๐ เหยี่ยญ
		ถึง (GS-15) ๓๒,๗๗๐ เหยี่ยญ
๓ ถึง ๕ ปี	หัวหน้าชั้นต้น	(GS-5) ๔,๐๔๐ เหยี่ยญขึ้นไป

ส่วนการบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนและมหาวิทยาลัยนั้นโดยปกติทั่วไปบรรจุไม่สูงกว่าอัตราดังนี้

จำนวนปีที่เรียน	ปริญญา	บรรจุชั้น — เงินเดือนขั้นต้นปีละ
๑๘	เอก	GS-11 ๗,๐๓๐ เหยี่ยญ
๑๗	โท	GS-9 ๕,๘๘๕ เหยี่ยญ
๑๖	ตรี	GS-7 ๔,๘๘๐ เหยี่ยญ
๑๒	High School	GS-3 ๓,๔๘๕ เหยี่ยญ
	อื่นๆ	GS-1 ๒,๘๖๐ เหยี่ยญ

แต่ทั้งนี้สหรัฐมิได้ถือปริญญาเป็นใหญ่ แต่ถือผลการสอบและความชำนาญงานเป็นหลักใหญ่ ผู้ได้รับปริญญาตรีที่มีความชำนาญงานมาแล้วอาจจะบรรจุสูงกว่าปริญญาโทที่ไม่เคยทำงาน เช่น ปริญญาตรีที่มีเวลาเรียน ๒๓ เดือน สอบได้ grade ขรรมคา และไม่เคยทำงานมาก่อนบรรจุ GS-5

แต่ถ้าปริญญาตรีที่สอบได้ B average อาจบรรจุ GS-7 ถ้าปริญญาตรีนั้นมีความชำนาญมา
แล้ว ๑ ปี อาจบรรจุ GS-9 ดังนี้เป็นต้น

เมื่อสรุปแล้ว สหรัฐอเมริกาและอังกฤษใช้ระบบคุณวุฒิ (Merit System) ในการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการเหมือนกัน แต่แนวคิดต่างกัน คืออเมริกันถือว่า คุณวุฒิอยู่ที่งานต้องการ (มองที่งาน) ส่วนอังกฤษถือว่า คุณวุฒิอยู่ในตัวคน (มองที่คน) อเมริกันถือว่าไม่ใช่จ้างคน
เฉยๆ แต่จ้างคนมาสำหรับงาน จึงเลือกคนที่มีความรู้เฉพาะอย่าง ทักษะ
ว่างานแต่อย่างต้องการคุณวุฒิเป็นการเฉพาะ (Specific qualification) ไม่ใช่เหมือนกันทุกงาน
คนแต่ละคนก็มีความถนัดและชำนาญไปคนละอย่าง คนคนเดียวกันจะรู้หรือชำนาญไปเฉยๆทุกอย่างไม่ได้
จึงจำเป็นต้องบรรจุคนให้เหมาะกับงาน (Put the right man on the right job)

อเมริกันคิดในทางที่จะหา “หัวใหม่” เข้ามาทุกระดับเพื่อจะได้ความคิดและแง่ปฏิบัติ
ใหม่ๆ มาปรับปรุงงานให้ดีขึ้นเรื่อยๆ ไป เพราะคนเก่ามักจะมองไปในทางเดียว เพราะฉะนั้น
อเมริกันจึงรับบรรจุบุคคลจากผู้ชำนาญงานเอกชนเข้ารับราชการทุกชั้น ซึ่งนอกจากจะได้หัวใหม่ๆ
เข้ามาปรับปรุงงานแล้ว ยังจะได้คนที่มีความรู้พิเศษเข้ามาเป็นข้าราชการด้วย ทั้งนี้เคยยอมรับ
กันทั่วไปในสหรัฐอเมริกาว่า พนักงานชั้นหัวหน้าของโรงงานอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพเหนือกว่า
ข้าราชการ นอกจากนี้ การหมุนเวียนข้าราชการกับพนักงานของโรงงานอุตสาหกรรมเอกชน ยังเป็น
ทางให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันและความสัมพันธ์อันดีระหว่างราชการกับธุรกิจเอกชนด้วย ส่วน
อังกฤษคิดในทางที่จะเลือก “คนเก่ง” หรือ “คนมีแววดี” เข้ามาฝึก และเลื่อนขั้นไปเรื่อยๆ จึง
รับบรรจุเฉพาะชั้นต้นของสายเท่านั้น แล้วค่อยเลื่อนขั้นไปเรื่อยๆ โดยไม่รับบรรจุชั้นกลาง และชั้นสูง
เหตุที่แนวคิดและวิธีการของอังกฤษและอเมริกันแตกต่างกันเช่นนี้ เห็นจะเป็นเพราะความรู้ดีของคน
อังกฤษไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง (Conservative) เมื่อเขาทำงานที่ใหม่ก็จะทำที่นั่นตลอดไป ส่วน
คนอเมริกันมีความรู้ดีตรงกันข้ามกับคนอังกฤษ คือชอบเปลี่ยนแปลง และชอบทดลอง การ
เปลี่ยนงานจึงเป็นของธรรมดาของคนอเมริกัน.

การเสาะหาผู้มีความรู้

เพื่อให้ได้คนที่มีความรู้ความสามารถเข้ารับราชการ จำเป็นจะต้องเสาะหาหรือพยายาม
หาทางให้ผู้มีความรู้ความสามารถมาสมัคร ให้มากที่สุดที่จะทำได้ จึงต้องเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไป

ที่มีคุณวุฒิตามที่ต้องการมาสมัครได้ (Open to all) ไม่ใช่จับใบประกาศไว้ที่มื้อมัดไม่ให้ใครเห็น เพื่อจะได้มีแต่พรรคพวกมาสมัคร

วิธีการที่จะเดาะหาผู้มีความรู้ความสามารถนี้ สำหรับประเทศที่เกียรติภูมิ (prestige) ของข้าราชการสูงเช่นประเทศอังกฤษและประเทศไทยนั้นไม่จำเป็นต้องค้นรณมากนัก เพียงแต่ประกาศปิดที่หน้ากรมหรือประกาศทางวิทยุรับสมัครก็มีผู้มาสมัครมากพอแล้ว แต่ในประเทศที่เกียรติภูมิของข้าราชการต่ำ อย่างเช่นในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นต้นต้องประสบกับปัญหาหาคนมารับราชการ ในสหรัฐอเมริกาจึงต้องหาวิธีที่จะจูงใจคนให้มาสมัครเข้าทำงานให้มากที่สุดที่จะทำได้ ถึงกับ ก.พ. ต้องส่งคนไปชักชวนตามโรงเรียน ตามวิทยาลัย ตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ว่าเรียนสำเร็จแล้ว ให้ไปสมัครเข้ารับราชการกันเถอะ นอกจากนี้ก็มีปิดประกาศรับสมัครที่ Information Office ของ ก.พ. และที่ทำการไปรษณีย์ทุกแห่ง บางที่ก็ประกาศทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ตลอดจน ให้ความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้สมัครอย่างมากที่สุด เช่น ไม่เก็บค่าธรรมเนียมสมัครสอบแข่งขัน ไม่ต้องการรูปถ่าย เป็นต้น การวิ่งเค้นหาคนมาทำงานนี้ ไม่ใช่มีแต่ทางราชการเท่านั้น ทางโรงงาน อุตสาหกรรมต่าง ๆ เขาก็ทำเช่นเดียวกันคือส่งคนเป็นแมวมองไปตามมหาวิทยาลัยและตามหน่วย ราชการต่าง ๆ เห็นใครเก่ง ๆ ก็เกี่ยวประมูลตัวเขาไปทำงานในโรงงานของตน ทางราชการจึง ประสบปัญหาอย่างหนักในการหาคนดีเข้ารับราชการโดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกช่าง การแย่งกันทำ นองน้ำไขมีแต่ระหว่างราชการกับธุรกิจเอกชนเท่านั้น แม้หน่วยราชการด้วยกันก็แย่งกันเอง เช่น หน่วยวิจัยของกระทรวงสาธารณสุข ๑ ตั้งอยู่ตรงข้ามกับหน่วยวิจัยของโรงพยาบาลทหารเรือ หน่วย วิจัยของกระทรวงสาธารณสุข ๑ สอบบรรจุถูกจ้าง (Wage Board employee) เข้ามาทำไร ๆ หน่วยวิจัยของโรงพยาบาลทหารเรือมาชักจูงประมูลตัวไปเสียหมด ทั้งนี้เพราะโรงพยาบาลทหารเรือ ให้เงินเดือนดีกว่า (เงินเดือนของพวกถูกจ้างมิได้อยู่ในบังคับ Classification Act ก.พ. มิได้ กำหนด แต่กำหนดโดย Wage Board ของแต่ละกระทรวงทบวงกรม จึงแตกต่างไม่ไ้ระดับกัน) ในที่สุดฝ่าย Personnel ของหน่วยวิจัยกระทรวงสาธารณสุข ๑ ก็เกือบจะต้องเลิกเจ้าหน้าที่ฝ่าย

บรรจุ (Placement Officer) เพราะไม่มีงานทำ เนื่องจากสอบได้แล้วไม่ทันบรรจุ ทางหน่วยวิจัยของโรงพยาบาลทหารเรือก็มาติดต่อไปเสียแล้ว ทางหน่วยวิจัยของกระทรวงสาธารณสุข ฯ จึงได้แต่งตั้งหน้าหาและสอบคัดคน ส่วนหน่วยวิจัยของโรงพยาบาลทหารเรือก็ไม่ต้องมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดหาและสอบคัดคน มีแต่เจ้าหน้าที่ฝ่ายบรรจุคอยรับบรรจุจากผู้กระทรวงสาธารณสุข ฯ คัดไว้ก็พอแล้ว

คุณสมบัติของผู้สมัครสอบแข่งขัน

โดยหลักของระบบ Merit System ทางราชการต้องการคนดีเป็นข้าราชการ ฉะนั้นจึงมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครสอบแข่งขันเข้ารับราชการ เช่นในสหรัฐอเมริกากำหนดไว้ว่าผู้สมัครสอบแข่งขันอาจถูกปฏิเสธไม่ให้เข้าสอบ หรือผู้สอบได้แล้วอาจถูกตัดสิทธิ์บรรจุด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้เคยถูกปลดออกจากงานเพราะประพฤติไม่ดี
- (๒) มีร่างกายหรือจิตใจไม่เหมาะสมกับตำแหน่งที่สมัคร
- (๓) เป็นอาชญากร, ซื่อเลียงไม่ดี, ทุจริต, บกพร่องในศีลธรรมอันดี หรือประพฤติการที่น่าอับอายขายหน้าต่อกระษัตริย์
- (๔) ใจแข็งทึบหรือหยอกถวงหรือทุจริตในการสมัครหรือการสอบ
- (๕) ปฏิเสธการรับรองยืนยันตามที่กฎ ก.พ. กำหนด
- (๖) เสพสุราเป็นอาชญา
- (๗) มีเหตุผลสงสัยว่าจะไม่จงรักภักดีต่อรัฐบาลสหรัฐ
- (๘) เหตุอื่น ๆ ซึ่งทำให้ผู้สมัครไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ

วิธีเลือกคน

วิธีเลือกคนเข้าทำงาน (Selection Process) ในสหรัฐอเมริกาดำเนินการเป็น ๓ ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ ๑ สอบ ซึ่งอาจเป็นสอบเขียน สอบปฏิบัติ สอบปากเปล่า หรือให้คะแนน จากความรู้ความชำนาญงานที่ผ่านมา แล้วแต่กรณี การสอบนั้นถ้าเป็นตำแหน่งทั่วไปที่ใช้ได้หลาย กระทรวง ก.พ. เป็นผู้จัดสอบเองเป็นส่วนรวม เช่นนักชวเลข พนักงานพิมพ์ดีด เป็นต้น ถ้าเป็นตำแหน่งเฉพาะที่ใช้เฉพาะกรมเฉพาะกระทรวง ก.พ. อาจมอบให้คณะกรรมการสอบประจำกระทรวง (Board of Examiners) เป็นผู้จัดสอบโดยใช้ข้อสอบของ ก.พ. เมื่อสอบได้ก็ขณับบัญชีแต่ละประเภทไว้ตามลำดับคะแนน ทั้งการสอบไม่จำเป็นต้องสอบครั้งเดียวพร้อมกันหมด อาจจัดให้มีการสอบทุก ๆ วันจันทร์หรือวันใดวันหนึ่งของทุกสัปดาห์ หรือเมื่อใดก็ได้ แล้วเอาชื่อผู้สอบได้มาเข้าบัญชีเรียงลำดับที่ในบัญชีประเภทเดียวกันตามลำดับคะแนนที่สอบได้ (ไม่ได้เด็กบัญชีเก่าเมื่อมีการสอบใหม่เหมือนอย่างของเรา) ตัวอย่าง เช่น นักชวเลข จัดสอบวันที่ ๑ กรกฎาคม A สอบได้ ๘๐ คะแนน, B สอบได้ ๘๕ คะแนน, C สอบได้ ๘๐ คะแนน ก็ขณับบัญชีให้ A อยู่ในอันดับต้น B อยู่ในอันดับถัดมา และ C ถัดมาอีก จัดสอบใหม่อีกวันที่ ๑๕ กรกฎาคม D สอบได้ ๘๕ คะแนน, E สอบได้ ๘๐ คะแนน, F สอบได้ ๘๕ คะแนน ก็เอามาแทรกบัญชีเดิมเข้าไป ลำดับใหม่เป็น D ที่ ๑, A ที่ ๒, B ที่ ๓, E ที่ ๔, F ที่ ๕, และ C ที่ ๖ ดังนี้เป็นต้น ถ้าสอบใหม่อีกก็เอาผู้สอบได้มาแทรกบัญชีเข้าไประหว่างลำดับคะแนน

ขั้นที่ ๒ ให้ผู้บังคับบัญชาเลือกตัว ในสหรัฐอเมริกาได้บังคับให้บรรจุผู้สอบแข่งขันได้เรียงตามลำดับที่ที่สอบได้ แต่ให้โอกาสผู้บังคับบัญชาที่จะเลือกเอาหนึ่งคนจากผู้สอบได้อันดับสูงสุดตามคนตามลำดับ ทั้งนี้โดยเมื่อส่วนราชการใดมีตำแหน่งว่างก็จะแจ้งไปยัง ก.พ. หรือ Board of Examiners ของกระทรวง แล้วแต่จะเป็นตำแหน่งที่ ก.พ. จัดสอบ หรือ Board of Examiners ของกระทรวงจัดสอบ, ก.พ. หรือ Board of Examiners ก็จะส่งผู้สอบได้ตามลำดับที่ไปให้เลือกดังนี้

ว่าง ๑ ตำแหน่ง	ส่งไปให้เลือก	๓ คน
„ ๒ „	„	๔ คน
„ ๓ „	„	๕ คน

ว่าง ๔	ตำแหน่ง	ส่งไปให้เด็ก	๘ คน
" ๕	"	"	๘ คน
" ๖	"	"	๓๐ คน
" ๗	"	"	๓๓ คน
" ๘	"	"	๓๔ คน
" ๙	"	"	๓๕ คน

ว่างมากกว่าส่งไปมากกว่าจำนวนตำแหน่งว่าง ๕ คน

โดยวิธีนี้ผู้บังคับบัญชาจะมีโอกาสเลือกเอา ๓ คนจาก ๓ คนเดิมอ เช่นว่าง ๒ ตำแหน่ง ส่งไปให้เด็ก ๔ คน เมื่อเลือกได้คนหนึ่งแล้วก็จะเหลืออีก ๓ คน ให้เลือกเอาอีก ๓ คน หรือว่าง ๓ ตำแหน่ง ส่งไปให้เด็ก ๕ คน เมื่อเลือกได้ ๒ คนแล้วก็จะเหลืออีก ๓ คน ให้เลือกเอาอีก ๓ คน ดังนั้น จึงจะมีโอกาสเลือกคนสุดท้ายจาก ๓ คนเดิมอ จึงเรียกวิธีเลือกแบบนี้ว่า **Rule of three** วิธีเลือกของผู้บังคับบัญชานี้ใช้วิธีสัมภาษณ์ (Interview) โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายบรรจุ (Placement Officer) และผู้บังคับบัญชาโดยตรงเป็นผู้สัมภาษณ์ เพื่อต้องการทราบประวัติบางประการ และจะดูว่า บุคคลลักษณะดีใหม่ พุคกันรู้เรื่องใหม่ พอจะร่วมงานกันได้ใหม่ เข้ากับคนอื่นได้ใหม่ เหมาะกับงานที่จะให้ทำใหม่ อะไรเหล่านี้เป็นต้น ถ้าไม่ชอบทั้ง ๓ คน จะขอให้ ก.พ. ส่งใหม่ก็ไม่ได้ แต่ต้องมีเหตุผลเพียงพอ

เหตุผลที่ใช้ **Rule of three** แทนที่จะบรรจุเรียงตามลำดับที่สอบได้ เขาว่าเพราะ

(๑) การสอบเขียนอย่างเดียวไม่ได้ผลสมบูรณ์ ๑๐๐% ในการวัดคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอบเขียนในสหรัฐอเมริกาเขาสอบแต่เขียนจริง ๆ ไม่มีการสอบสัมภาษณ์ความรู้รอบตัว เขาวันแ่และท่วงทีอาจารย์รวมคะแนนในการสอบเหมือนอย่างของไทยเรา จึงต้องให้กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดและผู้บังคับบัญชาไปสัมภาษณ์เลือกเพิ่มอีกคนหนึ่ง การสัมภาษณ์ (Interview) นี้ไม่ได้ถามความรู้ แต่ถามเพื่อต้องการทราบประวัติและดูบุคลิกลักษณะเพื่อประกอบการพิจารณาเลือกเท่านั้น

(๒) ผู้บังคับบัญชาไม่ควรจะถูกบังคับให้รับคนที่เขาเห็นว่าไม่เหมาะสม จึงควรจะให้โอกาสผู้บังคับบัญชาที่จะเลือกคนให้ถูกใจเขาด้วย ทั้งนี้เพราะการทำงานนั้นมิได้ทำคนเดียว แต่จะต้องร่วมประสานงานกับคนอื่นอีกหลายคน รวมทั้งผู้บังคับบัญชาเองด้วย หากได้คนที่เข้ากับคนอื่นไม่ได้ ร่วมงานกับคนอื่นไม่ได้ ก็จะมีปฏิบัติงานให้ดีขึ้นไม่ได้ จากการวิจัยในสหรัฐอเมริกา ปรากฏว่า คนที่ถูกปลดออกจากงานนั้น ส่วนมากไม่ใช่เพราะไม่มีความสามารถในหน้าที่ แต่ปรากฏว่า ๘๐% ของผู้ถูกปลดออกเป็นเพราะเข้ากับผู้บังคับบัญชาหรือผู้อื่นไม่ได้

(๓) ผู้บังคับบัญชาจะได้มีส่วนรับผิดชอบในการเลือกคนนั้นด้วย หากมีความไม่เต็มใจเกี่ยวกับตัวผู้คนที่เกิดขึ้นภายหลัง ผู้บังคับบัญชาจะได้ไม่โทษเขาผู้จัดสอบให้ (คือ ก.พ. หรือ กรรมการสอบของกระทรวง) หรือโทษวิธีการสอบก็ไม่ได้ เพราะการสอบนั้นเป็นเพียงเลือกผู้มีความรู้ ส่วนตัวบุคคลผู้บังคับบัญชาเลือกเองในบรรดาผู้มีความรู้นั้นแล้ว

เกี่ยวกับเรื่องนี้ มีเรื่องขำๆ ได้รับบอกเล่ามาจาก Personnel Officer ของกระทรวงสาธารณสุข, ศักยาธิการและสวัสดิการของสหรัฐอเมริกาว่า

ครั้งหนึ่ง หัวหน้าแผนกหนึ่งมาบอกว่า Personnel Officer ว่า “เสมือนพิมพ์ที่สอบส่งไปให้มันไม่ดีเลย ขอบนั่งเขียนจดหมายส่วนตัวในเวลาทำงานเสมอ”

Personnel Officer ถามว่า “เธอทำงานที่คุณมอบให้หรือเปล่า?”

“ทำ” หัวหน้าแผนกตอบ

“ทำเสร็จหรือเปล่า?” Personnel Officer ถาม

“เสร็จ” หัวหน้าแผนกตอบ

“แล้วทำไมไม่ทำงานเพิ่มให้มากขึ้นแล้ว เธอจะได้ไม่มีเวลาว่างเขียนจดหมายส่วนตัว”

Personnel Officer ถามเป็นเชิงแนะทาง

“ทำงานให้เธอไม่ทัน เพราะเธอพิมพ์เร็วเหลือเกิน” หัวหน้าแผนกตรวจอย่างอ่อนใจ นี่เป็นเรื่องของการสอบซึ่งได้คนทำงานเก่งก็จริง แต่ไม่ถูกใจหัวหน้า และมาโทษเขาผู้จัดการสอบส่งไปให้

วิธีการที่ให้ผู้บังคับบัญชาเลือกจากผู้สอบได้ตามแบบ Rule of three นี้ ใช้ในสหรัฐอเมริกาเท่านั้น ในอังกฤษไม่ใช้ ในอังกฤษ ก.พ. เป็นผู้จัดสอบทั้งหมด และสอบสัมภาษณ์พิจารณาบุคคลลักษณะและความเหมาะสมแก่การที่จะเป็นข้าราชการให้คะแนนเป็นคะแนนสอบรวมกับข้อเขียนด้วย และให้บรรจุตามลำดับที่ที่สอบได้เหมือนของไทยเรา

ขั้นที่ ๓ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ เป็นเวลา ๓ ปี การที่ให้มีการทดลอง

ปฏิบัติหน้าที่ (Probation) นี้ก็โดยอเมริกันมีแนวคิดว่าการสอบและการสัมภาษณ์คัดเลือกบุคคลยังไม่เพียงพอที่จะวัดว่าคนที่เลือกมานั้นมีความสามารถทำงานได้ดีและเป็นคนดีจริงๆ จนกว่าจะให้ทำงานดูกันแล้วเป็นเวลานานพอสมควร จึงจะรู้ว่าดีจริงหรือดีเพียงฉาบหน้า ถ้าดีจริงก็รับไว้ ถ้าไม่ดีจริงก็ให้ออกไป ซึ่งให้ออกได้ง่าย ไม่ต้องมีพิธีรีตองเหมือนข้าราชการประจำ

นอกจากเลือกโดยวิธีทั้ง ๓ ขั้นดังกล่าวแล้ว สหรัฐอเมริกายังมีการสืบสวนความประพฤติ (Investigation) ของผู้สมัครเข้ารับราชการอีกส่วนหนึ่งด้วย การสืบสวนความประพฤตินี้เป็นหน้าที่ของกระทรวงและ ก.พ. ตำแหน่งที่เกี่ยวกับความลับต้องสืบก่อนบรรจุ ส่วนตำแหน่งที่ไม่เกี่ยวกับความลับจะสืบก่อนบรรจุ หรือเมื่อบรรจุแล้วก็ได้ แต่ต้องสืบทุกคน วิธีการสืบสวนความประพฤติของ ก.พ. นั้น ทำหลายทางด้วยกัน เช่น ส่งคนไปสืบหรือสอบถามไปยังนายจ้างเก่าและชาวบ้านข้างเคียงตลอดจนตำรวจ สืบสวนคุประวัติเก่า ๆ ตลอดจนสอบถามมือทาง F.B.I. หน้าที่ในการสืบสวนนั้นตกอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงเจ้าสังกัดเป็นลำดับ ๓ และ ก.พ. เป็นลำดับ ๒ เมื่อกระทรวงจะบรรจุใครต้องบอกมา ก.พ. ให้สืบสวนความประพฤติทาง ก.พ. มีเจ้าหน้าที่สืบสวนอยู่ราว ๕๐๐ คนทั่วสหรัฐ การสืบสวนนี้มีจุดประสงค์ที่จะหยั่งความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการเป็นคอมมิวนิสต์) และความประพฤติเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ (เช่นเมาสุรา ทำผิดอาญาหรืออื่นๆ) ถ้า ก.พ. สืบสวนเห็นว่าไม่เหมาะสมก็บอกให้กระทรวงปลดออกจากราชการไป ถ้ากระทรวงไม่ปฏิบัติตาม ก.พ. จะบอกให้อธิบดีบัญชีกลาง (Comptroller General) งดจ่ายเงินเดือน

การสอบข้อเขียน

การสอบข้อเขียนเป็นวิธีที่สะดวกรวดเร็วไม่เสียเวลามาก และได้วัดแน่นอนพอใช้ ประเทศต่าง ๆ จึงนิยมใช้การสอบข้อเขียนในการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการเป็นส่วนใหญ่

โอกาสที่จะใช้ ในสหรัฐอเมริกามีการสอบข้อเขียนสำหรับบรรจุชั้น GS-1 ถึง GS-9 ซึ่งสูงกว่านี้โดยปกติไม่สอบข้อเขียน แต่ใช้วิธีให้คะแนนจากคุณวุฒิ ตลอดจนความชำนาญงาน ส่วนในอังกฤษมีการสอบเขียนทุกชั้นที่รับบรรจุ

แบบการสอบ

ทางอังกฤษ ใช้สอบแบบ **Essay** คือถามว่าใคร? อะไร? ทำไม? หรืออย่างไร? แล้วก็ให้ผู้สอบเขียนบรรยายคำตอบตามใจชอบ ออกแต่น้อยข้อ และให้เวลาทำตอบนาน ๆ เช่นเดียวกับวิธีการสอบข้าราชการของไทยเราขณะนี้ ทั้งทางอังกฤษเขาว่าโดยวิธีนี้สามารถจะวัดความรู้ ความคิด และความสามารถของผู้สอบได้โดยแน่นอน ผู้สอบไม่มีโอกาสที่จะเดา

ทางสหรัฐอเมริกา ใช้สอบแบบ **Objective test** ซึ่งส่วนมากก็ใช้แบบ Multiple choice ออกข้อสอบมาโดยมีคำตอบมาให้ด้วยหลาย ๆ คำตอบ แล้วให้ผู้สอบเลือกเขาว่าคำตอบไหนถูก เช่นถามว่า

คำว่า "previous" มีความหมายใกล้กับคำว่า

- A) abandoned
- B) former
- C) timely
- D) successive
- E) younger

ผู้ตอบเพียงแต่ทำเครื่องหมายว่าคำตอบนั้นไหนถูกต้องเท่านั้น

ทั้งทางสหรัฐอเมริกา

เขาว่า การสอบแบบนี้ดีกว่าแบบ Essay โดยเหตุผลที่ว่า:-

การสอบที่เดินนี้จะต้องมีลักษณะดังนี้

๑. **Validity** วัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด เช่นจะสอบวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ก็ควรสอบเฉพาะความรู้ในทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ไม่เกี่ยวกับถายมือหรือภาษาเขียน ถ้าสอบแบบ Essay คะแนนจะขึ้นอยู่กับ การเขียนภาษาดี เขียนภาษาไม่ดี ถายมือดี ถายมือไม่ดีด้วย คนที่เขียนตอบดีอาจจะได้คะแนนดีกว่าคนที่เขียนห้วน ๆ หรือถายมือยุ่ง ๆ ทั้ง ๆ ที่คำตอบมีสาระสำคัญเหมือนกัน แต่ถ้าเป็น Objective แล้ว กานิดก็ผิด กาลูกก็ถูก คะแนนไม่ได้ขึ้นอยู่กับถายมือหรือภาษาเลย จึงวัดความรู้ที่ต้องการสอบคือภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ได้แน่นอน

นอกจากนี้เราจะสอบคัดคนมาทำอะไรก็ควรสอบความรู้ในวิชาที่จะใช้เพื่อทำหน้าที่นั้น เช่น จะสอบพนักงานพิมพ์ดีด ก็ควรจะสอบวิชาพิมพ์ดีด วิชาความสามารถในการอ่าน การเขียน วิชาแบบหนังสือราชการ เป็นต้น จึงจะวัดคนที่จจะรับมาทำหน้าที่พิมพ์ดีดได้แน่นอน ถ้าสอบพนักงานพิมพ์ดีด แต่มีคะแนนพิมพ์ดีดเพียง ๓๐๐ คะแนน ไปสอบวิชาวัฒนธรรมด้วย ๓๐๐ คะแนน ความรู้ทั่วไปด้วย ๓๐๐ คะแนน และยังมีภาษาอื่นอีก ๓๐๐ คะแนน อย่างนี้อาจได้คนที่พิมพ์ดีดไม่เป็นเลยสักตัวหนึ่ง แต่ห้องวัฒนธรรมด้วยก็ได้เต็ม ๓๐๐ คะแนน ความรู้ทั่วไปชอกแทรกก็ได้ อีก ๓๐๐ คะแนน หน้าตาทำทางเหมือนประธานกรรมการหน่อยเลยยังมีภาษาอื่นได้เต็มอีก ๓๐๐ คะแนน จึงสอบได้ ๑๕% ได้ที่ ๑ ทั้ง ๆ ที่คะแนนพิมพ์ดีด ๐ เรียกว่าการสอบอย่างนี้ไม่ valid คือไม่ได้วัดสิ่งที่ต้องการวัด

อนึ่ง การสอบที่ valid จริงๆ นั้น เมื่อบรรจุผู้สอบได้ทุกคนเข้าทำงานด้วยกันแล้ว จะทำงานได้ดีมากน้อยกว่ากันตามลำดับที่สอบได้ คือคนสอบได้ที่ ๑ ก็ทำงานได้ดีเป็นที่ ๑ คนสอบได้ที่ ๓๐ ก็

ทำงานได้เป็นที่ ๓๐ แต่ถ้านคนสอบได้ที่ ๓ ทำงานได้เป็นที่ ๓๐ คนสอบได้ที่ ๓๐ กลับทำงานได้ดีเป็นที่ ๓ อย่างนี้แสดงว่าการสอบนั้นไม่ valid

๒. **Reliability** มีผลแน่นอนสม่ำเสมอ การสอบที่ตื้นจะสอบวนวน พุ่งน ม้วนวน หรือสอบเมื่อไร ๆ ผู้สอบคนเดียวกันก็จะทำได้คะแนนเท่ากัน การสอบแบบ Objective test จะมีผลแน่นอนเช่นว่านี้ คือรู้กกาถูก ไม่รู้กกาผิด ไม่ได้ขึ้นอยู่กับอารมณ์ของผู้สอบ แต่ถ้าเป็นการสอบแบบ Essay แล้ว สอบวันนี้อารมณ์ดีเขียนได้แจ่วไปเลย ได้คะแนนเต็ม แต่เมื่อเอาข้อสอบอันเดียวกันให้ผู้สอบคนเดียวกันคำตอบในวันหลังซ้ำอีก เผอิญเช้าวันนั้นผู้สอบคนนั้นทะเลาะกับภรรยาจากบ้าน อารมณ์ไม่ดี เขียนไม่ออก หรือระบายอารมณ์เขียนคำตอบต่ำกว่ากรรมการเข้าให้คะแนนศูนย์ไปเลย อย่างนี้เรียกว่าเป็นการสอบที่แจ่มผลไม่แน่นอนสม่ำเสมอ

๓. **Objectivity** คือ มีขงคำตอบที่แน่นอน ไม่ใช่เอา "ตอบถูกใจกรรมการ" เป็นคำตอบที่ถูกต้อง การสอบที่ดีจะต้องไม่มีความคิดเห็นของผู้ตรวจมาพัวพันอยู่ในการตอบของแต่ละคน ผู้ให้คะแนนจะต้องไม่มีทางใช้อคติเพราะถายมือช่วย หรือผู้สอบช่วย หรือรู้จักกับผู้สอบ ไม่มีการหักคะแนนเพราะไม่ชอบหน้า หรือเขียนถายมืออ่านยาก ผู้ให้คะแนนจะต้องไม่มีทางใช้ดุลพินิจให้คะแนนตามใจชอบ ถ้าขยนักตรวจละเอียดหน่อย ซึ่งก็ยากจะกเมฆได้คะแนนไปเลยอย่างนี้ใช้ไม่ได้ การสอบแบบ Objective test ไม่มีทางที่ผู้ให้คะแนนจะทำได้กถ่าวนได้ เพราะกาผิดก็ผิด กาถูกก็ถูก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกา ใช้เครื่องตรวจคำตอบ เครื่องจะไม่เข้ากับใครเลย การตรวจข้อสอบจึงยุติธรรมที่สุด

๔. **Economy** ประหยัด การสอบที่ดีจะต้องเสียค่าใช้จ่ายน้อยแต่ได้ผลมาก การสอบแบบ Objective test นั้น ประหยัดทั้งเงินและเวลา เพราะใช้กระดาษคำตอบเพียงไม่กี่แผ่น เวลา

ตอบก็ใช้น้อย ตรวจก็ตรวจรวดเร็วไม่เสียเวลา ส่วนการสอบแบบ Essay ขึ้นเปิดของทั้งเงินและเวลา เพราะต้องใช้กระดาษคำตอบมาก ใช้เวลาตอบนาน ใช้เวลาตรวจนาน ถ้าผู้สอบมีจำนวนเป็นพัน ๆ คน อาจต้องใช้เวลาตรวจนานหลายเดือน และเพราะเสียเวลาในการตรวจมากนักเอง ต้องให้ค่าตรวจกระดาษคำตอบแก่ผู้ตรวจในอัตราสูง

๕. Adequacy สอบความรู้ที่ต้องการได้เพียงพอ การสอบแบบ Objective test

อาจออกข้อสอบ ๒๐๐ ข้อ ให้ตอบใน ๓ ชั่วโมงได้ จึงถามได้หมดตำรา หรือหมดความรู้ที่ต้องการ ผู้สอบต้องมีความรู้ทั้งหมดอย่างกว้างขวางจึงจะสอบได้ มีข้อย "เก่งข้อสอบ" หรือ "เมฆ" จากผู้สอบหรือผู้ออกข้อสอบไม่สำเร็จแน่ ส่วนการสอบแบบ Essay เวลา ๓ ชั่วโมงจะให้ตอบได้ อย่างมากที่สุด ๕ ข้อ ถ้าถาม ๓๐ ข้อก็ต้องใช้เวลาตอบ ๓ ชั่วโมง จึงไม่อาจถามให้หมดตำราหรือหมดความรู้ที่ต้องการ เพราะถ้าถามหมดก็ต้องตอบกัน ๓ วัน ๓ คืนต่อ ๑ วิชา เพราะออกข้อสอบได้แต่เพียงน้อยชิ้นเอง จึงมีการ "เก่งข้อสอบ" กันมากกว่าตำรา ก็วิชาหนึ่งออกสอบเพียง ๕ ข้อ เก่งใจผู้สอบข้อสอบได้โดยที่คิดว่าต้องออกข้อที่สำคัญๆ และเด่นชัด ซึ่งในวิชาหนึ่ง ๆ ก็คงมีคำถามที่เด่น ๆ ไม่เกิน ๓๐ ข้อ หรืออย่างมากที่สุด ๓๕ ข้อ เช่นการสอบข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ชั้นจตุราของเรา ลองเอาข้อสอบเก่า ๆ ของกรมต่าง ๆ ที่ออกสอบมาแต่รวบรวม ๓-๕ ปี มาประมวลดู ปรากฏว่าแต่เดิรวิชาถามซ้ำ ๆ กันจนเวียนอยู่ภายในวง ๓๐ ข้อ หรือ ๓๕ ข้อ เท่านั้นเอง เมื่อเช่นนี้ผู้สอบที่ขี้เกียจแต่ฉลาดจึงมักจะไม่ต้องดูตำราทั้งเล่ม แต่ดูเพียง ๓๐ ข้อ ๓๕ ข้อ เท่าที่เคยออก แล้วก็ตอบได้ดีกว่าคนที่ดูตำราหมดทั้งเล่มเสียอีก ยิ่งถ้าเป็นวิชาที่มีการอบรมหรือสอบก่อนสอบด้วยแล้ว บางทีคอย "เมฆ" จากผู้สอบในวันสุดท้ายก็สอบได้โดยไม่ต้องดูหนังสือ การสอบแบบ Essay จึงสอบความรู้ที่ต้องการได้ไม่เพียงพอ

๖. **Comparability** เปรียบเทียบความรู้ของผู้สอบได้แน่นอน โดยเหตุที่การสอบแบบ Objective test เป็นการวัดสิ่งที่ต้องการวัด (Validity), แข็งผลแน่นอนสม่ำเสมอ (Reliability), มีคำตอบที่แน่นอนซึ่งผู้ตรวจจะให้คะแนนตามใจชอบไม่ได้ (Objectivity), และสอบความรู้ที่ต้องการได้เพียงพอ (Adequacy) จึงเปรียบเทียบความรู้ของผู้สอบได้แน่นอนกว่าการสอบแบบ Essay

๗. **Administrability** สะดวกแก่ทางปฏิบัติ การสอบแบบ Objective test สะดวกแก่ทางปฏิบัติมาก ทั้งในด้านผู้สอบและผู้ตรวจ ข้อสอบก็อาจพิมพ์ไว้ล่วงหน้าและใช้ออกซ้ำได้โดยผู้สอบไม่สามารถจำข้อสอบจำนวนเป็นร้อย ๆ ข้อเหล่านั้นได้ การตรวจก็ให้ใครตรวจก็ได้ ไม่จำเป็นต้องให้ผู้ออกข้อสอบตรวจเอง การสอบแบบนี้จึงเสร็จเร็ว ประกาศผลได้เร็ว ผิดกับการสอบแบบ Essay ซึ่งจะต้องปลูกเสมือนพิมพ์คั่งแต่ไก่ให้เพื่อรับไปพิมพ์ข้อสอบแต่เช้า เพราะพิมพ์ไว้ล่วงหน้าไม่ได้ ถัดวันเสมือนพิมพ์จำไปบอกผู้สอบ การตรวจก็ต้องให้กรรมการออกข้อสอบตรวจเองให้คนอื่นตรวจไม่ได้ ถ้ากรรมการแก่ ๆ บางทีตรวจกว่าจะเสร็จเป็นพัน ๆ คน คนตรวจอาจเป็นลมไปหลายพัก หรือถ้าเร่งหน่อย ให้ลูกเมียช่วยตรวจด้วย คะแนนจะต่างระดับกันไปเลย การสอบแบบนี้จึงเสร็จช้า ประกาศผลได้ช้า แต่ถ้าพูดในด้านการออกข้อสอบแล้ว การสอบแบบ Essay ออกข้อสอบง่ายและสะดวกกว่าการสอบแบบ Objective test จึงคิดกันคนละทาง คือ แบบ Essay ออกง่าย ตรวจยาก ส่วนแบบ Objective test ออกยาก ตรวจง่าย

๘. **Scorability** การให้คะแนนรวดเร็ว การสอบแบบ Objective test ตรวจให้คะแนนได้รวดเร็วมาก เช่นถ้าตรวจด้วยมือ ๓๐๐ ข้อ อาจตรวจเสร็จใน ๓-๕ นาที ถ้าตรวจด้วยเครื่องอาจตรวจเสร็จภายใน ๓๕ วินาที และให้ใครตรวจก็ได้ไม่จำเป็นต้องให้ผู้ออกข้อสอบตรวจ ส่วนแบบ Essay ต้องให้ผู้ออกข้อสอบตรวจเองทั้งหมด คะแนนจึงจะไม่มีระดับกัน การตรวจจึงเสียเวลามาก ถ้าผู้สอบมาก ๆ กว่าที่จะประกาศผลได้บางทีกินเวลานานหลายเดือน

แต่ทั้งนี้การสอบแบบ Essay ก็ยังจำเป็นต้องใช้สำหรับบางกรณี เช่นสอบการร่าง
โต้ตอบหรือการวางแผนหรือเขียนรายงานเป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอบคัดเลือกผู้ที่จะเตรียมไว้
เป็นหัวหน้างาน จำเป็นจะต้องสอบแบบ Essay เพื่อจะได้หยั่งความคิดความเห็นและเหตุผล การ
สอบแบบ Objective test วัดได้แน่นอนแต่ความรู้ ส่วนความคิดความเห็นและเหตุผลการสอบ
แบบ Essay วัดได้ดีกว่า โดยเหตุนี้การสอบข้าราชการชั้นตรีของเรา ซึ่งเป็นการสอบคัดคนที่จะ
เลื่อนขึ้นเป็นหัวหน้าต่อไป จึงเหมาะสมที่ใช้สอบแบบ Essay ดังที่ปฏิบัติอยู่ในขณะนี้

การสอบแบบ Objective test ก็มีเสียเหมือนกัน ถ้าออกข้อสอบไม่เป็นจะกลายเป็นถาม
นำ ซึ่งง่ายเกินไป หรือถ้าใช้คำถามที่ตอบได้หลายทาง ก็ทำให้คำตอบไม่แน่นอน หรือถ้าใช้ข้อ
สอบซ้ำ ผู้สอบบ่อย ๆ ก็อาจจำได้ โดยเหตุนี้ ก.พ. ของสหรัฐอเมริกา เขาจึงได้ออกข้อสอบแต่ละ
วิชาไว้หลาย ๆ ชุด ออกไว้ล่วงหน้าไว้ ๒๐-๓๐ ชุด ซึ่งมีโอกาสหมุนเวียนใช้ได้ทุกกระทรวง
กรมโดยไม่ซ้ำกัน และ ก.พ. ของสหรัฐเขามิได้ช่วยออกข้อสอบมีผู้เชี่ยวชาญในทางนี้โดยเฉพาะ ไม่
ยอมให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ออกข้อสอบกันเอง เพราะกลัวจะเสียมาตรฐานหรือผิดความ
ประสงค์ การให้กระทรวงทบวงกรมแต่ละแห่งออกข้อสอบเองนั้น อาจทำให้การสอบไม่ได้ระดับ
มาตรฐานเดียวกัน หรือบางที่ออกข้อสอบผิดหลักสูตรไปเลยเพราะไม่ชำนาญในทางนี้ เคยมีตัว
อย่างกรมหนึ่งของไทยเราออกข้อสอบวิชาภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ แต่ถามว่า “ สะดือ ราชศัพท์
ใช้ว่าอย่างไร? ” และ “ ไม่ม้วนมีกี่คำ? ” ข้อสอบที่ออกผิดหลักสูตรเช่นนี้ เป็นข้อสอบที่ไม่
Valid คือไม่ได้วัดสิ่งที่ต้องการวัด

กรุงเทพ ฯ

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๐๓

(ต่อฉบับหน้า)

การสอบข้าราชการพลเรือน

โดย... ไสริจ สุจริตกุล

(ต่อจากฉบับก่อน)

ตัวดีครับ ผมมีความยินดีเป็นอย่างมากที่ได้มีโอกาสเขียนเรื่องนี้มาสู่ท่านผู้อ่านอีก เมื่อบอกว่า "ผมมีความยินดีเป็นอย่างมาก" นั้น ผมหมายความว่าผมอยากจะเขียนจริงๆ เรื่องที่น่าหนักใจก็คือ เมื่อผมเขียนแล้ว ไม่ค่อยอยากจะหยุดเฉยเฉย เหมือนกับเด็กเด็ก ๆ คนหนึ่งที่ร้องขายเดชะดากตรวจถือคเตอร์อยู่แถวคตของประปา และมีผู้ใหญ่ใจดีคนหนึ่งเข้าไปถามว่า ที่ขายอย่างนั้นะ ได้ดีต่าง่มากไหม "ไม่ได้อะไรเลยครับ" เด็กคนนั้นตอบ "หนูรับเดชะดากตรวจถือคเตอร์มาจากพี่จอนในราคาใบละสองดั่ง แต่หนูมาขายใบละห้าสิบดั่งต่างค์"

"ถ้าอย่างนั้น หนูจะขายไปทำไมกันล่ะ ?"

เด็กคนนั้นมองคุณถามอย่างตมเพซที่ถามไถ่ ๆ อย่างนั้นได้ แล้วตอบว่า "ก็หนูอยากตะโกนดั่ง ๆ อย่างพี่จอนเขานี้ ?"

ในคราวก่อนผมได้เขียนไว้แล้วว่า การวัดความสามารถในการบรรจุบุคคลเข้าทำงานนั้น ตามหลักเขาทำกันได้หลายวิธี และผมก็ได้กล่าวถึงวิธีที่สำคัญ ๆ ไว้แล้ว ๕ วิธีด้วยกัน สำหรับการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการของเรานั้น ส่วนใหญ่เราบรรจุโดยวิธีสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือก หรือคัดเลือกตามกฎ ก.พ. หรือตามพระราชกฤษฎีกากำหนดคุณสมบัติพื้นฐานความรู้ วิธีคัดเลือก และวิธีสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในส่วนราชการที่มีเหตุพิเศษ

การสอบแข่งขัน

การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุผู้ที่สอบได้เข้ารับราชการนั้น อาจจะถือได้ว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด ในการนำเอาหลักความสามารถ หรือ Merit System มาใช้ในราชการของเรา ทั้งนี้เพราะ

ว่าการรับคนเข้าทำงานนั้น ถ้าสามารถเลือกเอาผู้ที่มีความรู้และความตั้งใจในการทำงานได้แล้ว ปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นภายหลัง เช่น การโยกย้าย การขเงินเดือน ประสิทธิภาพในการทำงาน ตลอดจนการลงโทษทางวินัย ก็จะลดน้อยลงตามส่วน มีผู้ใหญ่ที่นับถือของผมนคนหนึ่ง เป็นหัวหน้า ส่วนราชการแห่งหนึ่ง เคยเล่าให้ผมฟังว่า ปัญหาที่ท่านหนักใจที่สุดในการทำงานนั้นไม่ใช่เรื่องการ คัดเลือกใจในงานต่าง ๆ หรือการปฏิบัติตามตัวบทกฎหมาย หรือข้อขัดข้องอย่างอื่น ๆ แต่เป็น เรื่องที่ว่าจะทำอย่างไรกับลูกน้องของท่านบางคนที่ไม่มีความรู้ในการทำงาน หรือมีความประพฤติ ไม่ดี ท่านเล่าต่อไปว่าคนเหล่านี้ส่วนมากเวลาเข้าทำงานไม่ได้มีการสอบหรือคัดเลือก โดยถือเอา หลักความสามารถเป็นหลัก เมื่อเข้ามาแล้วก็ต้องมีการเดือนเงินเดือน เดือนชน เดือนชน ให้เพื่อ เป็นกำลังใจในการทำงานบ้าง บางคนทำงานหนักได้เดือนชนไปเรื่อย ๆ จนเป็นหัวหน้างาน ซึ่ง กลายเป็นเรื่องที่หนักใจที่สุดของผู้บังคับบัญชา เพราะเมื่อผู้นั้นทำงานไม่เป็นก็ต้องกลายเป็นผู้ท กินแรงของคนอื่น หรือมีภาระงานที่ปฏิบัติไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร จะโยกย้ายดับเบียดย หรือให้ออก จากงาน ก็เกือบจะทำไม่ได้เลยทีเดียว ท่านบอกว่าเพราะเหตุนี้ในที่ทำงานของท่านมีคนที่เป็นปัญหา เช่นนั้นอยู่ ถ้ามีมากกว่านี้ น่ากลัวว่าท่านเห็นจะต้องถึงกับเข้าโรงพยาบาลประจำเป็นแน่ ท่านจึง กล่าวได้เต็มปากว่า การรับคนที่มีความรู้ความสามารถเข้าทำงานนั้นเป็นเรื่องสำคัญที่สุดเรื่องหนึ่ง เรื่องที่สำคัญรองลงไปก็คือเรื่องที่จะกระตุ้นให้ลูกน้องของท่านหมั่นศึกษาหาความรู้และปรับปรุงตัวเอง อยู่เสมอ เพื่อที่จะได้ไม่กลายเป็นกาฝากของที่ทำงาน ฉะนั้นการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุผู้ที่สอบได้ เข้ารับราชการจึงเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนจะต้องพยายามทำให้ดีที่สุดที่จะทำได้ เพื่อ ที่จะช่วยให้ได้คนดีเข้าทำงาน และป้องกันปัญหาที่บุคคลที่ไม่มีความสามารถดังกล่าวไม่ให้เกิดขึ้น ในอนาคต

เรื่องการบรรจุคนเข้ารับราชการโดยวิธีการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกนั้น ทางราชการ เราใช้วิธีนี้บรรจุเฉพาะข้าราชการพลเรือนชั้นจตุตถาและชั้นตรีเท่านั้น ซึ่งต่างกับการบรรจุคนเข้ารับ ราชการในครั้งแรกในต่างประเทศบางแห่งที่อาจบรรจุคนเข้าทำงานในชั้นสูง ๆ ได้ทันที ทั้งนี้ของเราก็มียกเว้นอยู่บ้าง เช่นการบรรจุผู้ได้ปริญญาชั้นสูง หรือผู้ที่ได้ปริญญาจากต่างประเทศซึ่งอาจ บรรจุเป็นข้าราชการชั้นโทได้ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๐๒ (พ.ศ. ๒๕๐๒) หรือบรรจุเป็นข้าราชการ พลเรือนประเภทอื่นบางประเภทที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่พวกที่ได้รับบรรจุเป็นกรณี

พิเศษดังกล่าวมีจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบกับการบรรจุเข้ารับราชการครั้งแรกโดยวิธีสอบแข่งขัน หรือสอบคัดเลือกดังกล่าวแล้ว

สำหรับการสอบแข่งขันนั้น มาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้บัญญัติไว้ "ให้ ก.พ. จัดการสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาและชั้นตรี ตามหลักสูตรและวิธีการที่ ก.พ. กำหนดโดยคำนึงถึงลักษณะและคุณภาพของราชการในหน้าที่และ จะแบ่งส่วนราชการ เพื่อจัดสอบแข่งขันสำหรับแต่ละส่วนก็ได้" ข้อความในมาตรานี้ ผมอ่านครั้งแรกแล้วรู้สึกเฉย ๆ เหมือนไม่ได้อ่าน ต้องขอร้องให้หัวหน้าของผมช่วยอธิบายให้ ท่านบอกว่า อ่านเฉย ๆ ไม่รู้เรื่องหรือก็ต้องอ่าน "ประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนเรื่องหลักสูตรและ วิธีการสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาและชั้นตรี พ.ศ. ๒๕๑๗" ด้วย หรือถ้าจะให้ดี ที่เดียว ก็ให้อ่านในหนังสือ "ประมวลปัญหาและทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน" พิมพ์ครั้งที่ ๔ หน้า ๒๓๗-๒๖๖ ที่คุณประจัน ฒ นคร มีความอุทิศหาวิธีรวบรวมไว้ ซึ่งผมก็ได้ไปอ่านทั้งหมดแล้ว คงได้ใจความแบ่งออกเป็น ๓ ตอน

(๑) ถ้อยคำในประโยคแรกเขียนไว้ว่า "ให้ ก.พ. จัดการสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือน ชั้นจัตวาและชั้นตรี..." ซึ่งหมายความว่า การสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาและชั้นตรีนั้น ก.พ. เป็นผู้จัดการสอบ ซึ่ง ก.พ. อาจจัดการสอบตนเอง เมื่อกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ต้องการ บรรจุข้าราชการชั้นตรีหรือชั้นจัตวา ก็ให้แจ้งมาทาง ก.พ. แล้ว ก.พ. จะได้จัดตั้งชื่อหรือตัวผู้สอบ แข่งขันได้ไปให้ได้อย่างที่ได้เคยทำมาแล้วในสมัยก่อน หรือจะจัดการอย่างอื่นเช่นมอบหมายให้ อ.ก.พ. กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ จัดการสอบให้หรือจะจัดการอย่างอื่นก็ได้แต่ ก.พ. จะเห็นสมควร สำหรับ ในขณะนี้ ตามประกาศ ก.พ. เรื่องหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น การสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือน ชั้นจัตวาในส่วนภูมิภาคนั้น ก.พ. มอบให้ อ.ก.พ. จังหวัดจัดการสอบแทน ในราชการบริหารส่วน กลาง ซึ่งหมายความถึงในจังหวัดพระนครและธนบุรี ก.พ. มอบหมายให้ อ.ก.พ. กรมเจ้าสังกัด การสอบแทน ส่วนการสอบข้าราชการพลเรือนชั้นตรีนั้น ก.พ. มอบให้ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. ทบวงเป็นผู้จัดการสอบแทน สำหรับการสอบในราชการบริหารส่วนกลาง ก.พ. จะตั้งผู้แทน ดำเนินงาน ก.พ. อย่างน้อย ๓ คน ไปร่วมเป็นกรรมการจัดการสอบแข่งขันด้วย เพราะฉะนั้นการ สอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ส่วนมากจึงจัดการสอบกันในจังหวัดพระนคร แต่ก็เคย

ปรากฏว่า อ.ก.พ. กระทรวงบางแห่งได้เคยเปิดสนามสอบชั้นตรีในจังหวัดใหญ่ ๆ มาแล้วบ้าง เพราะเหตุว่ามีผู้สมัครในจังหวัดนั้นหรือในจังหวัดที่ใกล้เคียงมากพอสมควร

(๒) ข้อความในประโยคที่สองว่า “.....ตามหลักสูตรและวิธีการที่ ก.พ. กำหนดโดยคำนึงถึงลักษณะและคุณภาพของราชการในหน้าที่.....” ซึ่งหมายความว่า การสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนนั้นต้องมีหลักสูตรการสอบแข่งขันว่าสอบวิชาอะไรบ้าง ความยากง่ายขนาดไหน ใช้เวลาแต่ละวิชาเท่าใด วิธีการต่างๆ ในการสอบ เช่น การตั้งกรรมการ การกำหนดแอก-เกณฑ์ปลัดย่อยต่าง ๆ ฯลฯ ควรจะเป็นอย่างไรบ้าง จึงจะให้การสอบเป็นไปโดยยุติธรรมที่สุด และให้ได้ผลตามความมุ่งหมายหรือเจตนารมณ์อย่างแท้จริง หลักสูตรและวิธีการเหล่านี้ ก.พ. เป็นผู้กำหนดไว้ให้ไว้ระดับเดียวกันในกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ดังปรากฏในประกาศหลักสูตร ฯ พ.ศ. ๒๔๘๘ ที่กล่าวแล้วข้างต้น ตามหลักสูตรนี้สำหรับชั้นจัตวาได้กำหนดให้สอบวิชาใหญ่ ๆ รวม ๖ วิชา คือ (๑) ความรู้ทั่วไป (๒) วัฒนธรรม (๓) ภาษาไทย (๔) ภาษาอังกฤษ (ทั้ง ๔ วิชาเป็นภาควิชาการ) (๕) ภาคปฏิบัติการ (ระเบียบงานสารบรรณ พิมพ์ดีดภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ และคัดลายมือ) กับ (๖) สัมภาษณ์ สำหรับชั้นตรีนั้นได้กำหนดให้สอบเพิ่มขึ้นอีกเป็น ๘ วิชา กล่าวคือ ในภาควิชาการ ได้เพิ่มวิชาที่ ๕ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน กฎ ก.พ. และ ระเบียบปฏิบัติซึ่งออกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน และในภาค ปฏิบัติการ ก็ได้เพิ่มวิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่ง ซึ่ง อ.ก.พ. กระทรวงหรือทบวง เป็นผู้กำหนดไม่เกินกว่า ๓ แขนง วิชาต่างๆ ที่กำหนดนี้ ก.พ. กำหนดโดย “คำนึงถึงลักษณะและคุณภาพของงานในหน้าที่” เพราะฉะนั้นในการสอบแข่งขันชั้นตรี จึงต้องมีวิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่งเพิ่มขึ้น เพื่อให้โอกาสส่วนราชการต่างๆ ที่จะบรรจุบุคคลที่พอจะรู้งานของส่วนราชการนั้น ๆ ไว้พอเป็นพื้นฐานอยู่บ้าง เวลาฝึกอบรมงานในหน้าที่จะได้ไม่ต้องให้เสียเวลามากนัก สำหรับวิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่งนี้ ส่วนมากจึงกำหนดเองงานในหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ในส่วนราชการนั้น เช่น ในตำแหน่งงาน ก.พ. ก็อาจกำหนดเองงานในหน้าที่ของกองวิชาการและสอบได้ และของกองระเบียบข้าราชการ เป็นวิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่งได้ ทั้งนี้การกำหนดวิชาต่างๆ นั้นจะต้องพิจารณาด้วยว่า วิชาเหล่านั้นมีสอบอยู่ตามมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาอื่น ๆ หรือมีตำราหรือตำราพอที่ผู้สมัครสอบจะค้นคว้าได้หรือไม่

(๓) ข้อความในประโยคที่ ๓ ว่า “.....และจะแบ่งส่วนราชการ เพื่อจัดสอบแข่งขันสำหรับแต่ละส่วนก็ได้” นั้น หมายความว่า ในส่วนราชการแห่งหนึ่ง ๆ จะแยกการสอบออกเป็น การสอบเฉพาะกองต่าง ๆ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ก็ได้ เช่นในสำนักงาน ก.พ. อาจจะเป็นส่วนรวม เปิดสอบแข่งขันสำหรับสำนักงานเป็นส่วนรวมก็ได้ หรือจะแยกออกเป็น การสอบเฉพาะกองวินัย และเรื่องราวหรือเฉพาะกองระเบียบข้าราชการก็ได้ การที่แบ่งการสอบออกเป็น ส่วน ๆ เช่นนี้ ก็น่าจะเป็นเพราะผู้ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน เห็นว่างานของแต่ละส่วนราชการ แม้จะอยู่ในกรมเดียวกัน ก็ย่อมจะมีลักษณะแตกต่างกันบ้าง บางส่วนอาจจะต้องการบรรจุผู้ที่มีความรู้พิเศษเฉพาะอย่างก็ได้ จึงเป็นโอกาสให้มีการแยกสอบเป็นแต่ละส่วนได้ การบรรจุผู้สอบแข่งขันได้ ก็ต้องบรรจุตามบัญชีรายชื่อของแต่ละส่วนราชการ จะบรรจุในส่วนราชการอื่นไม่ได้ เช่นการสอบแข่งขันเฉพาะกองระเบียบข้าราชการ แต่ต่อมาเมื่อตราเงินเดือนและตำแหน่งในกองนักเรียนต่างประเทศว่าง จะบรรจุผู้สอบชั้นบัญชีไว้ทางกองระเบียบข้าราชการไม่ได้ อนึ่ง ความในตอนนี้ยังหมายถึงว่า ก.พ. ไม่จำเป็นต้องจัดการสอบแข่งขันเองเป็นส่วนรวมเสมอไป ก.พ. อาจมอบให้ กระทรวง หรือกรม หรือจังหวัดไปจัดสอบเป็นส่วน ๆ ก็ได้

เอาเดครับ เนื้อที่เขากะไว้ให้ผมสำหรับคราวนี้หมดไปเสียแล้ว ขอยุติไว้เพียงแค่นี้ก่อน.

สำนักงาน ก.พ.

๒๑ ก.ค. ๑๓

๕ เก็บตก

เล่นกล

กรมสรรพากรรายงานว่

“สมุหบัญชีอำเภอไม่นำเงินผลประโยชน์ ซึ่งเก็บได้ในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๐๐ เป็นจำนวนเงิน ๒๓๗.๓๐ บาท เข้าเก็บรักษาในตู้เซฟตามระเบียบ แต่เก็บเงินไว้เองโดยไม่รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบในวันนั้น จนกระทั่งวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๐๐ ลูกกุญแจตู้เซฟเก็บรักษาเงินผลประโยชน์ซึ่งศึกษาธิการอำเภอเป็นกรรมการผู้รักษาเกิดสูญหายไป จึงรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ แต่เมื่อได้ทำการเปิดตู้เซฟตรวจสอบพร้อมด้วยสรรพากรจังหวัดเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๐๐ แล้ว ปรากฏว่าเงินและสิ่งสำคัญในตู้เซฟอยู่ครบถ้วน จึงส่งลงโทษภาคทัณฑ์”

—เฮ...อย่างไรกันแน่ เมื่อลูกกุญแจมี เงินขาด พอลูกกุญแจหาย เงินครบ ถ้าจะเป็นนักเล่นกลกรรมมัง ?

กฎหมาย

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๒๓๐ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่ง ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
เลขานุการ	หัวหน้ากอง	สำนักงานเลขานุการสภาการศึกษา แห่งชาติ ในฐานะหัวหน้ากอง
เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ	อธิบดี	สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ในฐานะอธิบดี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๓

จอมพล ถ. ชนงวัชร์

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๗ ตอนที่ ๕๖ วันที่ ๕ ก.ค. ๒๕๐๓

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๒๓๓ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในกรมการแพทย์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๐๘ (พ.ศ. ๒๕๐๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
พนักงานบัญชี	เสมียนพนักงาน	
ผู้ช่วยพยาบาล	"	
พยาบาลจัตวา	"	
พนักงานวิทยาศาสตร์จัตวา	"	
พนักงานเภสัชกรรม	"	
ทันตอนามัยจัตวา	"	
ครูอาชีวะบำบัดจัตวา	"	
พยาบาลตรี	ประจำแผนก	
ครูพยาบาลตรี	"	
พนักงานวิทยาศาสตร์ตรี	"	
นักสังคมสงเคราะห์ตรี	"	
เภสัชกรตรี	"	
ทันตอนามัยตรี	"	
นักสถิติ	"	
โภชนากร	"	
ครูอาชีวะบำบัดตรี	"	
หัวหน้าธุรการ	หัวหน้าแผนก	
พยาบาลโท	"	

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
ครูพยาบาลโท	หัวหน้าแผนก	
พนักงานวิทยาศาสตร์โท	..	
เภสัชกรโท	..	
ทันตอนามัยโท	..	
ทันตแพทย์	..	
นายแพทย์โท	..	
อาจารย์ผู้ปกครอง	..	
นายแพทย์โทผู้อำนวยการโรงพยาบาล	..	โรงพยาบาล ในฐานะหัวหน้าแผนก
นักสังคมสงเคราะห์โท	..	
นายแพทย์เอก	หัวหน้ากอง	
นายแพทย์เอกผู้อำนวยการโรงพยาบาล	..	โรงพยาบาล ในฐานะหัวหน้ากอง
ครูพยาบาลเอก	..	
เลขาธุรการกรม	..	สำนักงานเลขาธุรการกรม ในฐานะหัวหน้ากอง
นายแพทย์พิเศษผู้อำนวยการโรงพยาบาล	ผู้อำนวยการกอง	โรงพยาบาล ในฐานะผู้อำนวยการกอง
นายแพทย์ใหญ่	รองอธิบดี	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๓

จอมพล ถ. ชนervaชัย

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๕๖ วันที่ ๕ ก.ค. ๒๕๐๓

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๒๓๒ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๙) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๑๕ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่ง ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
พนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมจัตวา	เสมียนพนักงาน	
นายช่างจัตวา	”	
นายช่างตรี	ประจำแผนก	
พนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมตรี	”	
นักออกแบบอุตสาหกรรม	”	
นักวิทยาศาสตร์ตรี	”	
นายช่างตรี	”	
พนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมโท	หัวหน้าแผนก	
นักวิทยาศาสตร์โท	”	
นายช่างโท	”	
นายช่างเอก	หัวหน้ากอง	
เลขาธิการกรม	”	สำนักงานเลขานุการกรม ในฐานะหัวหน้ากอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๓

จอมพล ต. ชนวรรักษ์

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๕๖ วันที่ ๕ ก.ค. ๒๕๐๓

ระเบียบ

ที่/พ.ว. ๑๓/๒๕๐๓

สำนักงาน ก.พ.

๗ กรกฎาคม ๒๕๐๓

เรื่อง การเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาเป็นชั้นตรี ตามมาตรา ๕๑ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๑

เรียน (เวียนกระทรวงมหาดไทย)

ด้วยตามมาตรา ๕๑ วรรค ๒ ได้บัญญัติไว้ว่า "ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาที่ได้รับราชการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าปี และได้รับเงินเดือนเท่าหรือชดเชยมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี และดำรงตำแหน่งประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้าหัวหน้าแผนก หัวหน้ากอง และอธิบดี ปลัดทบวง หรือปลัดกระทรวง ผู้บังคับบัญชาแล้วแต่กรณี รับรองว่าเป็นผู้ที่มีความประพฤติ ความรู้และความสามารถสมควรที่จะเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรีได้ อธิบดี ปลัดทบวง หรือปลัดกระทรวง ผู้บังคับบัญชาจะคัดเลือกให้เลื่อนชั้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี โดยอนุมัติ ก.พ. กรมก็ได้" นั้น ได้มีส่วนราชการบางแห่งสงสัยและสอบถามไปว่ากรณีการเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาเป็นชั้นตรี ตามมาตรา ๕๑ วรรค ๒ นี้ จะต้องสั่งให้ทดลองปฏิบัติราชการในตำแหน่งหน้าที่ก่อนตามมาตรา ๕๒ หรือไม่ประการใด

เรื่องนี้ ได้นำเสนอ ก.พ. พิจารณาแล้วลงมติว่า มาตรา ๕๑ เป็นเรื่องของการเลื่อนชั้น ไม่ใช่เป็นเรื่องของการบรรจุ ซึ่งจะต้องทดลองให้ปฏิบัติราชการก่อนตามนัยมาตรา ๕๒ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลื่อนตามมาตรา ๕๑ นั้น ผู้ที่ได้รับการเลื่อนชั้นเป็นชั้นตรีเป็นผู้ที่ผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาความประพฤติ ความรู้ และความสามารถ และได้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำแผนกหรือเทียบเท่ามาแล้วด้วย ฉะนั้น เมื่อส่งเลื่อนชั้นเป็นชั้นตรีจึงไม่ต้องให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแต่ประการใด

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) สุชมนัยประดิษฐ
(หลวงสุชมนัยประดิษฐ)
เลขาธิการ ก.พ.

แก้คำผิด

วารสารข้าราชการ ปีที่ 5 ฉบับที่ 7 กรกฎาคม 2503 หน้า (๑๑) บรรทัดที่ 20 คำว่า "ผู้สมัคร" แก้เป็น "ผู้รับสมัคร"

๘ กรกฎาคม ๒๕๐๓

เรื่อง อัตราค่าธรรมเนียมการสมัครสอบ

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๓/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓

ด้วยตามที่ ก.พ. ได้ลงมติเกี่ยวกับอัตราค่าธรรมเนียมการสมัครสอบคัดเลือกไว้ โดยหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่อ้างถึงข้างต้น ๓ ประการด้วยกัน คือ

๑. กรณีสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเข้าเป็นข้าราชการชั้นโท ตามบัญชีแห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๐๒ (พ.ศ. ๒๕๐๒) ให้ส่วนราชการที่ดำเนินการสอบเรียกเก็บค่าธรรมเนียมสอบในอัตรา ๖๐ บาทต่อผู้สมัครเข้าสอบ ๑ คน

๒. กรณีสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นตรีเป็นชั้นโท และชั้นโทเป็นชั้นเอก ตามมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๓ ไม่จำเป็นต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียมสอบ

๓. กรณีสอบคัดเลือกผู้ได้รับประกาศนียบัตรจากโรงเรียนของกรมใดกรมหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น โรงเรียนของกรมไปรษณีย์โทรเลข โรงเรียนของกรมราชทัณฑ์ ไม่จำเป็นต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียมสอบ นั้น

ตามมติ ก.พ. ข้อ ๓. ได้มีส่วนราชการบางส่วนสงสัยและหารือไปว่า ถ้าส่วนราชการแห่งนั้นรับสมัครผู้มีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนที่ส่วนราชการแห่งนั้นได้จัดขึ้นเอง เข้าทำการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเข้ารับราชการในส่วนราชการนั้นเอง จะได้รับการยกเว้นตามมติ ก.พ. ข้อนี้หรือไม่ประการใด สำนักงาน ก.พ. จึงได้นำเรื่องนี้เสนอ ก.พ. พิจารณา ซึ่ง ก.พ. ได้พิจารณาแล้วลงมติว่า ถ้าโรงเรียนในกรมบางกรมเป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการในกรมนั้นโดยเฉพาะ และ ก.พ. อนุมัติให้ถือเอาผลการสอบไล่ในที่สุดท้ายเป็นผลในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุได้เลย ก็ไม่มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการสอบ แต่ถ้าโรงเรียนในกรมบางกรมเป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นโดยถือเป็นตลาดวิชา ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาอาจเข้าประจำทำงานในกรมที่จัดตั้งขึ้นหรือส่วนราชการอื่นก็ได้ และการบรรจุก็กระทำโดยวิธีสอบคัดเลือกใหม่ เช่นผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนในสังกัดกรมศิลปากร สมัครเข้ารับราชการในกรมศิลปากร ก็กระทำโดยวิธีสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุอีกครั้งหนึ่งเช่นนี้ ก็ย่อมจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการสมัครสอบได้ตามระเบียบ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **สุชมนัยประดิษฐ**
(หลวงสุชมนัยประดิษฐ)
เลขาธิการ ก.พ.

ส่วนมาก

ที่ ๓๓๘๖/๒๔๘๗

กระทรวงศึกษาธิการ

๓๐ มีนาคม ๒๔๘๗

เรื่อง การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนวิสามัญเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือที่ ๖๘๔๐/๒๔๘๖ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๔๘๖ และหนังสือที่ ๖๘๓๒/๒๔๘๓ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๔๘๓
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบคำสั่งแต่งตั้ง ๑ ฉบับ และบัญชีรายละเอียด ๑ ฉบับ รวม ๒ ฉบับ

ด้วยการบรรจุและแต่งตั้งครูประชาบาลและสาวตรีศึกษา ในวันใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๘๖ ผู้ที่เป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญเมื่อเข้าเกณฑ์เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๘๖ กระทรวงศึกษาธิการได้มอบอำนาจให้ข้าหลวงประจำจังหวัด (เดิม) พิจารณาบรรจุและแต่งตั้งได้ ตามหนังสือกระทรวงศึกษาธิการที่ ๖๘๔๐/๒๔๘๖ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๔๘๖ และหนังสือที่ ๖๘๓๒/๒๔๘๓ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๔๘๓ เรื่องการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนวิสามัญเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และแก้ไขแบบคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนวิสามัญเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญแล้วนั้น แต่การมอบหมายอำนาจดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไปโดยปริยายเนื่องจากได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ แล้วแต่วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๔๘๗

ฉะนั้น ครูประชาบาลและสาวตรีศึกษาตามมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ที่เป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ตามระเบียบครูประชาบาลและสาวตรีศึกษา และเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๘๖ ซึ่งจะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในบั้นปลายประมาณต์ต่อไป กระทรวงศึกษาธิการขอมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาแต่งตั้งต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นายนาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา
(นายนาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา)
รองปลัดกระทรวงลงชื่อแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งแผนกศึกษาธิการจังหวัด.....

ที่...../๒๔๘๗.....

เรื่อง ให้ข้าราชการพลเรือนวิสามัญเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

ให้.....ครูโรงเรียน.....

อำเภอ.....จังหวัด.....แผนกโรงเรียนกองการประถมศึกษา
กรมสามัญศึกษา ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญ และเข้าเกณฑ์เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๑๒๐
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา อันดับ.....
ชั้น.....บาท ในตำแหน่งสังกัดเดิม ตั้งแต่วันที่.....
ตั้ง ณ วันที่.....

ผู้ว่าราชการจังหวัด

(๒)

๔๔ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๘ วารสารข้าราชการ

บัญชีรายละเอียด
ข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ
ตามคำสั่งจังหวัด..... จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ	วุฒิ	ตำแหน่ง	เข้าเป็นครูประจำภาค หรือสภารัตนศึกษา เมื่อ	อัตราเงินเดือนใน วันที่ ๕ พ.ค. ๕๑	ได้รับเงินเดือน ๒๐ บาทขึ้นไป เมื่อ	หมายเหตุ

(ลงชื่อ).....
ศึกษาธิการจังหวัด

สวัสดิการของพนักงาน

ธนาคารชาติญี่ปุ่น

โดย.....ประเสริฐ เหมะจันทร์

ฝ่ายออกบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย

พูดถึงพนักงานธนาคารชาติญี่ปุ่น ข้าพเจ้าคิดว่ามีอะไร ๆ ทยอยอย่างที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้สวัสดิการแก่พนักงาน ซึ่งในประเทศเรายังมองเห็นความสำคัญในเรื่องนี้น้อยอยู่

นอกเหนือจากเงินเดือนที่ธนาคารจ่ายให้พนักงานแล้ว ทางธนาคารได้แสดงความห่วงใยต่อฐานะของพนักงานเป็นอย่างมาก เพราะเขาต้องการให้รายรับและรายจ่ายของพนักงานสมดุลย์กันในการครองชีพ ทางธนาคารจึงได้ช่วยเหลือในด้านสวัสดิการส่งเคราะห์อีกหลายประการ เช่น

๑. ช่วยเหลือค่าภรรยาและบุตร โดยให้เงินเพิ่มพิเศษค่าภรรยาเป็นรายเดือน และให้เงินเพิ่มพิเศษรายเดือนค่าบุตรเป็นรายคนตามจำนวนบุตรเล็กน้อย แต่ให้สำหรับบุตรไม่เกิน ๕ คน

๒. ช่วยเหลือออกค่าพาหนะในการเดินทางไปและกลับในระยะไม่เกิน ๖๐ กม. ด้วยการชดเชยประจำเดือนให้ หรือถ้าไม่มีก็ชดเชยคูปองเป็นเล่มให้ เมื่อหมดแล้วก็ไปเบิกใหม่ได้ทุกครั้ง อาจจะเป็นตัวรถไฟ, รถราง, หรือรถประจำทางก็ได้ สุดแล้วแต่ชนิดใดจะถูกกว่ากัน หรือมีรถชนิดใดผ่านบ้านพนักงานผู้นั้น

๓. จัดอาหารกลางวันให้พนักงานรับประทาน ในการจัดทำอาหารนี้ พนักงานทุกฝ่ายจะต้องตั้งผู้แทนของตนเข้าประชุมกันทุกสัปดาห์ หรือทุกเดือน โดยต่างจะปรึกษาหารือกันว่าควรจะได้รับประทานอาหารชนิดใด และควรจะเลือกกับข้าวอย่างไรหน้ดี บางครั้งผู้แทนแต่ละฝ่ายจะเถียงกันอย่างหน้าดำหน้าแดงทีเดียวเพราะตกลงกันไม่ได้ในการเลือกอาหาร ส่วนใหญ่ผู้แทนที่เลือกส่งเข้าไปร่วมการพิจารณานี้เป็นสตรี เธอจึงไม่ค่อยจะยอมกันง่าย ๆ ค่างยกเหตุผลของตนเข้ามาเถียงกันอย่างถึงพริกถึงขิง เมื่อตกลงกันได้แล้ว ก็จะจัดทำบัญชีอาหารแจ้งให้ทราบทุกฝ่าย ว่าในอาทิตย์นั้น ๆ มีรายการ

อาหารอะไรบ้าง ถ้าฉันไหนอาหารไม่ถูกรสนิยมของเขา ผู้ที่ไม่ชอบก็จะชวนกันออกไปหาอาหารตามโรงร้านข้างนอกตามอัธยาศัย

๔. ช่วยเหลือในเรื่องเครื่องอุปโภคบริโภค เขาจัดให้ฝ่ายการพนักงาน (Personnel) เป็นผู้เลือกร้านจำหน่ายสรรพสินค้าซึ่งมีเครดิตดี ๆ และขายของที่เข้ามความชำนาญในสินค้าประเภทนั้น ๆ โดยเฉพาะ แค่ว่าวงเงื่อนใจไว้ว่าจะต้องขายของราคาค่าต่ำกว่าท้องตลาด ๕๐% เป็นอย่างน้อย แต่ถึงอย่างนั้นตามร้านค้า หรือห้างร้านต่าง ๆ ก็พยายามวิ่งเต้นใครจะมีสิทธิเข้ามาจำหน่ายสินค้าของตนในธนาคาร เพราะร้านที่ได้เข้ามาจำหน่ายสินค้าย่อมได้รับเครดิตดีเพราะได้รับการคัดเลือกจากธนาคาร สร้างความเชื่อถือให้แก่วงการค้าและบุคคลทั่วไป แต่จุดประสงค์อันใหญ่ยิ่งของร้านค้าเหล่านี้ก็เพื่อจะมีหวังได้กเงินของธนาคารพาณิชย์ไปใช้ในการลงทุนมากกว่า เพราะเท่ากับธนาคารชาติเป็นผู้รับรองให้โดยปริยาย ส่วนร้านค้าดังของต่าง ๆ ที่นำเข้ามาจำหน่ายในธนาคารนั้น จะเลือกชนิดที่ไม่ซ้ำกัน ตัวอย่างเช่นวันจันทร์ มีเครื่องเล่นจานเสียง ร้านตัดเสื้อผ้า ร้านขายหนังสือ วันอังคารก็จะเปลี่ยนเป็นจำหน่ายเบ็ดตกปลา ก่อตั้งถ่ายภาพ แว่นตา ปากกา การแบ่งแยกว่าวันใดจะจำหน่ายสิ่งของอะไรบ้างนั้น หน่วยงานสวัสดิการของเขาจะทำตารางสรรพสินค้าว่าวันใดจำหน่ายอะไรบ้างแจ้งไว้ให้ทราบทั่วไปเป็นรายเดือน.

๕. ช่วยเหลือในเรื่องที่อยู่อาศัย ธนาคารได้สร้างบ้านพักไว้ให้ตามชานเมือง เพื่อให้พนักงานเช่าในราคาถูก และแบ่งแยกสำหรับชายได้กับผู้ที่หมั้นครอบครัวแล้วโดยยึดหลักว่า พนักงานผู้นั้นจะต้องไม่มีบ้านพักของตนเองอยู่ในโตเกียว ในบริเวณบ้านพักนั้นมีสนามสำหรับเล่นกีฬากลางแจ้งทุกประเภท เพื่อให้พนักงานมีโอกาสรักษาร่างกายตามสมควร

๖. ให้การรักษาพยาบาล เขาจัดโรงพยาบาลขนาดใหญ่ให้พนักงานที่เจ็บป่วยอยู่อย่างเพียงพอที่เดียว เพราะเขาระลึกอยู่เสมอว่า "เมื่อตั้งไข่ เมื่อเจ็บไข้ก็ต้องรักษา"

๗. ให้ความรู้แก่พนักงาน เช่นเปิดการสอนภาษาต่างประเทศ, ส่งอนการจัดดอกไม้, การชงน้ำชา, การเล่นดนตรี, การวาดเขียน และการคัดลายมือภาษาญี่ปุ่นแบบโบราณ เหล่านี้เป็นต้น การสอนวิชาต่าง ๆ นี้ จะเริ่มขึ้นภายหลังจากเด็กงานแล้ว ทางธนาคารว่าจ้างครูพิเศษผู้เชี่ยวชาญในวิชาการแขนงต่าง ๆ มาสอนให้โดยไม่คิดมูลค่าแต่อย่างใดจากพนักงานผู้ที่ต้องการหาความรู้ต่าง ๆ เหล่านี้

เกี่ยวกับเงินเดือนของพนักงานราชการชาติญี่ปุ่น มีสิ่งที่ผิดแปลกแตกต่างกับของเราอยู่
 บางอย่าง เช่น เขาจ่ายเงินเดือนให้ผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ทั้งหมายถึงผู้ทำหน้าที่ในตำแหน่งอย่าง
 เดียวกัน คุณวุฒิอย่างเดียวกัน การจ่ายเงินเดือนเขาก็กำหนดชนวนวงสำหรับเดือนเงินเดือนประจำให้
 ผู้ชายแต่ละคนเป็นจำนวนเงินสูงกว่าชนวนวงประจำของผู้หญิงในตำแหน่งเดียวกัน และในระหว่างผู้ชาย
 ด้วยกัน หรือระหว่างผู้หญิงด้วยกัน เขาก็กำหนดเงินชนวนวงสำหรับเดือนเงินเดือนของแต่ละตำแหน่งไว้
 แตกต่างกันเป็น ๔ พวกมากน้อยกว่ากันตามความดีความชอบในการปฏิบัติงาน ทั้งเขาพิจารณาแบ่ง
 พนักงานออกเป็นพวกๆ พวก "ดีเยี่ยม" ได้เดือนมาก พวก "ดีมาก" ได้เดือนน้อยลงมาหน่อย พวก
 "ดี" ได้เดือนน้อยลงมาอีก พวก "ดีน้อย" ก็ได้เดือนเงินเดือนแต่น้อย เป็นอันว่าทุกคนได้เงินเดือนเดือน
 ประจำแตกต่างกันตามความดีความชอบมากน้อย ซึ่งทำให้พนักงานไม่เสียกำลังใจ และพยายาม
 ปรับปรุงการทำงานของตนให้ดีขึ้น เพื่อหวังจะได้เดือนเงินเดือนมากในปีต่อไป นับว่าเป็นวิธีการที่
 แปลกและน่าสนใจอยู่เหมือนกัน

หนังสือ
 ประมวลปัญหา
 และทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

แก้ไขเพิ่มเติมพิมพ์ครั้งที่ ๔ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

เย็บปกแข็งแร็กซิดเงินทอง จำหน่ายให้บุคคลทั่วไปในราคาเล่มละ ๕๐ บาท
 จำหน่ายให้แก่สมาชิกวารสารข้าราชการผู้ส่งชอภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๐๓
 ในราคาเล่มละ ๔๐ บาท (พ้นกำหนดนี้แล้ว จำหน่ายในราคาเล่มละ ๕๐ บาท)
 เพิ่มค่าส่งอีกเล่มละ ๔.๕๐ บาท ผู้ต้องการโปรดรีบส่งเงินไปส่งชอด่วน มิฉะนั้น
 จะหมดเสียก่อนอย่างเมื่อพิมพ์ครั้งที่ ๓ อีก เพราะพิมพ์จำนวนน้อย และจะไม่พิมพ์
 อีกนาน

สั่งได้จากเลขานุการบริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ.
 ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร ส่งเงินทางธนาคาร สั่งจ่ายที่ ป.ณ. หน้าพระลาน

ปัญหา: เบียบข้าราชการพลเรือน

โดย... [ประวิทย์ วัฒน] ครุ หัวหน้ากองวินัยและเรื่องราว สำนักงาน ก.พ.

□

ปัญหาสมาชิก

คุณกาญจน์ พรหมมาศ แผนกป่าไม้จังหวัดปัตตานี ถามว่า

ตามมาตรา ๘๔ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ กำหนดให้สอบ
เลื่อนให้เสร็จภายในสามสิบวัน ถ้ามีความจำเป็นก็ให้ขยายได้อีกสองครั้ง ๆ ละไม่เกินสิบห้าวัน นั้น

ในกรณีนี้ เมื่อจังหวัดตั้งคณะกรรมการสอบเลื่อนข้าราชการผู้หนึ่งไปแล้ว ต่อมาผู้ถูกสอบเลื่อน
ได้คัดค้านกรรมการผู้หนึ่ง ซึ่งจังหวัดเห็นว่าเหตุพอฟังได้ จึงได้เปลี่ยนแปลงกรรมการผู้หนึ่งและ
แต่งตั้งกรรมการผู้อื่นแทนเช่นนั้น เวลาการสอบเลื่อนที่กำหนดให้สอบเลื่อนให้เสร็จภายในสามสิบวันนั้น
นับจากวันที่ประชาชนได้รับคำสั่งครั้งแรกหรือครั้งหลัง

คำตอบ

นับจากวันที่ประชาชนกรรมการได้รับคำสั่งครั้งแรก

คุณกระแส ศาสตราสังข์ โรงพยาบาลระยอง ท้วงว่า

ปัญหาที่สมาชิกผู้หนึ่งท้วงมาเรื่องตั้งตั้งจังหวัดเป็น อ.ก.พ. จังหวัดหรือไม่ ตามที่นำ
ลงวารสารปีที่ ๕ ฉบับที่ ๖ หน้า ๕๒ นั้น ผมขอชี้แจงมาเพิ่มเติมอีกดังนี้

ความในมาตรา ๓๕ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ระบุให้ประชาชนสภา
ผู้แทนราษฎรซึ่งมิได้เป็นข้าราชการด้วยซ้ำไป เป็นประธาน อ.ก.พ. กระทรวงได้ เหตุใดตั้งตั้งจังหวัด
ซึ่งเป็นข้าราชการเก่าใหม่จะเป็น อ.ก.พ. จังหวัดไม่ได้ ทั้งนี้ขอให้คุณ พ.ร.บ. ว่าด้วยระเบียบบริ-
หาร ๑ พ.ศ. ๒๔๘๖ มาตรา ๒๐ ระบุว่า "หัวหน้าส่วนราชการบริหารฝ่ายพลเรือนต่าง ๆ ซึ่งเป็น

เจ้าหน้าที่ประจำจังหวัด" เป็น อ.ก.พ. จังหวัด ครั้นต่อมาเกิดปัญหาขึ้นจึงได้แก้คำจำกัดความนี้เสีย เป็นแน่ จึงใน พ.ร.บ. ระเบียบบริหาร ๒๔๘๕ มาตรา ๓๓ วรรค ๒ จึงแก้เป็น "และหัวหน้า ส่วนราชการประจำจังหวัดซึ่งกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ส่งมาประจำ" ขอให้สังเกตว่าได้ตัดคำ "ฝ่ายพลเรือน" ออกไปเสีย ด้วยเหตุผลอย่างนี้แหละที่ผมแน่ใจว่าดีจังจังหวัดจึงต้องเป็น อ.ก.พ. จังหวัดด้วยอย่างแน่นอน.

คำตอบ

ปัญหานี้ต้องตัดความตามเจตนารมย์ และเป็นเจตนารมย์โดยเฉพาะของ พ.ร.บ. ระเบียบ ข้าราชการพลเรือน ซึ่ง ก.พ. เท่านั้นที่จะมีอำนาจตัดความ ขณะนี้ยังไม่ได้มีการตัดความ จึงยังยืนยัน กันเป็นที่แน่นอนไม่ได้ เท่าที่พูดกันนักเป็นเพียงความเห็นส่วนตัวเท่านั้น ผู้ตอบเห็นว่าการตัดความใน กฎหมายนั้น มีหลักว่า ให้ตัดความในทางที่ใช้บังคับได้ การที่จะตัดความให้เด็ดจังจังหวัดเป็น อ.ก.พ. จังหวัดนั้น เป็นการตัดความในทางที่ใช้บังคับไม่ได้ เพราะเด็ดจังจังหวัดไม่มีข้าราชการพลเรือนใน บังคับบัญชาที่จะอยู่ในบังคับต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน เช่นเดียวกับ การตัดความให้กระทรวงกลาโหมมี อ.ก.พ. กระทรวง ย่อมตัดความไปเช่นนั้นไม่ได้ สำหรับ ประธานสภาผู้แทนราษฎรนั้น กฎหมายกำหนดไว้เป็นพิเศษให้ทำหน้าที่เจ้ากระทรวง เพราะไม่มี เจ้ากระทรวงโดยตรง ส่วน พ.ร.บ. ระเบียบบริหารนั้นเป็นเรื่องบริหารราชการแผ่นดินทั่วไป ซึ่งรวม ทั้งทางทหารด้วย จึงให้เด็ดจังจังหวัดเป็นคณะกรรมการจังหวัด ส่วน อ.ก.พ. จังหวัดเป็นองค์การ ควบคุมระเบียบข้าราชการพลเรือนเท่านั้น ลักษณะแตกต่างออกไปจากกรมการจังหวัด จึงเอามา เปรียบเทียบเพื่อตัดความไม่ได้

คุณศิรพงศ์ ชนุนาจารย์ ถามว่า

เวลานี้ได้มีพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการแต่งกายของข้าราชการ พลเรือน โดยเฉพาะสตรีใช้ บังคับแล้วหรือยัง หรืออนุโลมตามแบบของข้าราชการฝ่ายชาย ขณะนี้ข้าราชการพลเรือนฝ่าย สตรีเข้ารับราชการในกระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือนเป็นจำนวนมากในประเภทสามัญ และวิสามัญ คำร่างตำแหน่งตั้งแต่ชั้นจัตวาไปจนถึงชั้นพิเศษ ถ้าข้าราชการฝ่ายสตรีผู้นั้นมีความประสงค์หรือมีความ

จำเป็นจะต้องไปในงานต่าง ๆ เป็นงานพระราชพิธี, รัฐพิธี, รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์, งานประดับยศ (ได้รับเลื่อนตำแหน่ง, ชั้น, ยศ) สำหรับข้าราชการพลเรือนฝ่ายชาย คงจะต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบเต็มยศ, ครึ่งยศ, เครื่องแบบปกติเครื่องแบบตรวจราชการแล้วแต่กรณี ถ้าเป็นข้าราชการหญิงจะต้องแต่งกายด้วยเครื่องแบบอะไร หรืออย่างไร

คำตอบ

จะได้นำระเบียบการแต่งเครื่องแบบและประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์มาลงให้ในวารสารข้าราชการในโอกาสต่อไป

สมาชิกเลขที่ ๒๓๐๑ สำนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี ถามว่า

ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ตำแหน่งประจำแผนกโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ได้ยื่นใบสมัครเข้าสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรีของกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย แต่กรมที่ดินแจ้งว่าผู้สมัครเป็นผู้ขาดพันความรู้ ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๐ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ข้อ ๓ (ง) โดยอ้างว่าผู้สมัครมิได้เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา ในกรณีเช่นนี้จะถือว่าผู้สมัครสอบแข่งขัน ขาดพันความรู้ตามกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าวหรือไม่

คำตอบ

ถือว่าขาดพันความรู้ เพราะตามกฎ ก.พ. กำหนดพันความรู้ของผู้สมัครสอบแข่งขันชั้นตรีไว้ว่า ผู้สมัครที่สมัครสอบจะต้องเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา มิได้ระบุถึงข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ทั้งนี้โดยมีเจตนารมณ์ว่า ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี เป็นชั้นตรีอยู่แล้ว จะสอบเลื่อนชั้นเป็นชั้นตรีอะไรก็แล้วกันอีก ถ้าอยากจะได้ขึ้นกรมก็หาทางโอนเอา ไม่ใช่สอบแข่งขันชั้นตรีอีก กฎนี้จึงไม่ได้เขียนให้สิทธิข้าราชการชั้นตรีสอบชั้นตรีอีก

คุณอาทร ลาภประเสริฐ สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี ถามว่า

ผมขอเรียนถามเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการพลเรือนของไทย เทียบกับต่างประเทศบางประการ ดังข้อความต่อไปนี้

๓. การกระทำผิดวินัย และการถูกลงโทษฐานผิดวินัยของข้าราชการพลเรือนของไทยและของอังกฤษ อเมริกา มีอายุความหรือไม่

ตัวอย่าง เช่น นาย ก. ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีที่ทุจริตต่อหน้าที่ราชการและรับสินบน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ นาย ก. ได้รับราชการติดต่อกันตลอดมาตั้งบัดนี้เป็นเวลา ๒๓ ปี และเป็นชั้นเอก ดังกติกกรม กระทรวงเดิม แต่ความผิดนั้นเพิ่งจะปรากฏขึ้นดังนี้ ผู้บังคับบัญชามีอำนาจจะตั้งกรรมการสอบสวนเพื่อลงโทษทางวินัยได้หรือไม่

๒. โปรดเทียบอัตราเงินเดือนของข้าราชการไทย กับ ข้าราชการสหรัฐอเมริกา คิดเป็นอัตราเงินไทยแล้วจะสูงต่ำผิดกันมากน้อยขั้นใดเพียงใด เช่น

ชั้นจตุรา	อ. ๓	กับ	ชั้น GS 1 File Clerk
ชั้นตรี	อ. ๓	,,	ชั้น GS-6 File Supervisor
ชั้นโท	อ. ๓	,,	ชั้น GS-9 File Supervisor
ชั้นเอก	อ. ๓	,,	ชั้น GS-13 Highway Engineer
ชั้นพิเศษ	อ. ๓	,,	ชั้น GS-15 Highway Engineer

๓. การเดือนอันดับเงินเดือนประจำปีของข้าราชการพลเรือนในประเทศอังกฤษ อเมริกา จะต้องรอตกเบิกเป็นเวลานานถึง ๖ - ๓๐ เดือน เหมือนกับข้าราชการพลเรือนของเราหรือไม่ เขามีวิธีการแตกต่างกับของเราอย่างไร

๔. การพิจารณาของ ก.พ. ในกรณีกรมกองต่าง ๆ ขอลดตำแหน่งชั้นใหม่ อย่างหนึ่งกับขอปรับขยายอัตราเงินเดือนจากชั้นตรี ชั้น ๓๒๐๐ บาท (๓๖๐ เดิม) ขึ้นเป็นชั้นโทอีกอย่างหนึ่ง ทั้งสองอย่างนี้กำหนดว่า ก.พ. จะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาสี่กั๊กเดือนหรือไม่ ถ้าค้างพิจารณาจนข้ามปี จะมีข้อเสียหายในหน้าที่ของ ก.พ. อย่างไรหรือไม่ ในประเทศอังกฤษและอเมริกา เขาทำกันช้าเร็วเพียงใด มีกำหนดเวลาบังคับไว้ด้วยหรือไม่

คำตอบ

๑. การลงโทษทางวินัยข้าราชการพลเรือนไม่มีอายุความ ในสหรัฐอเมริกาและอังกฤษก็เช่นเดียวกัน ความผิดปรากฏขึ้นเมื่อใดก็ลงโทษได้เมื่อนั้นโดยไม่ต้องคำนึงว่าทำผิดเมื่อใด ทั้งนี้โดย

ถือหลักว่าทางราชการต้องการคนดีไว้ปฏิบัติราชการ คนทุจริตบังคับโยนให้อยู่ในราชการไม่ได้ อย่าว่าแต่เป็นข้าราชการอยู่ ๒๓ ปีเลย แม้แต่คนที่เคยถูกสั่งให้ออกจากองค์การใดองค์การหนึ่ง เพราะทุจริตมาแล้ว จะตั้ง ๒๐-๓๐ ปีก็ตาม ทางราชการก็ไม่รับเข้าเป็นข้าราชการ

๒. อัตราเงินเดือนข้าราชการสหรัฐกับข้าราชการไทย สูงต่ำผิดกันมาก ทั้งนี้เพราะอัตราค่าครองชีพในสหรัฐอเมริกาสูงกว่าเราราว ๖ เท่า มาตรฐานการครองชีพของคนอเมริกันก็สูงกว่าคนไทย และค่าแรงงานในสหรัฐอเมริกาสูง มีบริษัทและโรงงานอุตสาหกรรมมาก ซึ่งให้เงินเดือนพนักงานสูง ทางรัฐการก็ต้องให้เงินเดือนข้าราชการในระดับใกล้เคียงกันกับเงินเดือนบริษัทและโรงงานอุตสาหกรรม มิฉะนั้นจะหากคนมารับราชการไม่ได้
อัตราเงินเดือนตามที่ถามเทียบสูงต่ำกว่ากันได้ดังนี้

ไทย	อเมริกัน	ต่างกัน
ชั้นจตุร อ. ๓ = ๔๕๐ บาท	ชั้น GS-1 = ๒๔๗ เหรียญ = ๕,๓๘๗ บาท	๓๓ เท่า
ชั้นตรี อ. ๓ = ๗๕๐ ,,	ชั้น GS-5 = ๓๓๗ ,, = ๗,๐๗๗ ,,	๘.๗ เท่า
ชั้นโท อ. ๓ = ๓,๒๐๐ ,,	ชั้น GS-9 = ๔๘๘ ,, = ๓๐,๔๗๘ ,,	๘.๔ เท่า
ชั้นเอก อ. ๓ = ๒,๖๕๐ ,,	ชั้น GS-13 = ๘๒๔ ,, = ๓๗,๓๐๔ ,,	๗ เท่า
ชั้นพิเศษ อ. ๓ = ๔,๓๐๐ ,,	ชั้น GS-16 = ๓,๓๘๒ ,, = ๒๔,๗๒๒ ,,	๖ เท่า

จะเห็นได้ว่า สำหรับชั้นสูงเงินเดือนข้าราชการสหรัฐสูงกว่าข้าราชการไทย ๖ เท่า ได้ส่วนพอดิบกับค่าครองชีพซึ่งสูงกว่าเราประมาณ ๖ เท่า แต่ชั้นค่าเงินเดือนข้าราชการสหรัฐสูงกว่าเงินเดือนข้าราชการไทยถึง ๓๓ เท่า แสดงว่ามาตรฐานการครองชีพของข้าราชการชั้นสูงกับชั้นค่าของสหรัฐไม่ต่างกันมากนัก แต่ของไทยต่างกันมาก ทั้งนี้ ข้าราชการชั้นสูงของสหรัฐน่าจะได้อะไรเดือนไม่คุ้มกับความรับผิดชอบ ส่วนของไทยเราข้าราชการชั้นต่ำน่าจะได้อะไรเดือนไม่พอใช้

๓. วิธีการของสหรัฐอเมริกาเขาไม่ได้เดือนเงินเดือนตามบั้งประมาณ แต่เดือนในวันครบรอบปีที่แต่ละคนทำงานมา วันเดือนเงินเดือนของแต่ละคนจึงไม่ตรงกัน การพิจารณาทำที่แต่ละคนไม่ต้องรอทำพร้อมกันทั้งกรม จึงรวดเร็วไม่มีการตกเบิก

๔. ในสหรัฐอเมริกา ก.พ. พิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนเองเฉพาะ Super Grade (ชั้นพิเศษ) คือ GS-16, GS-17 และ GS-18 เท่านั้น ชั้นต่ำกว่านี้ ก.พ. เพียงแต่วางมาตรฐาน

ให้กระทรวงถือเป็นหลักปฏิบัติในการกำหนดอัตราเงินเดือน กระทรวงเป็นผู้กำหนดเองว่าตำแหน่งไหนควรจะเป็นขั้นไหนโดยอาศัยหลักตามมาตรฐานที่ ก.พ. วางไว้ และ ก.พ. ส่งคนไปตรวจสอบตามกระทรวงต่างๆ ว่าทำถูกต้องตามมาตรฐานหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้องก็ให้แก้ไขให้ถูก หรือ ก.พ. อาจเรียกอำนาจคืนมาพิจารณากำหนดเสียเองถ้าเห็นว่ากระทรวงใดสนใจฝ่าฝืนมาตรฐาน

โดยวิธีที่ ก.พ. วางมาตรฐาน แล้วมอบให้กระทรวงไปทำเองตามมาตรฐานเช่นนี้ การกำหนดอัตราเงินเดือนของเขาจะช้าหรือเร็วก้อยู่ที่กระทรวงเอง ไม่ใช่อยู่ที่ ก.พ. ถ้ากระทรวงใดจะขอเปลี่ยนมาตรฐานสำหรับบางตำแหน่ง อย่างนั้นจึงต้องขอให้ ก.พ. พิจารณา วิธีการพิจารณาของ ก.พ. สหรัฐไม่ช้านัก เพราะ ก.พ. มอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่กรมมาตรฐาน (Bureau of Program and Standard) ของ ก.พ. พิจารณาโดยไม่ต้องเสนอกณะกรรมาการ ก.พ. ส่วน ก.พ. ของรัฐชาติพอเนี้ยต้องเสนอกณะกรรมาการ ก.พ. พิจารณาเช่นเดียวกับเรา สำหรับในอังกฤษการกำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการเป็นหน้าที่ของกระทรวงการคลัง ไม่ใช่หน้าที่ของ ก.พ. ส่วนกำหนดเวลาจะช้าเร็วเพียงใดไม่มีเขียนบังคับไว้

สมาชิกเลขที่ ๕ ถามว่า

๑. ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญได้กำหนดวิธีการคำนวณบำเหน็จบำนาญไว้อย่างไร
๒. บุคคลซึ่งตามพระราชบัญญัติระบุไว้ว่าไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. ๒๔๗๔ ได้แก่บุคคลใดบ้าง
๓. ในการสอบเลื่อนกรณีข้าราชการพลเรือนผู้หนึ่งกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง คณะกรรมการสอบสวนได้ทำการสอบสวนถูกต้องตามกฎหมาย ว่าด้วยการสอบสวนทุกประการ เว้นแต่การสอบสวนปากคำพยานคนหนึ่ง มีกรรมการนั่งสอบสวนเพียงคนเดียว และยังมีบุคคลภายนอกเข้ามานั่งร่วมสอบสวนด้วยครั้งนี้ ดำเนินการสอบสวนนั้นใช้พิจารณาตงโทษข้าราชการพลเรือนผู้นั้นถึงได้ออก หรือปลดออกจากราชการได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
๔. ข้าราชการจำเป็นจะต้องมีการตั้งคมต่อกันทั้งในส่วนตัวและทางหน้าที่ราชการหรือไม่ และจะเป็นประโยชน์หรือโทษประการใดบ้าง

คำตอบ

ที่ถามมาทั้ง ๔ ข้อ เป็น "ข้อสอบ" ไม่ใช่ "ปัญหา" ทั้งนี้คำว่าไว้ชัดแล้ว ไม่มีปัญหาแต่อย่างใด

ข้อ ๑ และข้อ ๒ ดู พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญ เขียนไว้ชัดแล้ว

ข้อ ๓ ดูหนังสือ "คำถาม-แนวตอบ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน" ในตอนที่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสอบเลื่อน เขียนไว้ชัดทั้งคำถามและคำตอบ

ข้อ ๔ เกี่ยวกับความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกันทำงาน และการประสานงาน การสนิทสนมกันเป็นส่วนตัว ย่อมจะคิดทำงานและประสานงานกันได้สะดวกรวดเร็วดีกว่าทำอะไรเป็นทางการไปทางเดียว (ดูหนังสือ "แนวตอบวัฒนธรรม" ตอนที่ว่าด้วยความสามัคคี)

คุณเสนต์ โคตรพันธ์ แผนกศึกษาธิการอำเภอยะโสธร จังหวัดอุบลราชธานี ถามว่า

ข้อใจเกี่ยวกับเรื่องยกฐานะครูประจำตำบลขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือน ผมมีวุฒิสามัญชั้นมัธยมปีที่ ๓ เข้าเป็นครูเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๔๘๓ ครั้นต่อมาได้รับยกฐานะขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๓ ขอเรียนหารือว่า

๑. ก่อนยกฐานะผมมีเงินเดือน ๓๐ บาท มีวุฒิ ม ๓ เป็นครูมาแล้ว ๘ ปี ครั้นได้รับยกฐานะขึ้นเป็นข้าราชการเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๓ ได้รับเงินเดือน ๓๐ บาท โดยได้เบิกทวงมาแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๓ ในวันยกฐานะผมจะได้รับยกฐานะขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายมาตรา ๔ หรือเป็นวิสามัญตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๘๓

๒. ต่อมาผมสอบเลื่อนวิทยฐานะประโยคครูพิเศษมูลได้ พ.ศ. ๒๔๘๓ ถ้าผมไม่ได้รับยกฐานะขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในวันยกฐานะ ผมจะเป็นสามัญได้เมื่อใด

๓. ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ครั้นต่อมาสอบเลื่อนวิทยฐานะได้วุฒิกฎ พ, พ.ป., ก่อน พ.ศ. ๒๔๘๐ แต่หลังยกฐานะ เมื่อจะเป็นสามัญจะปฏิบัติอย่างไร หลัง พ.ศ. ๒๔๘๐ ปฏิบัติอย่างไร ผมได้ทราบมาว่าปฏิบัติไม่เหมือนกันคือ ก่อน พ.ศ. ๒๔๘๐ เจ้าตัวไม่ต้องยื่นคำร้องขอเป็นสามัญทางการจัดให้เอง หลัง พ.ศ. ๒๔๘๐ ต้องยื่นคำร้องและให้ทางการตั้งจึงจะเป็นสามัญได้

คำตอบ

๓. หลักเกณฑ์การยกฐานะครูประจำชั้นเป็นข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๓ นั้น จะยกฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เฉพาะผู้ที่คุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ

- (๑) ได้รับประกาศนียบัตรครู หรือ
- (๒) ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า หรือ
- (๓) ได้รับเงินเดือนตั้งแต่ ๒๐ บาทขึ้นไป และทำหน้าที่มาแล้ว ๕ ปี หรือ
- (๔) ทำหน้าที่ติดต่อกันมาแล้ว ๓๐ ปี

ถ้าไม่เข้าเกณฑ์ตามที่กล่าวข้างต้น ก็ยกฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๕ สำหรับกรณีของคุณ ในขณะที่กฎหมายยกฐานะออกใช้คุณยังไม่ได้ประกาศนียบัตรครูและไม่จบประโยคมัธยมศึกษา ไม่เข้าหลักเกณฑ์ตาม (๑) หรือ (๒) เงินเดือนคุณยังไม่ถึง ๒๐ บาท ไม่เข้าหลักเกณฑ์ตาม (๓) คุณทำงานมาไม่ถึง ๓๐ ปี ไม่เข้าหลักเกณฑ์ตาม (๔) คุณจึงได้ยกฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๕ แต่เมื่อถึงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๑๓ คุณก็ทำงานมาถึง ๓๐ ปี เข้าเกณฑ์ตามข้อ (๔) แล้ว ก็ได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในบังคับประมาณถัดไป ตามความในมาตรา ๕ ตอนท้ายแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๓ หรือคุณสอบครูมุดได้ในปี ๒๕๑๓ ก็ได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในบังคับประมาณถัดไป คือตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๔ เหมือนกัน

การได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามนี้ เป็นโดยอัตโนมัติตามที่กฎหมายบังคับให้เป็น แต่ต้องเปลี่ยนอัตราสามัญเป็นอัตราราชการ และต้องแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ในการนี้ จริงอยู่ แม้จะเป็นหน้าที่ของทางการที่จะดำเนินการให้ แต่ถ้าเจ้าตัวไม่รายงานขึ้นมาว่าได้วุฒิครูแล้ว ทาง การจะรู้ได้อย่างไร จะให้ทางการคอยตรวจสอบครูประจำชั้น ๗๗,๖๐๐ คน ว่าใครได้วุฒิครูเมื่อใด หรือใครทำงานครบ ๓๐ ปีแล้วบ้าง อย่างนี้เห็นจะตรวจไม่ทั่วถึงแน่ จึงต้องร่วมมือกันทั้ง ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายเจ้าตัวต้องทำคำร้องยื่นขึ้นมาเพื่อให้ทางการดำเนินการให้ ส่วนผู้บรรจุเป็นสามัญหลัง กฎหมายยกฐานะ จะให้เป็นสามัญเพราะได้วุฒิครูขึ้น ต้องรายงานขอบรรจุใหม่ และบรรจุเมื่อใด ก็ได้เป็นเช่นนั้น ไม่ใช่เป็นโดยอัตโนมัติตามกฎหมาย เกี่ยวกับเรื่องนกระทรงศึกษาการได้วางระเบียบ ปฏิบัติไว้แล้ว ตามหนังสือกระทรวงศึกษาธิการถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดที่ ๓๓๗๐/๒๕๑๗ ลงวันที่ ๓๐ มี.ค. ๑๗ ที่ได้พิมพ์ไว้ในภาคกฎหมายกลางเล่มวารสารข้าราชการ ฉบับนี้แล้ว

คุณสาทร ชาดิอุคมพันธ์ ที่ว่าการอำเภอกระนวน ถามว่า

ก. นายแดง มีคุณวุฒิ ม. ๕ บรรจุเข้าเป็นครูประจำภาคเมื่อ ๕ พ.ค. ๒๔๗๖ ได้รับเงินเดือน ๓๐ บาท ด้ยในฐานะเป็นข้าราชการ ๕ พ.ค. ๒๔๗๓ ได้รับเงินเดือน ๒๐ บาท มาเพียง ๓ เดือนเท่านั้น

ข. นายดำ มีคุณวุฒิ ม. ๓ บรรจุเข้าเป็นครูประจำภาคเมื่อ ๓ พ.ค. ๒๔๗๔ ได้รับเงินเดือน ๓๕ บาท ด้ยในฐานะเป็นข้าราชการ ๕ พ.ค. ๒๔๗๓ ได้รับเงินเดือน ๓๗ บาท

ต่อจนรับราชการมาจนถึงวันที่ ๓ พ.ย. ๒๔๗๓ ทางกรมได้ปรับปรุงอัตราเงินเดือนของข้าราชการใหม่ เขาได้รับเงินเดือนคนละ ๓๐ บาท โดยให้เบิกทวงมาตั้งแต่วันที่ ๓ ม.ค. ๒๔๗๓ ถึงต่อนั้นควรจะด้ยในฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและวิสามัญ ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๔๗๓ มาตรา ๕ เพราะเหตุใดโปรดอธิบายให้เข้าใจเพราะเกี่ยวกับสิทธิในการขอเงินรางวัลของครูประจำภาค

คำตอบ

นายแดงทำงานครบ ๓๐ ปี ในปี ๒๔๗๖ หรือรับเงินเดือน ๓๐ บาท ครบ ๕ ปี ในปี ๒๔๗๖ จึงได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในบังคับประมาณถัดไปคือปี ๒๔๗๗ ตั้งแต่ ๓ ม.ค. ๗๗

นายดำทำงานครบ ๓๐ ปี ในปี ๒๔๗๔ จึงเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในบังคับประมาณถัดไป คือ ปี ๒๔๗๕ ตั้งแต่ ๓ ม.ค. ๗๕

คุณวรเทพ สุขหล้า ศรีษะเกษ ถามว่า

๓. บุคคลที่ได้คุณวุฒิมัธยมอาชีวศึกษาคอนปลายแผนกต่าง ๆ (เทียบเท่า ม. ๖) สอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นครูประจำภาคได้ แล้วเริ่มบรรจุตั้งแต่ ๓ ก.ค. ๗๗ ดังนั้น เขาจะต้องถูกแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญ เพื่อทดลองปฏิบัติราชการเป็นเวลา ๖ เดือนก่อนหรือ แล้วจึงแต่งตั้งเป็นสามัญ (เพื่อทดลองงานและความสามารถของเขาที่ปฏิบัติราชการทดลองอยู่) หรือจะเป็นวิสามัญตลอดไป ตามความเข้าใจของผมเชื่อว่าบุคคลพวกนี้ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเลยตั้งแต่บรรจุแต่งตั้งเป็นต้นไป เพราะเป็นบุคคลผู้มีประกาศนียบัตรวิชาชีพ

๒. นาย ก. ได้วุฒิประโยคมัธยมวิสามัญศึกษา (ม. ๖) ได้บรรจุเป็นครูเมื่อ ๒๗ ม.ค. ๒๔๘๒ นาย ก. ต้องเป็นวิสามัญก่อน เพราะเป็นครูหลังระเบียบ (๕ พ.ค. ๘๓) ต่อมา นาย ก. สอบวุฒิครูได้และรับประกาศนียบัตรเมื่อ ๒๓ ธ.ค. ๘๔ นาย ก. ทำเรื่องราวขอให้แต่งตั้งเป็นข้าราชการสามัญ แต่ ๓ ม.ค. ๘๕ แต่กระทรวงตั้งแต่งตั้งไปให้เป็นสามัญแต่ ๓๓ ม.ค. ๘๕ เช่นนี้ นาย ก. ต้องเสียเวลาราชการแต่ ๓ ม.ค. ๘๕-๓๓ ม.ค. ๘๕ ถึง ๓ ปี ไปเปล่า ๆ หรือ ทำไม่กระทรวงจึงไม่แต่งตั้งแต่ ๓ ม.ค. ๘๕ หรือขัดกับระเบียบใด หรือหากเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ทางอำเภอ-จังหวัด ทำเรื่องราวขอแต่งตั้งมากระทรวงล่าช้า จึงตั้งเป็นสามัญแต่ ๘๕ ไป และถ้า นาย ก. ขอลาออกจากราชการแต่ ๓ ม.ค. ๒๕๓๐ ตาม พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญ จะคิดบำนาญให้แก่ นาย ก. ตั้งแต่เมื่อใด เป็นต้นไปถึงวันออก

คำตอบ

๑. กระทรวงศึกษาธิการถือหลักปฏิบัติอยู่ว่า การบรรจุครูประชาบาล ผู้ที่ไม่มีวุฒิทางครู จะบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำตลอดไป จนกว่าจะได้วุฒิทางครู จึงจะบรรจุให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ถ้าไม่ได้วุฒิทางครูก็จะไม่ได้รับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ (มัธยมอาชีวศึกษาตอนปลายไม่ใช่วุฒิทางครู) แต่ทั้งนี้ก็แล้วแต่คำสั่งบรรจุ ถ้าบรรจุเป็นวิสามัญทดลองแล้วปรับเป็นสามัญหลัง ๖ เดือน ก็ต้องเป็นไปตามคำสั่งนั้น

๒. เรื่องการให้ครูประชาบาลวิสามัญ (ที่บรรจุหลังกฎหมายฐานะ) เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพราะได้วุฒิครูชั้นภายหลังนั้น ไม่ใช่เป็นสิทธิที่จะได้ปรับปรุงตามกฎหมายเหมือนอย่างการปรับปรุงผู้ได้รับยกฐานะโดยกฎหมาย และไม่ใช่เรื่องแต่งตั้ง แต่เป็นการบรรจุใหม่ตามคุณวุฒิที่ได้มาใหม่ ส่วนจะบรรจุเมื่อใดนั้นเป็นเรื่องการปฏิบัติและอยู่ในดุลพินิจของกระทรวงศึกษาธิการ ตอบไม่ได้ ตอบได้แต่ว่า บรรจุเมื่อใดก็ได้เป็นสามัญเมื่อนั้น วันราชการสำหรับคำนวณบำนาญก็ต้องนับตั้งแต่วันบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

สมาชิกผู้หนึ่ง ถามว่า

๑. ข้าราชการรับราชการเป็นทหารประจำการ ๒ ปี และออกไปโดยไม่ติดต่อกับเข้ารับราชการปัจจุบันนี้เป็นเวลา ๒๔ ปี ขอเรียนถามว่า จะขอรับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้หรือไม่

๒. เป็นข้าราชการวิสามัญตำแหน่งคนงาน อยู่ในกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นเวลา ๓๐ ปี จะแต่งตั้งให้เป็นพนักงานวิทยาศาสตร์จัตวาในตำแหน่งข้าราชการวิสามัญอย่างเต็มได้หรือไม่ เพื่อเลี้ยงในการขอเดือนชนเงินเดือน

คำตอบ

๑. กรณีเช่นนี้ตอบได้เป็น ๒ นัย คือ

ก. ถ้าการเป็นทหารประจำการมา ๒ ปี นั้น เป็นไปโดยการเกณฑ์ทหารตามพระราชบัญญัติเกณฑ์ทหารแล้ว ระยะ ๒ ปีนั้นจะนับรวมเพื่อขอรับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาดาไม่ได้

ข. ถ้าการเป็นทหารประจำการ ๒ ปีนั้น เป็นโดยการขึ้นทะเบียนประจำการเป็นนักเรียนนายทหารแล้ว เวลา ๒ ปีนั้นให้นับรวมกับเวลาที่เข้ารับราชการปัจจุบันอีก ๒๔ ปี รวมเป็น ๒๖ ปี ถ้าเป็นกรณีเช่นนี้ ก็มีสิทธิขอรับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาดาได้

การขอรับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาดามีบัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาดา และเหรียญจักรพรรดิมาดา พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่า

“ มาตรา ๘ เหรียญจักรพรรดิมาดาสำหรับพระราชทานแก่ข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี ”

๒. ปัญหาเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนและคุณวุฒิ กล่าวคืออัตราที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งคนงาน การที่จะทำให้เป็นอัตราพนักงานวิทยาศาสตร์ ควรจะต้องได้รับอนุมัติจาก ก.พ. และกระทรวงการคลังตามความในข้อ (๒) แห่งบัญชีหมายเลข ๓ ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ และการที่จะตั้งคนงานไปเป็นพนักงานวิทยาศาสตร์นั้น จะต้องไปเพียงเพื่อเลี้ยงข้อห้ามเดือนชนเงินเดือน ย่อมไม่ชอบด้วยหลักการ ถ้าตั้งไปก็ต้องย้ายไปทำหน้าที่เลย ทั้งนี้จะต้องมีคุณวุฒิตามตำแหน่งพนักงานวิทยาศาสตร์ด้วย (เทียบมติ ก.พ. ตาม น.ว. ๗/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๒๓ มี.ค. ๒๕๐๓ และ น.ว. ๗/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๗ มี.ค. ๒๕๐๒) แต่ทั้งนี้เนื่องจากตำแหน่งข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ไม่มีกำหนดไว้แน่นอนที่ใด จึงทำให้เป็นปัญหาว่าจะอนุโลมใช้หลักเกณฑ์ของข้าราชการพลเรือนสามัญบังคับหรือไม่ ถ้าสงสัยก็ควรให้ทางราชการหารือไปยัง ก.พ. เป็นทางการ

ระเบียบคลัง

โดย... วิเชียร ไม้เรียง ข.บ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองบำรุงเงินบำนาญ กรมบัญชีกลาง

กอบปัญหาสมาชิก

คุณอรรด เฉิดคิดก จังหวัดเลย ถามว่า

ตั้งระเบียบปฏิบัติการบัญชีเกี่ยวกับการตั้งบัญชีรับฐีกา

๑. ในกรณีเจ้าหน้าที่ผู้เบิกได้วางฐีกาแบบต่าง ๆ ต่อคลังจังหวัด แต่ทางคลังมิได้ผ่านบัญชีรับฐีกาโดยที่ปฏิบัติผิดพลาดผิดแผกของเจ้าหน้าที่ แต่ภายหลังเจ้าหน้าที่ตรวจพบ เพื่อให้ตั้งรับฐีกาฉบับนั้นให้ถูกต้องตามระเบียบเสีย ตัวอย่างเช่น เจ้าหน้าที่ผู้เบิกวางฐีกาต่อคลังจังหวัด และได้รับเงินในวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๐๒ ภายหลังเจ้าหน้าที่ตรวจพบ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๐๒ ปรากฏว่าฐีกาฉบับนั้น ๆ มิได้ตั้งรับตามระเบียบเช่นนี้ หากจะปฏิบัติให้ถูกต้องทางคลังจะต้องตั้งรับฐีกาฉบับนั้นในวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๐๒ ย้อนหลัง ซึ่งให้ตรงกับวันจ่ายเงินตามฐีกาฉบับนั้น หรือจะตั้งรับในวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๐๒ ซึ่งเป็นวันตรวจพบข้อบกพร่อง ถ้าหากเป็นกรณีตั้งรับย้อนหลัง จะอาศัยเลขที่เรียงลำดับมากรอกดงอย่างไร เพราะเลขที่รับฐีกาได้เรียงลำดับมาตั้งแต่วันจ่ายเงินจนกระทั่งวันเจ้าหน้าที่ตรวจพบข้อบกพร่องตามลำดับแล้ว ถ้าตั้งรับฐีกาในวันตรวจพบข้อบกพร่องก็เป็นเวลาด่วงเลยมาแล้ว จะปฏิบัติวิธีใดจึงจะถูกต้อง

๒. ฐีกาเงินถูกหักเจ้าหน้าที่ (แบบ บ.ก. ๔๓ บ.) เจ้าหน้าที่ตั้งรับฐีกามูลด้านขวาบนแล้วจะนำเลขที่รับฐีกาไปลงในปาดบัญชีเงินฝากถอนคืน (แบบ ๕๕) ในช่องใด หากจะนำเลขที่รับฐีกาไปลงในช่อง "ใบเบิกถอนคืนที่" โดยลงเลขที่ใบถอนคืนทับด้วยเลขที่รับฐีกาหรือรายการจ่ายถอนคืนในปาดบัญชีเงินฝากถอน จะต้องตรงกับรายการจ่ายถอนคืนในบัญชีถูกหักเจ้าหน้าที่ตามข้อบังคับว่าด้วยเงินฝากถอนคืนฯ ข้อ ๖ เสมอไป แต่ตามทางปฏิบัติขณะนั้นในบัญชีถูกหักเจ้าหน้าที่ ทางคลังลงที่ใบเบิกถอนคืนทับด้วยที่ของคลังที่ลงจ่ายในบัญชีเงินสด และรายการนั้นก็ตรงกับรายการในปาดบัญชีด้วย ดังนั้นโปรดอธิบายวิธีตั้งบัญชีเกี่ยวกับการรับฐีกาให้ละเอียดด้วย.

คำตอบ

๑. ตั้งรับฐีกาในทะเบียนรับฐีกา และใช้เลขที่ของวันที่ตรวจพบข้อบกพร่อง โดยให้หมายเหตุไว้ในทะเบียนรับฐีกาด้วยว่า ฐีกาฉบับนั้นได้ตรวจจ่ายไปแล้วตั้งแต่เมื่อใด

ความจริงไม่น่าจะมีเรื่องเช่นนี้เกิดขึ้นได้ เพราะถ้าไม่ลงทะเบียนรับฎีกาก็ไม่ได้เลขที่ของคดีในการตรวจจ่าย ซึ่งผู้ตรวจจ่ายก็น่าจะค้นพบได้ก่อน

๒. ให้เลขที่รับของคดี กับในสมุดคู่มือวางฎีกาของผู้วาง ไม่ใช่ใช้อย่างอื่น
คุณประทีป ศรีสมวงษ์ แผนกสรรพสามิตจังหวัดภูเก็ต ถามว่า

๑. ข้าราชการวิสามัญชั่วคราวทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการยังไม่ครบ ๖ เดือนจะลาออกบุตรโดยได้รับเงินเดือนตามปกติ มีสิทธิลาได้กี่วัน ตามระเบียบข้อบังคับข้อใด

๒. สมมติว่ามีสิทธิลาตามข้อ ๑ เป็นเวลา ๔๒ วันแล้ว พอดีได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ จะมีสิทธิลาป่วยต่อจากลาออกบุตรโดยได้รับเงินเดือนตามปกติได้อีกกี่วัน

คำตอบ

๑. ข้าราชการวิสามัญทดลองปฏิบัติราชการ มีสิทธิในการลาอย่างถูกต้อง คือลาออกบุตรได้ไม่เกิน ๖ สัปดาห์ ตามข้อ ๔ วรรค ๒ ระเบียบการจ่ายเงินเดือนค่าจ้างแรงงานให้แก่กรรมกรลูกจ้าง ๑๒๔๗๗

๒. ตั้งแต่วันเป็นสามัญเป็นต้นมาจึงได้สิทธิการลาตาม พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๗

สมาชิกนนทบุรี ถามว่า

ข้าราชการที่มีอายุราชการ ๒ ตอน คือ ดำเนินงาน ๑ และวิสามัญตอน ๑ เมื่อรับราชการมาจนครบเกษียณอายุออกจากราชการยื่นแบบ ส. ขอรับเงินบำเหน็จอย่างเต็มจำนวนในคราวเดียวกันได้หรือไม่

การเป็นวิสามัญนั้นหมายถึงเป็นวิสามัญตอนก่อน เป็นสามัญตอนหลังและเป็นวิสามัญในฐานะรับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ๒๔๗๗ ม. ๒๓ (๗)

คำตอบ

เวลาระหว่างรับเงินเดือนในอัตราวิสามัญ คัดออกตาม ม. ๒๓ วรรคแรก แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญ ๒๔๗๕ เว้นแต่ได้รับการยกฐานะหรือเปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการสามัญตาม ม. ๒๓ วรรค ๒

สมาชิกเลขที่ ๑๗๑๘ ถามว่า

ในกรณีที่กรมเจ้าสังกัดจัดสรรเงินงบประมาณก้อนหนึ่งไปให้จังหวัด ก. พิจารณาเดือนเงินเดือนให้ข้าราชการภายในแผนกหนึ่งว่าผู้ใดสมควรได้รับการพิจารณาขึ้นเงินเดือนบ้าง แล้วส่งบัญชีขอเดือนไปกรมเจ้าสังกัดเพื่อจัดทำเข้า จ. ๓๘ ต่อไป เมื่อกรมจัดเสร็จกระทรวงส่ง จ. ๓๘ ไปจังหวัดแล้วให้จังหวัดทำคำสั่งเดือนเงินเดือนให้ภายหลัง (เฉพาะข้าราชการชั้นตรี ศักดา) เช่นนี้ สมมุติ นายมาธิบดีราชการอยู่จังหวัด ก. เพียง ๒ เดือน (แต่มีกราคมถึงกุมภาพันธ์ ๒๕๐๓) ในระหว่าง ๒ เดือนนี้จังหวัด ก. ส่งบัญชีขอเดือนเงินเดือนไปกรมแล้ว ต่อมานายมา ได้ย้ายไปอยู่จังหวัด ข. กระทรวงส่ง จ. ๓๘ ไปจังหวัด ข. ปรากฏว่านายมาได้รับเงินเดือนชน ๓ ชั้น จังหวัด ข. จึงทำคำสั่งเดือนเงินเดือนให้นายมา ๓ ชั้นแต่มีกราคม ๒๕๐๓ ดังนี้ คำสั่งเดือนเงินเดือนที่จังหวัด ข. คำสั่งนั้นจะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๓๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ข้อ ๕ หรือไม่ และการเบิกจ่ายเงินเดือนในกรณีที่ได้รับเงินเดือนเพิ่มทางจังหวัด ก. จะถือคำสั่งเดือนเงินเดือนของจังหวัด ข. ทำการเบิกจ่ายย้อนหลังจะได้อหรือไม่

คำตอบ

แบบ จ. ๓๘ จะแสดงรายละเอียดการขึ้นเงินเดือนไปทั้ง ๒ จังหวัด การตั้งเงินเดือนผู้ว่าราชการจังหวัด ข. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาในขณะนั้นเป็นผู้ออกคำสั่งขึ้นเงินเดือน การเบิกจ่ายจังหวัด ข. จะเบิกเงินเดือนตกเบิกย้อนไปได้เพียงวันที่ได้ย้ายมาบริหารจังหวัดนั้น

ส่วนจังหวัด ก. ให้ดำเนินคำสั่งขึ้นเงินเดือนของจังหวัด ข. ไปแนบฎีกาเบิกเงินเดือนตกเบิกตั้งแต่ต้นปีจนถึงวันก่อนย้ายตำแหน่งไปจังหวัด ข.

คุณเชื้อ ท่าเพื่อถ การประกาศพานหิน ถามว่า

นาย ก. เป็นข้าราชการวิสามัญ ตำแหน่งช่างตั้งแต่ปี ๒๔๘๗ จนถึงวันที่ ๓๓ ธันวาคม ๒๔๘๕ เงินเดือน ๆ สุดท้าย ๓๓๐ บาท และได้บรรจุเป็นข้าราชการสามัญชั้นตรีตำแหน่งช่างตรี เงินเดือน ๘๐ บาทตั้งแต่ ๓ มกราคม ๒๔๘๖ (คือวันรุ่งขึ้น) จนถึงปัจจุบัน อัตราเงินเดือน ๓๕๐ บาท ขอทราบว่าจะถ้าจะตาออกจากราชการจะได้รับบำเหน็จบำนาญอย่างไร

คำตอบ

กรณีของคุณถ้าเป็นการลาออกโดยสมัครใจ ไม่เข้าลักษณะที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญ เหตุใด ๆ ตามมาตรา ๘ จึงไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญอย่างใดเลย

สมาชิกเลขที่ ๑๒๑๐ ถามว่า

๑. นาย ก: ข้าราชการครูประจำโรงเรียนได้ลาออกจากราชการเพื่อขอรับบำเหน็จตามมาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญ พ.ศ. ๒๔๘๔ ตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๒ และได้รับบำเหน็จไปเป็นการเรียบร้อยแล้ว จะขอกลับเข้ารับราชการใหม่ (สมัครใจ) ในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๐๓ จะได้หรือไม่?

๒. ถ้าได้ นาย ก. ประสงค์จะขอคืนบำเหน็จที่ได้รับมาทั้งหมด เพื่อย่นเวลาตอนก่อนออกติดต่อกับเวลาราชการตอนกลับเข้ารับราชการใหม่ในครั้งหลังได้หรือไม่

๓. ในการขอกลับเข้ารับราชการใหม่นั้นมีหลักเกณฑ์อย่างไรบ้าง และจะต้องปฏิบัติอย่างไร?

คำตอบ

๑. ได้

๒. ไม่ได้ เพราะไม่มีกฎหมายให้คืนบำเหน็จเพื่อต่อเวลาราชการ

๓. แสดงความจำนงคืนต่อส่วนราชการที่จะเข้าใหม่ตามแบบที่กำหนดไว้

คุณบุญ สมพงษ์ทอง แพนกอนามย์จังหวัดกาญจนบุรี ถามว่า

๑. ข้าพเจ้าได้รับราชการเป็นพนักงานสาธารณสุขในกรมอนามัย ในชั้นแรกรับเงินเดือน แต่ ๓๐-๕๕ เป็นครั้งที่สุด และในปี พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้เกิดสงครามเอเซียบูรพาขึ้นในประเทศไทย ข้าพเจ้าได้เคยรับราชการ ทหารมาก่อนและได้ถูกระดมพล เข้าไปประจำการอยู่ใน สนามรบ แต่ พ.ศ. ๒๔๘๔ ถึง พ.ศ. ๒๔๘๗ จึงถูกปลดปล่อยออกมารับราชการทางกรมอนามัยตามเดิม และต่อมาเมื่อ ๓ เมษายน ๒๔๘๖ ข้าพเจ้าก็ได้รับความดีความชอบในการปฏิบัติราชการสงครามได้รับเงินเพิ่มจากกระทรวงกลาโหมเป็นเงิน ๓๐ บาท ให้เบิกได้ทางคลังจังหวัดพร้อมกับเงินเดือนเป็นประจำทุกเดือน และในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ ทางกรมอนามัยได้มีการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นผู้ช่วยสาธารณสุขจังหวัด ข้าพเจ้าสอบได้ และในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ ข้าพเจ้าได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยสาธารณสุขจังหวัดอัตราเงินเดือน ๆ ๘๐ บาท และทางกรมอนามัยได้ตัดเงินเพิ่มพิเศษกลาโหมของข้าพเจ้าออกเสีย ๓๐ บาท หากได้เบิกเป็นประจำเดือนอย่างก่อนไม่ ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้มีความผิด

ด้วยประการใด และเงินที่เพิ่มพิเศษข้าพเจ้าก็ได้มาด้วยไปราชการสงครามเอเชียบูรพาก็ควรจะได้รับเพิ่มพิเศษได้ กรณีเช่นนี้ขอท่านได้โปรดพิจารณาด้วยว่าจะขอสิทธิหรือร้องเรียนไปทางใดจะเป็นการเหมาะสมแก่ข้าพเจ้า (พ.ศ.ร. บำเหน็จความชอบพิเศษ) ก็ควรจะได้รับต่อมาเหมือนข้าราชการคนอื่นเขา

คำตอบ

ค.ร.ม. ได้ลงมติเมื่อวันที่ ๓๖ ก.ค. ๒๕๐๓ ให้จ่ายเงิน พ.ศ.ร. ให้แก่ข้าราชการที่เคยได้ พ.ศ.ร. มาก่อน หากกลับเข้ารับราชการใหม่ให้จ่าย พ.ศ.ร. ให้ตั้งแต่วันกลับเข้ารับราชการใหม่ แล้ว (หนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ กค. ๔๖๕๘/๒๕๐๓ ถ.ว. ๓๗ ก.ค. ๒๕๐๓)

รายงานจะเปลี่ยนตำแหน่งก็ควรจะได้ ควรจะร้องเรียนไปทางกรมอนามัย ที่ยังไม่จ่ายให้ อาจจะมีข้อข้องเกี่ยวกับงบประมาณหรืออะไรอยู่กรรมัง

สมาชิกผู้หนึ่ง ถามว่า

๑. การเบิกเบี้ยเลี้ยงในอัตราพิเศษ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศนั้น ผู้เชี่ยวชาญ มีกำหนดกฎเกณฑ์อย่างไรบ้าง หรือพอเป็นชาวต่างประเทศที่ปฏิบัติงานร่วมกันก็เบิกได้เลย

๒. หนังสือกระทรวงการคลังเกี่ยวกับคำสั่งให้เบิกได้ในอัตราพิเศษดูเหมือน ๒ ฉบับ คือ ฉบับที่ น.ว. ๘๓๗๒๘/๒๕๐๐ ถ.ว. ๘ ก.ค. ๒๕๐๐ และ ๓๖๕๖๘/๒๕๐๐ ถ.ว. ๓๓ ก.ค. ๒๕๐๐ หรือ เลขที่ ๓๖๕๖๘/๒๕๐๓ ถ.ว. ๘ ก.ค. ๒๕๐๓ ผสมตั้งย ๒ ฉบับหลังนี้เป็นฉบับไหนแน่ ได้ถามท่อนก็แค่ตำแน้มไม่เชื่อ เพราะมีคนมาบอก ๒ คนไม่รู้จะเชื่อใคร ถ้าจะให้คัดกรุณาตีพิมพ์ หนังสือ ๒ ฉบับลงในวารสารอีกครั้งผมจะขอบพระคุณอย่างสูง

คำตอบ

๑. ผู้เชี่ยวชาญคือบุคคลที่ ค.ร.ม. อนุมัติ (ตามข้อเสนอด้านของกระทรวงทบวงกรม) ว่าบุคคลนั้นมีฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญ

๒. ฉบับที่ ๓๓๗๒๘/๒๕๐๐ ถ.ว. ๘ ก.ค. ๒๕๐๐ เป็นหนังสือเวียนถึงกระทรวงต่าง ๆ ฉบับที่ ๓๖๕๖๘/๒๕๐๐ ถ.ว. ๓๓ ก.ค. ๒๕๐๐ เป็นหนังสือเวียนถึงจังหวัดต่าง ๆ เรื่องเดียวกันได้ดำเนินการให้ทั้ง ๒ ฉบับแล้ว

ที่ น.ว. ๓๑๘๒๕/๒๕๐๐

กระทรวงการคลัง

๘ กรกฎาคม ๒๕๐๐

เรื่อง อัคราเบี้ยเลี้ยงพิเศษ

เรียน ปลัดกระทรวง

ด้วยกระทรวงการคลังเห็นสมควรกำหนดอัคราเบี้ยเลี้ยงพิเศษสำหรับเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยที่เดินทางไปร่วมปฏิบัติงาน หรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญการชาวต่างประเทศ ตามโครงการช่วยเหลือของต่างประเทศ ในส่วนภูมิภาค (นอกจากจังหวัดพระนครและธนบุรี) ไว้ตามเงื่อนไขและอัคราคงต่อไปนี้

๑. ในวันที่ต้องร่วมปฏิบัติ หรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ชาวต่างประเทศ และต้องรับประทานอาหารร่วมกับเจ้าหน้าที่ชาวต่างประเทศนั้น ให้เบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทางตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัคราค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ฯ แต่ให้เบิกเบี้ยเลี้ยงพิเศษได้ในอัครา

ก. สำหรับนายทหาร หรือนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี หรือเทียบเท่าขึ้นไปวันละ ๖๐ บาท

ข. สำหรับนายทหาร หรือนายตำรวจชั้นประทวน ข้าราชการพลเรือนต่ำกว่าชั้นตรีลงมาวันละ ๕๐ บาท

๒. ในวันที่ไม่ได้ร่วมปฏิบัติ หรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ชาวต่างประเทศดังกล่าวในข้อ ๑ คงเบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทางได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัคราค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ฯ

๓. ถ้าเจ้าหน้าที่เข้าโรงแรมชั้นหนึ่งแห่งเดียวกับชาวต่างประเทศได้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๐ เป็นต้นไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดสั่งเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติตามนัยนี้ให้เรียนมาข้างต้นนี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ด. วิจิตรนิยกุล

(นายเสริม วิจิตรนิยกุล)

ปลัดกระทรวงการคลัง

ด่วนมาก

ที่ ๓๖๕๖๘/๒๕๐๐

กระทรวงการคลัง

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๐๐

เรื่อง อัตราเบี่ยงเลียงพิเศษ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

ด้วยกระทรวงการคลังเห็นสมควรกำหนดอัตราเบี่ยงเลียงพิเศษ สำหรับเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยที่เดินทางไปร่วมปฏิบัติงาน หรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญการชาวต่างประเทศ ตามโครงการช่วยเหลือของต่างประเทศ ในส่วนภูมิภาค (นอกจากจังหวัดพระนครและธนบุรี) ไว้ตามเงื่อนไขและอัตราดังต่อไปนี้

๑. ในวันที่ต้องร่วมปฏิบัติหรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ชาวต่างประเทศและต้องรับประทานอาหารร่วมกับเจ้าหน้าที่ชาวต่างประเทศนั้น ให้คิดเบี่ยงเลียงเดินทางตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัตราค่าพาหนะและเบี่ยงเลียงเดินทาง ฯ แต่ให้เบี่ยงเลียงพิเศษได้ในอัตรา

ก. สำหรับนายทหาร หรือนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ข้าราชการพลเรือนชั้นตรี หรือเทียบเท่าขึ้นไปวันละ ๖๐ บาท

ข. สำหรับนายทหาร หรือนายตำรวจชั้นประทวน ข้าราชการพลเรือนต่ำกว่าชั้นตรีลงมาวันละ ๕๐ บาท

๒. ในวันที่ไม่ได้ร่วมปฏิบัติหรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ชาวต่างประเทศดังกล่าวในข้อ ๑ คงเบี่ยงเลียงเดินทางได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัตราค่าพาหนะและเบี่ยงเลียงเดินทาง ฯ

๓. ค่าเช่าที่พักให้เข้าโรงแรมชั้นหนึ่งแห่งเดียวกับชาวต่างประเทศได้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๐ เป็นต้นไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดส่งคลังจังหวัดและคลังอำเภอถือปฏิบัติตามนัยที่ได้เรียนมาข้างต้นนี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

๕. วินิจฉัยกุล

(นายเสริม วินิจฉัยกุล)

ปลัดกระทรวงการคลัง

แนะนำหนังสือสอบ

โดย...เฉลิม สิงหกุล

(ต่อจากฉบับก่อน)

ในฉบับก่อน ผมได้เสนอวิชาที่จะสอบสำหรับการสอบแข่งขันชั้นตรีไว้แล้ว พร้อมทั้งแนะนำหนังสือที่จะต้องใช้ในการสอบอีกด้วย ในฉบับนี้ผมจะได้เสนอวิชาที่จะสอบสำหรับการสอบเลื่อนเป็นชั้นโทและชั้นเอกพร้อมทั้งแนะนำหนังสือที่จะต้องใช้ในการสอบต่อไป

ความจริง ผมเองก็เป็นแค่ชั้นโทเท่านั้น การที่จะแนะนำในการสอบชั้นโทก็ตะจิตตะขวงใจอยู่แล้ว นี่ยังจะเสนอแนะในการสอบชั้นเอกอีกด้วย ! ดูๆ มันจะมากไป อย่างไรก็ดีทุกท่านก็คงผ่านนิทานอีสปเรื่องหนูกับราชสีห์มาแล้ว ฉะนั้นลองใช้เวลาว่างฟังการบของเจ้าหนูตัวเล็กๆ ตัวนี้สักหน่อยก็คงจะไม่เสียหายอะไรไม่ใช่หรือครับ?

หลักสูตรสอบชั้นโท, ชั้นเอก

๑. ความรู้ทั่วไป สอบความรู้เกี่ยวกับสังคมศึกษา, วัฒนธรรม, อำนาจหน้าที่การปกครองบังคับบัญชา กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และหลักเกณฑ์วิธีการสอบส่วนทางวินัยข้าราชการพลเรือน, กฎหมายว่าด้วยขรรมนุญการปกครอง, กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน)

๒. ภาษาไทย สอบความรู้ในการเรียงความบรรยายเรื่องตามกระทู้ที่ได้ออกให้ ควรให้หัวข้อเรื่องเกี่ยวแก่ความคิดเห็น เช่น การแก้ไขหรือวางโครงการในการปฏิบัติหน้าที่ หรือจะดำเนินงานในหน้าที่ที่จะสอบเข้าดำรงตำแหน่งนั้นให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น หรือให้หัวข้อเรื่องให้แก่ปัญหาข้อขัดข้องของงานเพื่อฟังความคิดเห็น หรือมีความรู้ในนโยบายของรัฐเกี่ยวแก่หน้าที่ที่จะเข้าดำรงตำแหน่งนั้น (คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน)

๓. ภาษาอังกฤษ สอบความรู้ในวิชาภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่วนราชการใดจะใช้ภาษาอื่นหรือวิชาอื่นแทนภาษาอังกฤษ ให้เป็นหน้าที่ของ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณา (คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน)

๔. กฎหมาย กฎ ข้อบังคับและระเบียบการต่าง ๆ ให้สอบความรู้ในทางกฎหมาย กฎข้อบังคับและระเบียบการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ หรือที่เห็นว่าจำเป็นจะต้องทราบ (คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน)

๕. ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ สอบอำนาจหน้าที่ระเบียบและวิธีปฏิบัติราชการในหน้าที่ของกรม, กอง และตำแหน่ง ซึ่งผู้สอบจะเข้ารับการบรรจุแต่งตั้ง (คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน) สำหรับวิชานี้ต้องสอบได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะถือว่าสอบได้

๓. กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ พลเรือนและหลักเกณฑ์ วิชาการศึกษา สอบสวน และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินในหนังสือ "ประมวลปัญหาและทางปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน" ของศาสตราจารย์ ดร. ก.พ. นั้นเอง หนังสือเล่มนี้ที่กล่าวมานั้นขอแนะนำว่าควรหาซื้ออย่างยิ่ง เพราะข้อสอบมักออกในทางปฏิบัติ เช่น ให้ร่างคำสั่ง เป็นต้น

สำหรับวิชากฎหมาย กฎ ข้อบังคับและระเบียบการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ที่ไม่พ้นกฎหมาย กฎ ข้อบังคับและระเบียบการต่าง ๆ ที่อยู่ในหน้าที่และความรับผิดชอบของท่านหรือของตำแหน่งที่สอบหมายเข้าดำรง

วิชาทดสอบปฏิบัติหน้าที่ราชการ อันนี้ก็เป็นการศึกษาทดสอบความสามารถของท่านว่า ตำแหน่งที่ท่านสอบนั้น ท่านมีความสามารถแค่ไหน ท่านมีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับและระเบียบการต่าง ๆ อยู่ในมือพร้อมแล้ว ก็ข้อปฏิบัติหรือทดสอบปฏิบัติหน้าที่ราชการ ในตำแหน่งที่จะได้รับแต่งตั้งนั้นท่านจะต้องทำอย่างไร กรรมการท่านออกข้อสอบอย่างนี้ Δ

หนังสือใช้ทดสอบชั้นจก้า, กวี, โท, เอก

๑. แนวตอบวัฒนธรรม	ราคา ๓๒ บาท (ค่าส่งอีก ๒ บาท)
๒. คำถาม-แนวตอบ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน,—พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน—พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม	ราคา ๓๐ บาท (ค่าส่งอีก ๒ บาท)
๓. ย่อประวัติศาสตร์ไทย	ราคา ๓๐ บาท (ค่าส่งอีก ๒ บาท)
๔. เก็งข้อสอบชั้นตรี	ราคา ๓๕ บาท (ค่าส่งอีก ๒ บาท)
๕. ข้อสอบชั้นตรี พ.ศ. ๒๔๘๘—๒๔๘๘—๒๕๐๐ (ทุกกรม ทุกวิชา)	ราคา ๒๕ บาท (ค่าส่งอีก ๓ บาท)
๖. ระเบียบวิธีปฏิบัติราชการ และการเลขานุการ	ราคา ๒๕ บาท (ค่าส่งอีก ๓ บาท)
๗. กฎ ก.พ. พร้อมด้วยควบพ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน	ราคา ๒๐ บาท (ค่าส่งอีก ๓ บาท)
๘. ประมวลปัญหาและทางปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน	ราคา ๕๐ บาท (ค่าส่งอีก ๕.๕๐ บาท)
๙. วารสารข้าราชการ ปี ๒๕๐๓—ปี ๒๕๐๒	ปีละ ๓๐ บาท
- (วารสารข้าราชการปี ๒๕๐๓ และ ปี ๒๕๐๒ ถ้าเย็บเล่มปกแข็ง รวมกันทั้งปี
เพิ่มค่าเย็บเล่มปีละ ๓๓ บาท และเพิ่มค่าส่งอีก เล่มละ ๕.๕๐ บาท)

สั่งได้จากเลขานุการบริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมมหาราชวัง
พระนคร จ่ายเงินที่ ป.ณ. หน้าพระลาน

Conversation สหภาพ

โดย..... สมศักดิ์ ชูโต Ph.D.

ON DRIVING. (Part 3)

การขับรถ (ตอนที่ ๓)

Traffic congestion (jam) is now an unavoidable problem.

Rush hours place a heavy responsibility on the traffic police.

Co-operation between the driver and the police is needed to help easing the traffic problem.

Turning during rush hours, particularly in busy roads, should be discouraged.

The installation of parking metres (meters) should be a right step in solving problems in some busy roads.

One-way street (dual carriageway), if carefully planned, could help speeding up the traffic.

Most of the main roads are divided into lanes. Traffic rule with regard to the use of lanes should be clearly made and strictly enforced.

The misuse of head lights could easily cause an accident.

Driving fast but carefully is better than driving slow carelessly.

Remember you are not the only driver in the road.

ปัญหาการติดขัดขณะนี้ เป็นปัญหาที่หลีกเลี่ยงมิได้

ระยะเวลาที่มีรถมาก (ตามธรรมดาหมายถึงตอนเช้าก่อนเวลาเข้าทำงานและตอนเย็นหลังจากเลิกงาน) สร้างความรำคาญชอบให้แก่ตำรวจจราจรอย่างมาก

ความร่วมมือระหว่าง ผู้ขับรถและตำรวจ เป็นของจำเป็น เพื่อช่วยแบ่งเบาปัญหาจราจร

ไม่ควรสนับสนุนให้เลี้ยวรถในระยะเวลาที่มีรถมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามถนนที่จอแจ การจัดตั้งเครื่องเก็บเงินค่าจอดรถจะเป็นการกระทำที่ถูกต้องในการแก้ไข ปัญหาการจราจรในถนนที่จอแจบางสาย

ถนนที่จัดให้รถไปทางและมาทางแยกจากกัน ถ้าจัดการให้ดีจะช่วยให้อัตราจราจรวิ่งได้เร็วขึ้น

ถนนใหญ่ส่วนมากมักจะแบ่งเป็นช่อง ควรจะมีกฎจราจรเกี่ยวกับการใช้ช่องต่างๆ อย่างชัดเจน และบังคับโดยเด็ดขาดให้เป็นไปตามกฎ

การใช้ไฟหน้าผิด ๆ อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

ขับรถเร็วแต่ระมัดระวังดีกว่าขับรถช้าโดยประมาท

จงจำไว้ว่าท่านมิใช่เป็นผู้ขับรถเพียงคนเดียวบนถนน

คำกริยาอังกฤษที่ใช้เสมอ

โดย.....สมพร เทพสิทธิ์ M.B.A. (Penn)

(ต่อจากฉบับก่อน)

all-round รอบรู้

He is an all-round man. เขาฉลาดในเรื่องต่างๆ.

He is an all-round sportsman. เขาเป็นนักกีฬาที่เก่งในกีฬาหลายอย่าง.

allure ชักชวน, ล่อ

Don't be allured into bars by the pretty waitresses.

อย่าปล่อยให้ถูกชักชวนให้เข้าไปในบาร์ด้วยคนเสิร์ฟสวยๆ.

The circus so allured him that he wished to join it.

ละครสัตว์ทำให้เขาหลงจนอยากเข้าร่วมด้วย.

allurement เครื่องล่อ

Money is a strong allurement. เงินเป็นเครื่องล่ออย่างแรง.

The allurements of a big city often prevent students from doing their work.

เครื่องล่อของเมืองใหญ่มักจะทำให้นักเรียนไม่ได้ทำงาน.

almost เกือบจะ

I almost finish my work. ฉันเกือบจะทำงานเสร็จแล้ว.

My house is almost completed. บ้านของฉันเกือบจะเสร็จแล้ว.

Almost all of us went to the party. พวกเราเกือบทุกคนไปในงาน.

alms ทาน

We should give alms to the poor. เราควรให้ทานแก่คนจน.

alone โดดเดี่ยว, โดยลำพัง, คนเดียว

The boy was left alone in the house. เด็กถูกทิ้งให้อยู่ในบ้านคนเดียว.

You can't lift this heavy box alone. คุณไม่สามารถยกที่หนักนี้เพียงลำพัง.

His house stands alone on the hillside. บ้านของเขาตั้งอยู่โดดเดี่ยวข้างเขา.

He alone can do it. เขาคคนเดียวเท่านั้นที่จะทำได้.

I feel alone. ฉันรู้สึกโดดเดี่ยว.

Let me alone. ปล่อยให้ฉันอยู่ตามลำพัง.

along ๑. ตาม

Trees are planted along the street. ต้นไม้ปลูกตามข้างถนน.

We walked along the road. เราเดินไปตามถนน.

๒. ด้วย

Let me go along with you. ขอให้ผมไปกับคุณด้วย.

The dog was running along behind its master.

สุนัขวิ่งตามนายของมันไปข้างหลัง.

Why did you stop? Come along! คุณหยุดทำไม? มาเถอะ!

get along ๑. เป็นไป

How do you do get along? คุณเป็นอย่างไรบ้าง?

How are you getting along with your English studies?

การเรียนภาษาอังกฤษของคุณเป็นอย่างไรบ้าง.

๒. เข้ากับ

I can't get along with him. ผมไม่สามารถเข้ากับเขาได้.

aloof แยก, ต่างหาก, ไกล

One boy stood aloof from other boys. เด็กคนหนึ่งยืนแยกไปจากเด็กอื่น ๆ

The house stands aloof from the street. บ้านตั้งอยู่ไกลจากถนน.

He keeps aloof from society. เขาคิดตัวห่างจากวงสังคม.

aloud เสียงดัง

Please speak aloud. โปรดพูดดัง ๆ.

Please read the book aloud. โปรดอ่านหนังสือดัง ๆ.

He called aloud for help. เขาตะโกนเรียกขอความช่วยเหลือ.

already แล้ว

I have already finished my work. ผมได้ทำงานของผมเสร็จแล้ว.

I have been there already and don't want to go again.

ผมเคยไปที่นั่นมาแล้ว และไม่ต้องการจะไปอีก.

also ด้วย

I'll go also. ผมจะไปด้วย.

He is clever and honest also. เขาฉลาด และซื่อสัตย์ด้วย.

She is not only a good housewife, but also a good writer.

เธอไม่เพียงแต่เป็นแม่บ้านที่ดี ยังเป็นนักเขียนที่ดีอีกด้วย.

(ยังมีต่อ)

แนวเรียงความ

โดย.....บุญหยด พันธุ์เพ็ง ช.บ., ร.ม.

นายอำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร

เรื่อง นักการทูตเป็นผู้เสริมสร้างสันติสุขให้แก่โลก

(ข้อสอบชั้นตรี กระทรวงการต่างประเทศ กันยายน ๒๕๐๐)

เรียงความเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับงานของนักการทูต จำเป็นอยู่เองที่ผู้อยู่ประจำทำงานในกระทรวงการต่างประเทศย่อมจะได้เปรียบ “คนนอก” ดวงงานที่ยังใหม่ต่อคำว่า “นักการทูต” และความมุ่งหมายหรืออำนาจหน้าที่ อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าเราจะอยู่ ณ ที่ใด ลงได้มีความรู้ ความเข้าใจ หรือศึกษาวิทยาการด้วยความคิดที่จะก้าวหน้าอยู่เสมอแล้ว การเรียงความเรื่อง หรือเรื่องใด ๆ ก็ตาม ก็พอจะถือได้ว่าเป็น “เรื่องเล็ก” อยู่นั่นเอง

แนวเรียงความทุกเรื่อง ของผมได้โปรดถือว่าเป็น “แนวทาง” เท่านั้นเอง มิใช่เรื่องราวทั้งหมดของความเรียงเรื่องนั้น ๆ เพราะในการเขียนเรียงความแต่ละเรื่อง คนเราผู้จะเขียนมักจะมีของดีที่เคียดขอร้องออกมาในความเรียงของตนนั้น ๆ แต่ละเรื่องแต่ละคนอยู่เสมอ ผมจึงทำได้เพียงแต่ “แนะ” โดยไม่อาจจะเขียนเรียงความให้ท่านดูได้ทั้งหมด เพราะยังคิดว่า บางทีถ้าเขียนไป ข้อเขียนของผมจะได้คะแนนน้อยกว่าคนที่อ่าน “แนว” ของผม ก็ย่อมมีทางที่จะเป็นไปได้

ดังนั้น ในเรื่อง “นักการทูตเป็นผู้เสริมสร้างสันติสุขให้แก่โลก” ผมก็จะขอ “วางแนว” ตาม “ทาง” ของผมไปอีกก่อน

๑. อารัมภบท — กล่าวเกริ่นว่ามนุษย์เราอยู่ร่วมกัน เริ่มแต่ครอบครัว หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ประเทศ และคนในประเทศ ย่อมอยู่ร่วมกับคนนอกประเทศอื่น ๆ หรือร่วมกับคนทั้งโลก
 - การอยู่ร่วมกัน ย่อมมีการติดต่อเจรจา ทะเลาะวิวาท ประชานงาน งาน ๆ ๓ ๆ และที่สำคัญที่สุดคือ เสริมสร้างสันติสุขให้แก่โลก

- ผู้จะเสริมสร้างสันติสุขให้แก่โลกนั้นได้แก่ผู้ใด ได้แก่นักการทูต
- นักการทูตคือใคร—ผู้ดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
- คือผู้ที่จะเสริมสร้างสันติสุขให้แก่โลก

๒. **เข้าใจเรื่อง** — นักการทูตเป็นผู้เสริมสร้างสันติสุขให้แก่โลก

ก. **อย่างไรเรียกว่าเสริมสร้างสันติสุขให้แก่โลก**

(๑) เสริม—เสริมสันติสุขที่มีอยู่แล้วให้มีขึ้น

(๒) สร้าง—สร้างสันติสุขให้มีขึ้น

ข. **เสริมสร้างสันติสุขโดยวิธีใด**

(๑) บ้างกันสงคราม

(๒) ยับยั้งสงคราม

(๓) หยุดยั้งสงคราม

(๔) สร้างเสริมสันติภาพ เพราะสันติภาพนำมาซึ่งสันติสุข

(๕) โลกมีสันติสุขก็เพราะมีสันติภาพถาวร สันติภาพถาวรมาได้โดยความเข้าใจดีต่อกัน การช่วยเหลือกันและกันของพลโลก ฯลฯ

(๖) หลักธรรมของพุทธองค์เป็นทางนำมาซึ่งความเข้าใจดีต่อกันโดยแท้ เป็นวิธีการเสริมสร้างสันติสุขส่วนหนึ่ง

(๗) การประสานงาน ความสัมพันธ์อันดีระหว่างชาติ

(๘) เสริมสร้างโดยได้นักการทูตที่ดีพร้อม บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ วิธีการดำเนินงาน และการประสานงาน

ค. ผลที่จะได้จากการเสริมสร้างสันติสุข

- พลโลกอยู่กับด้วยความสันติสุข
- มีสันติภาพที่ถาวร
- ฯลฯ

๓. บรรยายคามหัวข้อที่วางไว้และขยายความ

เมื่อวางโครงการได้แล้ว เท่ากับว่าเขียนเรียงความเสร็จไปครึ่งหนึ่ง เพราะในการเขียนเรียงความโดยไม่กำหนดหัวข้อเอาไว้ หากแค่เขียนตามใจนึก จะกลายเป็นตัวพันหลัก คือวนเข้าหาหลัก แต่ก็เวียนออกจากหลัก เพียงแต่เพื่อจะเขียนให้ได้มาก ๆ หนา แต่จะถือว่าเรียงความแก่นนั้นไม่ถูก คนที่เขียนสั้น ได้ความชัดเจน กระชับรัด อ่านแล้วน่าติดใจ ได้คะแนนมากกว่าคนที่เขียนยาว ๆ หลายหน้ากระดาษก็มึนไป

๔-๕ แทรกความคิดเห็นและตัวอย่างในตอนที่เหมาะสม

ประสพการณ์ของท่าน ความรู้ของท่าน หรือเรื่องที่ท่านได้ยินได้ฟังมาเกี่ยวกับความดีมานะของนักการทูต เช่น พระเจ้าจอร์จที่หกของอังกฤษ หรือผู้ใดก็ตาม ที่ท่านอาจจะทราบมา เพื่อประกอบว่าพฤติกรรมใดของนักการทูตผู้ใด สร้างเสริมสันติสุขให้แก่โลกอย่างไร หรือโดยวิธีใด ท่านยกนำมาเป็นอุทาหรณ์ในตอนที่เหมาะสมก็เป็นของดีแน่ หรือท่านจะมีความคิดเห็นอย่างไร ก็ขอเชิญตีแผ่ออกไปได้ตามอัธยาศัย

๖. สรุป การสรุปก็เหมือนกับทุกคราวที่ผมเคยแนะไว้ คือยกถ้อยคำ ๆ ถึงความเรียงที่เขียนมา ตอนจบเรื่องก็เหมือนกัน เคยได้เขียนอธิบายไว้มากแล้ว ในเรื่องนี้ถ้าเป็นผมเรียงเองผมก็จะจบลงเป็นทำนองว่า "การเสริมสร้างสันติสุขให้แก่โลกนั้นมิได้หลายสถาน แต่สิ่งที่จะขาดเสียมิได้ในกรณีนี้ก็คือนักการทูต เพราะนักการทูตเป็นผู้เสริมสร้างสันติสุขให้แก่โลก อย่างไม่มีสิ่งใดจะตัดเทียม....."

เฉลยปัญหาภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์

1 คช..... โชค สุกันธวิช พ.ม., ธ.บ. Int. Sc., F.R.G.S. รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย
ครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
อาสา สุกระมงคล พ.ม., ธ.บ. อาจารย์ใหญ่โรงเรียนโครมิตร์วิทยาลัย

(ต่อจากฉบับก่อน)

ข้อ ๑๒๗. ถาม ประเทศอังกฤษเป็นประเทศอุตสาหกรรมและมีพดเมืองหนาแน่นมาก แต่เหตุใดจึงมีอาหารพอเลี้ยงตัวได้

ตอบ การที่ประเทศอังกฤษมีอาหารพอเลี้ยงตัวได้ ทั้งที่เป็นประเทศอุตสาหกรรมและมีพดเมืองหนาแน่นมาก เพราะ

ก) ชายทะเลของประเทศอังกฤษเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีสัตว์น้ำชุกชุม การประมงที่ทันสมัยช่วยให้ได้สัตว์น้ำจำนวนมากมาเป็นอาหารของประชากร

ข) รัฐบาลทำการส่งเสริมการผลิตอาหารภายในประเทศโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การกสิกรรมก็พยายามจัดทำในที่ว่างให้เต็มพร้อมทั้งการใช้ปุ๋ยซึ่งก่อให้เกิดผลท้วมกว่าธรรมดา การเลี้ยงสัตว์ก็ใช้หลักวิชาช่วยในการเลี้ยง เช่น ใช้ยาในการรักษาหรือป้องกันโรคสัตว์ และพยายามทดองแก้ไขให้ได้ผลดียิ่ง ๆ ขึ้นเสมอ

ค) ประเทศอังกฤษมีเรือสินค้าเป็นจำนวนมาก ทำการค้าขายไปทั่วโลก และทำการค้าเลี้ยงวัตถุดิบและอาหารต่าง ๆ เข้ามาสู่ประเทศอยู่เสมอ แม้ในระยะเกิดสงครามฝ่ายข้าศึกพยายามทำลายเรือสินค้าเพื่อตัดกำลังการค้าเลี้ยงอาหารนี้ แต่ประเทศอังกฤษก็มีกองทัพเรือดำเนินการคุ้มกันเรือสินค้าได้โดยเข้มแข็งเป็นอย่างดีทั้งจัดให้มีท่าเรือและฐานทัพเรือดี ๆ ไว้ตามแนวเส้นทาง ทางเดินเรือโดยตลอด

ง) ประเทศอังกฤษมีเมืองชนและเมืองในเครือจักรวรรดิเดียวกัน ซึ่งเป็นแหล่งอาหาร, ผลิตไม้, แบริ่ง และวัตถุดิบอื่น ๆ อีกมาก ดังต่าง ๆ เหล่านี้ได้ถูกส่งไปช่วยเหลือให้ประเทศอังกฤษมีปริมาณอาหารภายในประเทศมากขึ้น

๑) การประหยัดในการบริโภค เนื่องจากความจำเป็นบังคับตามธรรมชาติทำให้ชาวอังกฤษรู้จักประหยัดและมีชีวิตมากกว่าชาวยุโรปอื่น ๆ ต่างนิยมกินอาหารเป็นเวลาและไม่ฟุ่มเฟือย ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมารัฐบาลได้ควบคุมการบริโภคอาหารบางชนิด เช่น จำกัดให้มีบัตรปันส่วน น้ำตาล, เนื้อวัว, เนื้อหมู เนย นม และใช้ตดเป็นต้น รัฐบาลได้พยายามหาวิธีแนะนำให้พลเมืองรู้จักใช้อาหารการกินอย่างประหยัด แต่ให้ได้ผลก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตร่างกายได้เพียงพอตามหลักวิชาการสาธารณสุขและอนามัย และพยายามแนะวิธีเก็บรักษาอาหารไว้ให้ทนทานโดยไม่เสื่อมคุณภาพ เช่นการเก็บของสดไว้ในห้องเย็น และการผลิตอาหารเครื่องกระป๋องต่าง ๆ เป็นต้น

ด้วยเหตุต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วประชากรของประเทศอังกฤษจึงมีอาหารเพียงพอได้เพียงพอ ทั้ง ๆ ที่มีพลเมืองหนาแน่นมาก

ข้อ ๑๒๘ ถาม จงกล่าวถึงลักษณะภูมิประเทศ อากาศ และอาชีพของพลเมืองในประเทศอินโดนีเซียมาโดยสังเขป

ตอบ ประเทศอินโดนีเซียประกอบไปด้วยหมู่เกาะใหญ่น้อยหลายพันเกาะ เกาะใหญ่ ๆ ได้แก่ ชวา มาตุรา บอร์เนียว สุมาตรา เซเลบัส บาหลีติมอร์ โมลุกคัส และนิวกินี เป็นต้น ภูมิประเทศเป็นเกาะมีน้ำล้อมรอบประกอบไปด้วยภูเขาไฟมากมาย โดยมากมีภูเขาสูง ๆ อยู่กลางเกาะ ส่วนชายฝั่งทะเลเป็นที่ราบซึ่งทำการเพาะปลูกพืชต่าง ๆ ได้ดี ประเทศอินโดนีเซียตั้งอยู่บริเวณแนวเส้นศูนย์สูตร ตามปกติจึงมีอากาศร้อนจัด แต่โดยเหตุที่ส่วนใหญ่เป็นเกาะมีน้ำล้อมรอบจึงทำให้อากาศร้อนน้อยลง มักจะมีฝนตกชุก เพราะอยู่ในแนวทางของลมมรสุมตะวันตกเฉียงเหนือและตะวันออกเฉียงใต้จึงมีฝนตกชุก อาชีพของพลเมืองส่วนใหญ่เป็นเกาะมีน้ำล้อมรอบจึงทำให้ทำการเพาะปลูกพืชต่าง ๆ เช่น เครื่องเทศ ข้าว อ้อย กาแฟ โกโก้ ซิงโคนา และยาง นอกจากนี้ยังมีการทำเหมืองแร่ดีบุกและบ่อน้ำมัน ผลิตผลต่าง ๆ ซึ่งได้จากอาชีพเหล่านี้มีปริมาณและคุณภาพดีพอสามารถส่งไปเป็นสินค้ายังนานาชาติได้เป็นจำนวนมาก

ข้อ ๑๒๙ ถาม สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เหตุใดชาติต่าง ๆ ในยุโรปจึงนิยมเข้ามาทำการค้าขายกับประเทศไทย

ตอบ การที่ชาติต่าง ๆ ในยุโรป มี ปอร์ตุเกส สเปน อิตาลี อังกฤษ และฝรั่งเศส เป็นต้น พวกนี้นิยมเข้ามาทำการค้าขาย ณ ประเทศไทย เพราะ

ก) กรุงศรีอยุธยา มีความอุดมสมบูรณ์มาก กล่าวคือ อุดมไปด้วยสินค้าข้าวปลาอาหารแทบทุกชนิด มี งาช้าง เครื่องเทศ น้ำตาล ไม้ซุง เหล็กดี และยังมีแร่ธาตุต่าง ๆ อุดมสมบูรณ์ เช่น ดีบุก ตะกั่ว เหล็ก และทองแดง เป็นต้น สินค้าเหล่านี้มีทั้งที่ปลูกได้เองและมีปริมาณมากและราคาถูกกว่าประเทศใกล้เคียง จึงทำให้ชาวยุโรปนิยมเข้ามาค้าขายและได้กำไรมาก นำความมั่งคั่งมาสู่ตนได้โดยง่าย

ข) กรุงศรีอยุธยาเป็นท่าเดิมนักในการค้าขาย สมัยนั้นพ่อค้านานาชาติได้เข้ามาชุมนุมกันมาก เช่น จีน ญี่ปุ่น ดาเวเนียร์ และชาวเกาะอินเดียตะวันออก กรุงศรีอยุธยาเคยกลายเป็นตลาดชุมนุมสินค้าทางเอเชียตะวันออก และสินค้าต่าง ๆ ที่ชาวยุโรปนำเข้ามาด้วย เมืองท่าค้าขายของไทยในสมัยนั้นก็มีหลายเมืองทั้งด้านอ่าวไทยและทางด้านมหาสมุทรอินเดีย นับว่าเจริญและอุดมสมบูรณ์มาก พ่อค้าฝรั่งเข้ามาค้าขายก็สะดวก มีสินค้าจำเริญรูปเข้ามาซื้อขายได้หมด และเมื่อต้องการวัตถุดิบอย่างใดก็หาได้ตามปรารถนา ราคาซื้อขายก็เหมาะสม

ค) ความสะดวกในการนับถือศาสนา และปฏิบัติพิธีกรรมตามลัทธิของตน กล่าวคือ ชาวยุโรปที่เข้ามาเมืองไทยได้รับความสะดวกสบายในการนับถือศาสนา เพราะกษัตริย์ไทยมิได้ทรงกีดกันในเรื่องศาสนาเลย แม้นคนไทยจะไปนิยมนับถือศาสนาใดของชาวยุโรปบ้างก็มีได้ห้วงห้ามใด ๆ พระมหากษัตริย์ยังทรงเป็นศาสนูปถัมภก โดยทรงสร้างโบสถ์ฝรั่งและสร้างสุเหร่าแขกให้ด้วย การที่มิได้กีดกันในเรื่องศาสนานี้ก่อให้เกิดไมตรีและความสนิทสนมอันดี จึงเป็นเหตุให้ได้รับความนิยมและชาวยุโรปชาติต่าง ๆ ก็พากันมาค้าขายเป็นจำนวนมากจนเป็นลำดับ

ข้อ ๑๓๐ ถาม กับต้นคุณได้ทำชื่อเสียงและเกียรติคุณความดีไว้แก่ประเทศอังกฤษอย่างไรบ้าง

ตอบ กับต้นคุณเป็นนักสำรวจดินแดนที่สำคัญคนหนึ่ง เขาเป็นชาวอังกฤษ ชอบท่องเที่ยวผจญภัย เป็นนักสำรวจที่ทำงานได้ละเอียดถี่ถ้วน เมื่อเขาสำรวจพบดินแดนใหม่ ๆ เขาจะทำรายงานเปิดเผยให้ชาวอังกฤษทราบถึง ที่ตั้ง ขนาด รูปร่างของดินแดนที่ค้นพบ ตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่สำคัญในทางภูมิศาสตร์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเข้าไปตั้งอาณานิคม และทำการค้าในภายภาคหน้า

การสำรวจดินแดนที่นำชื่อตั้งและเกียรติคุณความดีมาสู่ตนเองและประเทศชาติของเขามี
อยู่หลายครั้ง คือ

ก) เขาได้รับคำสั่งจากรัฐบาลอังกฤษให้ไปทำการสำรวจมหาสมุทรแปซิฟิกภาคใต้ และ
ได้เริ่มออกเดินทางจากเมืองพลัมซโดยเรือเอ็นดีเวอร์ รวอ พ.ศ. ๒๓๓๓ เขาได้แล่นเรือผ่านช่องแคบ
มะเจ็ดแดน ซึ่งเต็มไปด้วยการฝ่าอันตรายจากลมพายุร้าย จนได้บรรลุถึงเกาะตาสีดี อันเป็นเกาะที่
สวยงามมาก แล่นได้แล่นเรือไปยังเกาะนิวซีแลนด์ ซึ่งในตอนแรกเขาคิดว่าเป็นทวีปใหม่ที่ยังไม่
ใครรู้จัก เขาจึงเริ่มทำการสำรวจชายฝั่งทะเลอยู่เป็นเวลาถึงหกเดือนจึงทราบว่าฝั่งสองเกาะอยู่ใกล้ชิด
กัน เลยให้ชื่อช่องแคบระหว่างเกาะทั้งสองนั้นว่า "ช่องแคบคุก" ซากลับเขาได้แล่นเรือเทียบขึ้นไป
ตามชายฝั่งของทวีปออสเตรเลียเป็นระยะทางประมาณสองพันไมล์ เกาะนี้ชาวฮอลันดาได้มาพบไว้
ก่อนแล้วและให้ชื่อว่า "นิวฮอลแลนด์" ต่อมาเขาได้แล่นเรือผ่านช่องแคบทอเรนซ์เป็นผลให้ได้ทราบว่า
เกาะนิวกินีกับนิวฮอลแลนด์ได้เป็นผืนแผ่นดินเดียวกัน นับว่าเป็นความรู้ใหม่สำหรับคนสมัยนั้น
เขาได้พยายามทำแผนที่โดยละเอียดเกี่ยวกับเกาะนิวซีแลนด์และเกาะออสเตรเลีย แล้วเดินทางกลับ
ประเทศอังกฤษโดยเส้นทางผ่านแหลมกู๊ดโฮป และได้รายงานผลการสำรวจต่อรัฐบาลอังกฤษ ใน
การเดินทางไปสำรวจดินแดนครั้งนี้เขาใช้เวลาประมาณสามปี

ข) รัฐบาลอังกฤษได้สั่งให้เขาไปทำการสำรวจภาคใต้ของมหาสมุทรแอตแลนติก และ
ได้ออกเดินทางราว พ.ศ. ๒๓๓๕ โดยเรือเรโซลูชัน กับ แอดเวนเจอร์ เขาได้เดินทางไปสู่แหลม
กู๊ดโฮป แล้วมุ่งออกสู่น่านน้ำแห่งมหาสมุทรแอนตาร์กติก ซึ่งมีอากาศหนาวเย็นมาก และต้องทน
ลำบากต่อความหนาวฝ่าหิมะหมอกฝนและพายุ ถึงกระนั้นเขาก็สามารถทำการสำรวจมหาสมุทรแอน-
ตาร์กติกได้ ตามแนวเกาะนิวซีแลนด์ไปจนถึงแหลมกู๊ดโฮป พร้อมกับได้ทำแผนที่มหาสมุทรแปซิฟิก
ด้านใต้ไว้แทบทั้งหมด ในการกลับสู่ประเทศอังกฤษ ก็มีคนคุกได้รับความนับถือว่าเป็นนักสำรวจผู้
ยิ่งใหญ่ และได้รับเกียรติจากรัฐบาลอังกฤษให้รับตำแหน่งกับต้นแห่งราชนาวิกอังกฤษ และได้รับ
แต่งตั้งเป็นภาคีสมาชิกในราชสมาคมด้วย

ค) ราว พ.ศ. ๒๓๓๘ รัฐบาลอังกฤษได้ประกาศให้รางวัลแก่ผู้ค้นพบทางเดินเรือจาก
มหาสมุทรแอตแลนติกไปสู่มหาสมุทรแปซิฟิกทางขั้วโลกเหนือ คุกจึงได้เริ่มออกเดินทางสำรวจเป็น

ครั้งที่สามโดย เรือเรโซลูชัน และ คิงส์พเวอร์ ในการสำรวจคราวนี้ คุณได้พบหมู่เกาะต่างๆ ใน มหาสมุทรแปซิฟิกอีกมากมาย แล้วเดินทางขึ้นไปทางเหนือเพื่อแสวงหาทางต่อไปออกมหาสมุทร แอตแลนติก ได้ทำการสำรวจช่องแคบเบริง แล้วเดินเรือไปไกลถึงแหลมไอซ์แลนด์มิได้เห็นช่องทาง ที่จะเดินเรือผ่านต่อไปอีกเพราะอย่างเข้าฤดูหนาว บริเวณนั้นเป็นทะเลน้ำแข็งไปสิ้น เขาจึงเดินเรือ กลับลงมาทางใต้และได้พบเกาะฮาวาย ซึ่งเป็นหมู่เกาะใหญ่ที่สุดของมากลางมหาสมุทรแปซิฟิก เขา จึงสนิทสนมกับเกาะนั้น วาระแรกก็เป็นมิตรกับชาวเกาะฮาวายดี แต่ภายหลังเกิดเป็นศัตรูกันขึ้น และในที่สุดก็จับคุณก็ถูกฆ่าตายใน พ.ศ. ๒๓๒๐ ผลงานของคุณทำให้เกาะต่าง ๆ มากหลายได้ปรากฏ ขึ้นบนแผนที่และประเทศอังกฤษได้มีอาณานิคมเพิ่มขึ้นอีกมาก

ข้อ ๑๓๑ ถาม จงกล่าวถึงมูลเหตุและวิธีการประกาศอิสรภาพ ซึ่งสมเด็จพระนเรศวรได้ทรง กระทำ

ตอบ มูลเหตุที่สมเด็จพระนเรศวรจะประกาศอิสรภาพนั้น เนื่องมาจากการที่ได้เสด็จ ไปเฝ้าพระเจ้าหงสาวดี และไปทำสงครามตีเมืองคังไค้นั้น พระองค์ทรงสังเกตเห็นว่า พม่าอยู่ในสภาพ บั่นบั่น เพราะหัวเมืองประเทศราชของพม่าทั้งหลายมิได้ยำเกรงต่อพระเจ้าหงสาวดีนั้นทบุง เพราะ มิได้มีสมรรถภาพเหมือนพระเจ้าบุเรงนอง ประเทศราชต่างๆ เช่น มอญ ไทยใหญ่ และยะไข่ ต่างพยายามหาโอกาสที่จะตั้งตัวเป็นอิสระด้วยกันทั้งสิ้น จึงทรงเห็นว่าไทยก็ควรจะหาโอกาสประกาศ ตนเป็นอิสระบ้าง

ต่อมาไม่ช้าพระเจ้าอังวะได้ตั้งแข็งเมืองไม่ยอมอ่อนน้อม พระเจ้าหงสาวดีจึงเกณฑ์ทัพ หัวเมืองประเทศราชอื่น ๆ รวมทั้งไทยด้วยให้ยกทัพไปช่วยกันปราบปรามพระเจ้าอังวะ สมเด็จพระ นเรศวรได้โอกาสแสดงความตั้งพระทัย จึงยกทัพออกจากกรุงศรีอยุธยาตามบัญชาของพระเจ้าหงสาวดี แต่แกล้งเดินทัพไปอย่างเชื่องช้าโดยพระองค์ตั้งพระทัยว่า ถ้าพระเจ้าหงสาวดีต้องเพื่อยงพาดังทาง เมืองอังวะแล้ว พระองค์ก็จะเข้าโจมตีซ้ำเติมเอาแก่เมืองหงสาวดี แต่ถ้าหากพระเจ้าหงสาวดีชนะ พระเจ้าอังวะ พระองค์ก็จะพยายามกวาดต้อนเอาครัวไทยกลับคืนมาเท่านั้น

ฝ่ายพระเจ้าหงสาวดีนั้นทรงระแวงสมเด็จพระนเรศวรอยู่แล้ว ฉะนั้น ก่อนที่จะยกทัพไปตี เมืองอังวะ จึงสั่งให้พระมหาอุปราชาชิงรับหนาทรักษากรุงหงสาวดีอยู่นั้น คิดหาทางกำจัดสมเด็จพระ

พระนเรศวรเสด็จ พระมหาอุปราช่าจึงคิดอุบายแต่งให้พระยาเกียรติพระยาราม เป็นข้าหลวง ยกทัพ ออกไปรบทัพสมเด็จเจ้าพระนเรศวรที่เมืองแครง แล้วตั้งเป็นความลับไว้ว่า เมื่อกองทัพไทยเดินทางมา หงสาวดีพระมหาอุปราช่าจะโจมตีทัพไทยทางด้านหน้า ให้ทัพพระยาเกียรติพระยารามจงคักระหนาบ ด้านหลัง บังเอิญพระยาเกียรติพระยารามซึ่งมาถึงเมืองแครงก่อนสมเด็จเจ้าพระนเรศวรแล้วนำความไป บอกรพระมหาเถรคันฉ่องผู้เป็นอาจารย์ พระมหาเถรคันฉ่องเป็นพวกรามัญเกลียดชังพวกพม่าอยู่แล้ว จึงห้ามปรามพระยาเกียรติพระยาราม ซึ่งเป็นรามัญเหมือนกัน มิให้กระทำตามคำของพระมหา อุปราช่า พอสมเด็จเจ้าพระนเรศวรเสด็จมาถึงและเข้าเยี่ยมพระมหาเถรคันฉ่อง จึงได้ทราบเรื่องตาม ที่พระมหาอุปราช่าคิดร้ายต่อพระองค์ จึงตกลงฉวยโอกาสประกาศอิสรภาพ ณ เมืองแครง เมื่อ

พ.ศ. ๒๓๒๗

วิธีการประกาศอิสรภาพนั้น พระองค์ทรงประชุมบรรดานายทัพนายกองพร้อมด้วยพระยา เกียรติพระยาราม และเจ้าเมืองกรมการที่พลับพลา และนิมนต์พระสงฆ์มานั่งเป็นสักขีพยานด้วย สมเด็จเจ้าพระนเรศวรทรงเล่าเรื่องราวที่พระเจ้าหงสาวดีดลวงพระองค์มาเพื่อคิดร้ายให้คนทั้งปวงฟัง แล้ว ทรงหงตั้งหน้าตั้งตาคู่หน้าดินประกาศแต่เทพยดาต่อหน้าประชุมว่า “ตั้งแต่วันนี้ กรุงศรีอยุธยาขาด ทางไมตรีกับกรุงหงสาวดี มิได้เป็นมิตรกันตั้งแต่ก่อนต่อไป” เมื่อทำการประกาศอิสรภาพนั้น สมเด็จเจ้าพระนเรศวร ทรงมีพระชนมายุได้ ๒๘ ปี

(ยังมีต่อ)

ผู้เก็บตก

เพื่อนของผมคนหนึ่ง มีฝีมือในการร่างโต้ตอบเป็นเยี่ยมเพราะมีจำนวนโวหาร อ่อนโยนละมุนละไมค้ำแท้ ด้วยความเคยชิน วันหนึ่งเขาได้รับโทรศัพท์หาหรือเกี่ยวกับราช- การ จึงอธิบายด้วยเสียงอ่อนโยนละมุนละไมเช่นเดียวกับการร่างหนังสือ ตอนท้ายของ การพูดได้กรอกเสียงลงในโทรศัพท์ว่า

“.....จึงเรียนมาเพื่อทราบ”

“สิงหาราช”

ข้อสอบข้าราชการพลเรือน

เฉลยข้อสอบข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

แนวเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ

โดย.....สมศักดิ์ ชูโต Ph. D.

△ △ △

KHAO DIN ZOO

(ข้อสอบชั้นตรีกรมโลหกิจ พ.ศ. ๒๔๘๘)

A zoo is a fascinating place for everybody young and old. For animal lovers, a visit to the zoo is always a delight. They could go back to the same place again and again just to renew this pleasure. It is a case of more familiarity breeds more admiration. As for those who do not particularly care about animals, there are other things which could engage their interest and make their visit worthwhile.

Dusit Zoo, commonly known to the general public as "Khao Din" is probably the best zoo in Thailand. Before World War II, it was not really a zoo as generally understood for there were few animals which were not properly kept. It was more like a park. Now Khao Din is really a zoo. Thanks to a new management, a wide variety of animals has been acquired including several kinds not to be found in Thailand such as rhinoceros, ostrich and lion. Moreover, the animals are better kept and look fine and well-fed. The whole place is well-run, clean and has a charming atmosphere. It is not open free to the public as in the old days but admission prices are cheap by any standard.

Most people go to the zoo to see animals. At Dusit Zoo, they are sure to enjoy themselves. Khao Din may have fewer animals compared with other internationally famous zoos but it will take sometime before any visitor could get through with them. You are allowed to feed some tame animals such as elephant, monkey and gibbon; this

is a real pleasure for animal lovers. There is one particularly nice and tame giraffe which seems to be a constant favourite among visitors. The most popular attraction, however is probably the royal white elephant.

For those whose interest in animals is only incidental, Khao Din has several other pleasures to offer. Various kinds of trees, beautifully kept and some arranged to look like animals, are bound to attract any visitor whose sense of beauty is not unusual. For picnic lovers, Khao Din is ideal: there are several peaceful spots under the shade of big trees where one could be left in the privacy of one's company. There are also other facilities such as boating, riding on an elephant and restaurant services. Khao Din is more like a zoo and a park merged into one. For a busy capital like Bangkok, there is no better, 'lung of the town' than Khao Din.

A visit to Dusit Zoo is, therefore, enjoyable and interesting. For those who love to visit a zoo or a park, no encouragement or persuasion is needed. For those who want to get away from the busy life of the capital in order to relax for awhile, Khao Din is recommended. And for those who have not yet seen Khao Din or are still doubtful of such a visit, do take the first chance available to have a look at it. It is extremely likely that you will be going back there again.!

แปล

สวนสัตว์เขาดิน

สวนสัตว์เป็นสถานที่ที่น่าสนใจสำหรับทุกๆ คนไม่ว่าหนุ่มและแก่ สำหรับผู้ที่รักสัตว์ การไปเที่ยวสวนสัตว์เป็นสิ่งที่สร้างความพอใจให้เสมอ พวกนักดับไปเที่ยวที่เดิมครั้งแล้วครั้งเล่าเพื่อจะไปสร้างความพอใจอันอื่นอีก คด้ายกับว่ายิ่งรู้จักมากก็ยิ่งนิยมมาก สำหรับผู้ที่ไม่สนใจกับสัตว์เท่าไรนัก สวนสัตว์ก็มีสิ่งอื่น ๆ ที่น่าสนใจ ซึ่งทำให้การไปเที่ยวสวนสัตว์คุ้มค่า

สวนสัตว์ดุสิต ซึ่งตามธรรมเนียมเรียกกันว่า 'เขาดิน' อาจนับได้ว่าเป็นสวนสัตว์ที่ดีที่สุดในประเทศไทย ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ เขาดินมิใช่เป็นสวนสัตว์อย่างที่เข้าใจกันเพราะว่ามีสัตว์จำนวนน้อยซึ่งมิได้รับการดูแลรักษาเรียบร้อย เขาดินสมัยนั้นคล้ายกับเป็นอุทยานมากกว่า ปัจจุบันเขาดินเป็นสวนสัตว์อย่างแท้จริง เรานับว่าเป็นหัตถ์คณะกรรมการชุดใหม่ที่ทำให้มีจำนวนสัตว์ต่าง ๆ ใหม่ ๆ มากขึ้น บางอย่างไม่มีในประเทศไทย เช่น แรด นกกระเจอกเทศและสิงห์โต เป็นต้น นอกจากนี้ สัตว์ต่าง ๆ ก็ได้รับการดูแลอย่างดี ศูนย์ทิวทัศน์สมบูรณ์ การจัดการสถานที่ ความสะอาดของเขาดินนับว่าดีและมีบรรยากาศที่อบอุ่น การเข้าชมไม่ฟรีเหมือนแต่ก่อน แต่ราคาบัตรผ่านประตูก็นับว่าถูกไม่ว่าจะเทียบกับมาตรฐานอื่นใด

คนส่วนใหญ่ไปเที่ยวสวนสัตว์ก็เพื่อดูสัตว์ ที่สวนสัตว์ดุสิต คนเหล่านี้จะสนุกสนานมากทีเดียว เขาดินอาจจะมีจำนวนสัตว์น้อยกว่าสวนสัตว์ที่มีชื่อเสียงของโลกแห่งอื่น ๆ แต่ก็จะต้องใช้เวลาไม่นานพอคุณจะได้ชมสัตว์ถึง คนดูได้รับอนุญาตให้อาหารแก่สัตว์เชิงๆ เช่น ช้าง ถึง และอื่น ซึ่งนับว่าให้ความพอใจแก่ผู้รักสัตว์อย่างมาก มีจิตอาสาที่รักและเชื่องมากอยู่ด้วยซึ่งคนดูรู้สึกชอบมากเป็นพิเศษ แต่ว่าสิ่งที่ดึงดูดความสนใจมากที่สุดเห็นจะได้แก่ช้างเผือกพระที่นั่ง

สำหรับผู้สนใจสัตว์เพียงเล็กน้อย เขาดินก็มีสิ่งที่สร้างความพอใจอย่างอื่นหลายอย่าง ต้นไม้หลายชนิดซึ่งเก็บรักษาอย่างดีและบางต้นจัดเป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ คงดึงดูดผู้มาเยี่ยมชมที่มีรสนิยมเกี่ยวกับความงามไม่แปลกเกินไปนัก สำหรับนักบิณฑิก เขาดินเป็นสถานที่เหมาะมากเพราะมีที่เงียบ ๆ หลายแห่งปกคลุมด้วยร่มไม้ ให้โอกาสที่จะสนุกสนานในกลุ่มของตนโดยปราศจากการรบกวน นอกจากนี้เขาดินก็ยังอำนวยความสะดวกในเรื่องอื่น ๆ เช่น มีเรือให้เช่า ชี่ช้าง และบริการภัตตาคารต่าง ๆ เขาดินคล้ายกับสวนสัตว์และอุทยานรวมกัน ในเมืองหลวงจกแจะอย่างกรุงเทพฯ ก็ไม่มีสถานที่ใดเป็น 'ปอดของเมือง' ได้ดีไปกว่าเขาดิน

ด้วยเหตุนี้ การไปเที่ยวเขาดินจึงสนุกสนานและน่าสนใจ สำหรับผู้ที่ชอบสวนสัตว์หรืออุทยานอยู่แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องสนับสนุนหรือชักชวนอีก สำหรับผู้ที่ต้องการออกไปจากชีวิตจอแจของเมืองหลวงเพื่อพักผ่อนสักครู่ ก็ขอแนะนำให้ไปเขาดิน และสำหรับผู้ที่ยังไม่เคยเห็นเขาดินหรือยังไม่แน่ใจว่าจะควรจะไปหรือไม่ ก็จงหาทางไปเสียเมื่อมีโอกาสทันที เพราะว่าเกือบจะแน่ที่เดียวว่าท่านจะต้องกลับไปเที่ยวเขาดินอีก !

เฉลยสอบเขาวินและ: ความรู้รอบตัว

ชิงรางวัลประจำฉบับก่อน

□ □

ปัญหาสอบเขาวินในฉบับที่แล้ว ไม่มีใครตอบข้อภาพจากคำพังเพยถูกเลย
จึงออกซ้ำ เพิ่มรางวัลเป็น ๑๐๐ บาท

△ △

คุณพีระ ตูตาสจิตติ เขียนมาว่า

ได้อ่านเฉลยปัญหาภูมิ-ประวัติศาสตร์ ในวารสารข้าราชการแล้วปรากฏว่าอ่านเข้าใจง่าย
เหมาะสำหรับนักศึกษา ข้าราชการ ครู และผู้ที่จะต้องสอบเลื่อนฐานะ อยากทราบว่า ได้เขียนเป็นเล่ม
ไว้มีไหม? ถ้ามีจะจำหน่ายราคาเท่าใด?

คำตอบ

ขณะนี้ยังไม่ได้พิมพ์เป็นเล่ม แต่จะรวบรวมพิมพ์เป็นเล่มในโอกาสต่อไป จะพิมพ์เป็นเล่ม
เมื่อใด ในราคาเท่าใด จะแจ้งให้ทราบในวารสารข้าราชการ

ลือนสวรรค์และ: ความรู้ออนทัวร์

๑. ภาพมาจากคำพังเพยบทหนึ่ง คำพังเพยบทนั้นว่าอย่างไร มีที่มาและความหมายอย่างไร?
๒. ข้อคือไปไหนได้รับการเปลี่ยนใหม่ ท่านทราบไหมว่าข้อใหม่นั้นมีว่าอย่างไร?
 - ก. เกาะหมาก
 - ข. พ้าหยาด
 - ค. ท่งต้มบ๊วย

๓. คนที่ได้ต้มยาว่า "กตม" กับคนที่ได้ต้มยาว่า "เห็ดยม" คือ คนที่มีพฤติกรรมอย่างไร? คนสองประเภทไหนจะร้ายกว่ากันอย่างไร? ให้เหตุผลประกอบ
๔. สงครามโลกครั้งแรกเกิดขึ้นเมื่อใด? และด้วยเหตุใด?
๕. พ่อมีลูกชาย ๓ คน ต้องการแบ่งเงินให้ลูกเท่าๆ กัน แกมีถุงอยู่ ๒๓ ถุง ในถุงมีเงินเต็มใบ ถุงที่มีเงินเพียงครึ่งหนึ่งมี ๗ ใบ นอกนั้นเป็นถุงเปล่า ปัญหาที่ว่า พ่อจะจัดแบ่งอย่างไรเพื่อให้ลูกชายได้เงินเท่ากัน จำนวนถุงเท่ากัน โดยไม่ถ่ายเทเงินจากถุงหนึ่งไปยังอีกถุงหนึ่งเลย.

กติกา

ให้ส่งคำตอบไปถึงบรรณาธิการวารสารข้าราชการภายในวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๐๓ สมาชิกวารสารข้าราชการผู้ตอบถูกต้องและตอบดีที่สุด จะได้รับรางวัลเงิน ๑๐๐ บาท (หนึ่งร้อยบาท) ถ้าตอบถูกต้องหลายคนแบ่งรางวัลจ่ายตามส่วน (ผู้ส่งคำตอบ โปรดเขียนชื่อและสถานที่ชัด ๆ และควรแจ้งเลขที่สมาชิกปี ๒๕๐๓ ด้วย)